समृद्ध, उद्यमी, सुखी सुनापति
कृषि, पर्यटन र शिक्षा हाम्रो सम्पत्ति

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट

सुनापति गाउँपालिका

हिलेदेवी, रामेछाप
बागमती प्रदेश

संरक्षक
ठुलो कान्छा तामाङ
गाउँपालिका अध्यक्ष

सल्लाहकार
गिता विष्ट
गाउँपालिका उपाध्यक्ष

सम्पादन
सुरेश कुमार श्रेष्ठ – प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सन्तोष चौलागाई– सूचना प्रविधि अधिकृत
विनोद चौलागाई –सहलेखापाल

प्रकाशकः सुनापति गाउँपालिका
प्रकाशन प्रतिः १००० थान
प्रकाशन मितिः २०८२ श्रावण

© सुनापति गाउँपालिका

सम्पर्कः
इमेलः ito.sunapatimun@gmail.com
वेवसाइटः www.sunapatimun.gov.np

सुनापति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

हिलेदेवी, रामेछाप

बागमती प्रदेश, नेपाल

सन्देश

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको तीन तहका सरकार मध्ये स्थानीय सरकारको दोश्रो निर्वाचनमा सुनापति गाउँपालिकाका आमजनसमुदायले वर्तमान समय परिवेशलाई नेतृत्व गर्न र समाजको अग्रगामी रुपान्तरणको लागि योग्य ठानी आशा, भरोशा र विश्वास गरी अमूल्य मत प्राप्त गरी यो सुनापतिको भाग्य रेखा कोर्न पालिका अध्यक्ष जस्तो गरिमामय जिम्मेवारीमा मलाई पठाउनु भएको छ। यो जिम्मेवारी पछि चौथो आ.व. को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट विनियोजनको लागि बसेको गरिमामय सभाबाट सबै सुनापतिबासी जनसमुदायलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल निर्माणको लागि हाल सम्म भएको जनआन्दोलन लगायत सम्पूर्ण आन्दोलनको क्रममा आफूलाई बलिदान गर्नुहुने महान् सहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु र घाइते तथा वेपत्ता योद्धाहरू प्रति सम्मान प्रकट गर्दै सहानुभूति व्यक्त गर्दछु।

सुनापति गाउँपालिकाकबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधालाई नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको आधारमा चुस्त, दुरुस्त, सहज, सरल, छिटोछरितो र पारदर्शी रुपमा वितरण गरी जनताको घरदैलोमा आत्मनिर्भर एवं व्यावसायिक खुशीको कोपिला फक्राउन दिगो विकास अन्तर्गत गरिवी न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्यलाई आत्मसात गर्दै गरिवसँग स्थानीय सरकार कार्यक्रम अन्तर्गत थाङ्का र गलैचालाई रोजगारको हवको रुपमा विकास गर्न हाम्रो उत्पादन कार्यक्रम सन्चालन गरी जर्मन, चिन, जापान लगायत अन्तराष्ट्रिय मुलुकमा सोझै निर्यात गरि सुनापतिलाई आर्थिक रुपमा सक्षम एंव समृद्ध बनाउने दिर्घकालिन लक्ष्य लिईएको छ। सवै वालवालिकाको गुणस्तरीय शिक्षा पाउने हक सुनिश्चित गर्दै अपेक्षित सिकाइ उपब्धि वृद्धि मार्फत गाउँपालिकालाई शैक्षिक हवको रुपमा विकास गर्ने रणनीति अवलम्वन गरिने छ। साथै पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि परम्परागत देखि रहदै आएको १०८ लहरेमाने निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ। भग्नावशेष रहेका ३२ वटा मानेहरूको पुनःनिर्माण, सोही मार्गमा ५५ फिटको बुद्धमुर्ति, ५५ फिटकै सेतो मछिन्द्र नाथको मुर्ति, लामाटोल स्थीत पद्मसम्भव पोखरी पार्क र सुनापति गाउँपालिकाको नामकरण समेत भएको ऐतिहासिक र धार्मिक स्थल सुनापति डाँडामा ३५ फिटको शिवको मुर्ति निर्माण गरि आन्तरिक तथा वाह्य धार्मिक पर्यटन प्रवर्द्धनको दिशा तर्फ उन्मुख हुँदै आएको छ ।

सुनापति गाउँपालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार र पशुपालन लगायतको विकासलाई प्रत्यक्ष रुपमा नियाली समानता, समता र सामाजिक समावेशीकरणको आधारमा सुशासन, पारदर्शिता, जनउत्तरदायी र जवाफदेही हाम्रो सरकार र मेरो सरकार भन्ने प्रत्याभूति दिलाउनुका साथै नागरिकलाई स्थानीय सरकार प्रति अपनत्वको भावना विकास गराउनु हाम्रो दायित्व र प्रतिवद्धता हो। सुनापति गाँउपालिका भित्र रहेको प्राकृतिक श्रोत साधनसँग मानवश्रम र ज्ञान वीचको सम्पर्कबाट आउने सकारात्मक परिणाम ल्याउन सबै वर्ग, समुदायसँगको सुमधुर सम्बन्ध सहितको एकता र सभ्य समाज निर्माण गर्नु हाम्रो चाहना हो। नेपालको राष्ट्रिय हित, आर्थिक, सामाजिक न्याय सहितको लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवाद प्रति प्रतिबद्ध रहँदै समुन्नत सङ्घीय शासन प्रणालीको माध्यमबाट "समृद्ध, उद्यमी, सुखी सुनापति; कृषि, पर्यटन र शिक्षा हाम्रो सम्पत्ति" भन्ने मुल नारालाई सार्थक बनाउन गाउँपालिकाको आ.व.२०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमले सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु। यस अवसरमा आ.व.२०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमका साथै सुनापति गाउँपालिकाले प्रस्तुत गरेको विनियोजन ऐन र आर्थिक ऐनको आधारशिलाका रुपमा रहेका आमनागरिक र करदातालाई धन्यबाद व्यक्त गर्दै यसलाई सफल र प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सम्पूर्ण आम सुनापति नागरिकहरूमा हार्दिक अपिल गर्दछु।

धन्यवाद !

ठुलो कान्छा तामाङ
अध्यक्ष

सुनापति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

हिलेदेवी, रामेछाप

बागमती प्रदेश, नेपाल

सन्देश

नेपालको राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपाली जनताले पटक-पटक गर्दै आएको ऐतिहासिक जनयुद्ध, सशस्त्र संघर्स, त्याग र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एवं शहिदहरू तथा वेपत्ता र पिडित नागरिकहरूलाई सम्मान गर्दै नेपालको वर्तमान संविधान बमोजिम सुनापति गाउँपालिकाको दिगो, शान्ति, सुशासन, समृद्धि र समुन्नत विकासका लागि स्थानीय तहको दोस्रो आवधिक निर्वाचनमा आफ्नो अमूल्य मत दिई निर्वाचित गराउनुहुने सम्पूर्ण सुनापति बासीहरूमा चौथो आ.व. को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट विनियोजनको लागि बसेको गरिमामय सभाबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

संविधान र संघीयताको मर्म अनुसार सुनापतिबासीको इच्छा र आकांक्षा तथा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप कानून निर्माण गरी न्यायलाई सबैको पहुँचयोग्य, अनुमानयोग्य र विश्वासनीय बनाउनको लागि संविधान प्रदत्त मौलिक हकको कार्यन्वयन गरी नागरिक स्वतन्त्रता, मानव अधिकार र मानवीय मूल्य मान्यताको सम्मान, संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्दै स्वतन्त्र, निष्पक्ष र सक्षम न्यायपालिका मार्फत छिटो, छरितो, सर्वसुलभ, मितव्ययी, प्रभावकारी र उत्तरदायी न्याय व्यवस्था कायम गरी जनताले प्रत्यक्ष अनुभूत गर्न सक्ने न्याय प्रणालीको सुनिश्चितताका लागि मेलमिलाप, मध्यस्थता जस्ता सामुदायिक कार्यक्रम मार्फत विवाद निरुपण एवं द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्न स्थानीय न्यायिक समिति सदैव तत्पर रहनेछ। साथै सुनापति गाउँपालिकाले अंगीकार गरेको "समृद्ध, उद्यमी, सुखी सुनापति; कृषि, पर्यटन र शिक्षा हाम्रो सम्पत्ति" भन्ने दीर्घकालीन लक्ष्य हासिल गर्न विकासका योजना, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन पक्ष सवल बनाउँदै तथ्यमा आधारित नीति, योजना र कार्यक्रम तय गर्नु जरुरी भइसकेकोले योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन र तथ्यमा आधारित नीति निर्माणको लागि अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पद्धतिलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ।

अन्तमा, स्थानीय सरकारसँग भएको सिमित स्रोत साधनको उच्चतम एवं प्रभावकारी उपयोग मार्फत जनताका असिमित आवश्यकता, माग तथा चाहनाको परिपूर्तिका लागि प्राथमिकता क्रम निर्धारण गरी आ.व. २०८२/०८३ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरिएको छ। उक्त बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी आँखाले देख्ने र आत्माले अनुभूत गर्ने नतिजा प्राप्त गर्ने कार्यमा सहयोग एवं सहकार्यका लागि सम्पूर्ण सुनापतिबासी आमाबुबा, दाजुभाई, तथा दिदीबहिनीहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

गिता विष्ट
उपाध्यक्ष

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हिलेदेवी, रामेछाप
बागमती प्रदेश, नेपाल

प्राक्कथन

नेपालको संविधान, २०७२ लागू भए पश्चात वि.सं. २०७४ मा तीन चरणमा स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भएको थियो। स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचन पछि वि.सं. २०७४ मा नेपालको संवैधानिक अधिकार प्रयोग गरी आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को लागि स्थानीय तहले पहिलो बजेट तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरेको हो। हाल सम्म स्थानीय तहबाट ८ वटा आर्थिक वर्षको लागि बजेट तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिसकेको र ९औं आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि बजेट तर्जुमा गरी कार्यान्वयनको चरणमा स्थानीय सरकारहरू रहेका छन्। यसै प्रक्रियामा सुनापति गाउँपालिका, हिलेदेवी, रामेछापले पनि आफ्नो ९औं बजेट तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न गइरहेको छ। यस सन्दर्भमा सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८औं अधिवेशनबाट स्वीकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, आय व्यय विवरण (बजेट) समावेश गरी गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय सहितको सुनापति गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पुस्तिका प्रकाशन गर्न पाउँदा अत्यन्त हर्षित छु।

नेपालको संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम सुनिश्चित भएको स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको आधारमा स्थानीय स्वशासनको व्यवहारिक रूपमै कार्यान्वयन गर्नको लागि स्थानीय तहबाट नै स्थानीय माग र आवश्यकता सम्बोधन हुने गरी बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन भैरहेको छ। स्थानीय तहबाट तर्जुमा भएको बजेटबाट गाउँटोलमा सडक पूर्वाधारको विकास गरेता पनि दिगो विकासमा आधारित नहुनुको साथै स्थानीय आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, सांस्क तिक रूपान्तरण र वातावरण संरक्षणको पक्षमा भने अझै पनि स्थानीय तहको ध्यान जान सकेको छैन। वर्षाको समयमा वर्षेनी बाढी, पहिरो जस्ता विपद् के कारणले भइरहेको छ भन्ने यथार्थ जानकारी भएपनि बजेट निर्माणको समयमा यस कुरालाई बिर्सेर पुनः सडक ट्र्याक खोल्ने योजनाकै लागि बजेट विनियोजन हुनु, अनुत्पादक क्षेत्रहरू जस्तैः मन्दिर, गुम्बा र सामुदायिक भवन निर्माणमा बजेट विनियोजन हुनु स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिले स्थानीय माग के हो भन्ने कुरामा ज्ञात नभएको भान हुन्छ। स्थानीय नागरिकको घर आँगनमा रहेर सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने स्थानीय निकायका सेवा प्रदायक कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूले न्यूनतम् कानुनी प्रावधानको पालना गर्नु गराउनुको सट्टा दवाव र प्रभावकै कारण नीतिगत नियमनको कुराहरू आफ्लेलमा पर्ने गरेको देखिएको छ। साना तिना आवश्यकता पुरा गर्नको लागि समेत पूर्णतः नागरिकहरू सरकारमा निर्भर हुने बानीको विकास भएको कारण स्थानीय सरकार समक्ष नागरिकको माग र आवश्यकताको गणना गर्न सकिने अवस्था छैन। यस पृष्ठभूमिमा सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न र सोही बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन मार्फत सुनापतिको सार्वजनिक सेवा नागरिकले अनुभूति गर्ने गरी कानुनसम्मत हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

सुनापति गाउँपालिकाको ९औं बजेट र नीति तथा कार्यक्रम स्वीकृतिको लागि सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८औं अधिवेशनको बैठकबाट सम्पूर्ण सुनापाति गाउँबासी आम जनसमुदायलाई यो अवसरको लागि हार्दिक कृतज्ञताको साथै धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। गाउँसभाको अधिवेशनबाट स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनको लागि आम सुनापतिबासीको सकारात्मक सहयोग र महत्त्वपूर्ण राय तथा सल्लाह सुझावको अपेक्षा गर्दछु। आ.व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई पुस्तकको रुपमा प्रकाशन गर्न सहयोग, सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नु हुने गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्षहरू लगायत सबै जनप्रतिनिधिहरू, गाउँकार्यपालिका कार्यालयका सबै विषयगत शाखा प्रमुख र कर्मचारी साथीहरू सम्पूर्णमा हार्दिक धन्यवाद् व्यक्त गर्दछु। आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयनबाट गाउँपालिकाको पारदर्शिता, जवाफदेहिता सहितको सुशासन अभिवृद्धि गर्न थप सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु। यसका लागि गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष लगायत सबै विषयगत समितिका संयोजक र सदस्यहरू, अन्य संरचनागत समितिहरू, विषयगत शाखा र शाखा प्रमुख सहित कर्मचारीहरूलाई नीति तथा कार्यक्रम बमोजिमको बजेट तथा कार्यक्रमको समयमा कार्यान्वयनको लागि मासिक कार्ययोजना निर्माण र समीक्षा लगायतको साधनहरूको उपयोग गरी योजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी र मितव्ययी बनाउन अनुरोध गर्दछु।

धन्यवाद्

सुरेश कुमार श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नेपालमा संघीय शासन व्यवस्था लागु भए पश्चात वि.सं. २०७३ फागुन २७ गते देखि सुनापति गाउँपालिका अस्तित्वमा आएको छ । यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा खाँडादेवी गाउँपालिका पश्चिममा चौरीखोला उत्तरमा दोरम्बा गाउँपालिका र दक्षिणमा सुनकोशी नदी पर्दछ। यो गाउँपालिका साबिकको पाँच गाउँ विकास समितिहरू (गुन्सी, दिमीपोखरी, हिलेदेवी, बेथान र खनियापानी) मिलेर बनेको हो । समुन्द्री सतहदेखि करीव ६०० देखि २३०० मिटर सम्मको उचाइमा अवस्थित यो पालिका विश्वमानचित्रमा २७.४९ उत्तरी अक्षांश र ८५.८६° पूर्वी देशान्तरमा पर्दछ। यस पालिकाको कुल क्षेत्रफल ८६.९८ वर्ग किलोमिटर रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार यस पालिकाको कुल जनसंख्या १४,६५८ रहेको छ । जसमा महिलाको जनसंख्या ७,७१० र पुरुषको जनसंख्या ६९४८ रहेको छ। वडागत रुपमा सबभन्दा बढी अधिक जनसंख्या वडा नं ४ मा रहेको छ। यस पालिकामा घरधुरी संख्या ४१९३ छ। सुनापति डाडाँको नामबाट नै यस पालिकाको नामाकरण गरिएको हो। रामेछाप जिल्लामा सुनापति डाडाँको एक अलग पहिचान रहेको छ। एकातिर यो साविकका हिलेदेवी, बेथान र खनियापानी गाउँ विकास समितिहरूको संगमस्थल हो भने अर्कोतर्फ हिन्दु र बौद्ध धर्मालम्वीहरूको धार्मिक र सांस्कृतिक केन्द्र विन्दु पनि हो।

सुनापति डाडाँमा महादेवको मन्दिर र बौद्ध धर्मालम्वीहरूको करिब १०४ वर्ष पुरानो ऐतिहासिक माने (छ्योर्तेन) र १०८ वर्ष पुरानो लहरेमाने पनि छ जुन पुरातत्व विभागमा समेत सूचीकृत भइसकेको छ। यसरी सुनापति एक धार्मिक एवं सांस्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण एक पर्यटकीय गन्तव्य पनि हो। पर्यटन पूर्वाधार विकासको लागि गाउँपालिकाले वार्षिक रूपमा बजेट विनियोजन गरी पर्यटन विकासका लागि जोड दिएको छ। जटिल भौगोलिक धरातल र न्यून आन्तरिक आयका बिचमा पनि गाउँपालिकाको सब क्षेत्रमा सडकको सहज पहुँच छ। गाउँपालिकाबाट जिल्ला सदरमुकाम मन्थली र राजधानी काठमाडौंसम्म सडक सञ्जाल विस्तार भएको छ।

गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरू कालोपत्रे गर्ने कार्यको थालनी गरिएको छ। पालिकाको सबै वडाहरूमा विद्युत सेवा विस्तार गरिएकोछ। सडक बत्ती जडान गरिएको छ। उत्कृष्ट शैक्षिक केन्द्रको स्थापनाको दिशामा यो पालिका अग्रणीस्थानमा देखिएको छ। स्वास्थ्य सेवाको सन्दर्भमा १० शैया अस्पताल सञ्चालनमा आएको छ। २४ सै घण्टा सबै वडाहरूमा प्रसुती सेवा सुचारु छ भने आधा आधा घण्टाको पहुँचमा सबै पालिकाबासीलाई स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउन गाउँपालिका प्रयासरत छ। थाङका तथा गलैंचा तालिम सञ्चालन गरी रोजगारी सिर्जना गरी आय आर्जन वृद्धिका लागि पालिकाले पाँचओटा वडाहरूमा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। चिया विकास र विस्तार मार्फत कृषि र पर्यटन विकास गर्ने तथा कृषि बाली र फलफूल र पकेट र ब्लक स्थापना गरी कृषिलाई व्यवसायिक र आधुनिकीकरण गर्ने अभियानमा पालिका निरन्तर प्रयासरत छ।

Map of Nepal
(Political and Administrative)
Sudurpaschim Province
Karnali Province
Gandaki Province
Province 5
Bagmati Province
Province 2
Province 1
Legend

सयौं थुँगा फूलका हामी एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका मेची-महाकाली ।

प्रकृतिका कोटीकोटी सम्पदाको आँचल
वीरहरुका रगतले स्वतन्त्र र अटल

ज्ञानभूमि शान्तिभूमि तराई पहाड हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल

बहुल जाति भाषा धर्म संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो जय जय नेपाल ।

विषय सूची

सि.नं.	विषय	पृष्ट
	गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	
१.	सुनापति गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	१
२.	१८ औं गाउँसभाको पहिलो बैठकमा अध्यक्ष श्री ठूलो कान्छाराम तामाङद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम	१
	८ औं गाउँसभाको दोस्रो बैठकमा उपाध्यक्ष श्री गीता विष्टद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम	३२
३.	आर्थिक ऐन	४३
४.	सुनापति गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२	६३
५.	चालु खर्च	८०
६.	आन्तरिक स्रोत	८२
७.	सङ्घीय वित्तीय समानीकरण	८८
८.	प्रदेश समानीकरण : वडा नं. १/२/३/४/५	९३
९.	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (सशर्त अनुदान)	९९
१०.	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)	१००
११.	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)	१०१
१२.	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)	१०१
१३.	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)	१०१
१४.	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (सशर्त अनुदान)	१०२
१५.	गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यक्षेत्र रहेका गैर सरकारी संस्थाहरूको बजेट तथा कार्यक्रम	११५
१६.	आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आर्थिक कार्यक्रम तथा बजेट	११८
१७.	हिमाली नवीन समाज, आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आर्थिक कार्यक्रम तथा बजेट	११९
१८.	सुनापति गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क तथा शाखाहरूको विवरण	१२१
	सुनापति गाउँपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालयका कर्मचारीहरुको	१२२
१९.	सुनापति गाउँपलिका अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकीका स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण	१२३
२०.	सुनापति गाउँपलिका अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालय प्रधानाध्यापकहरूको विवरण	१२७
२१.	सुनापति गाउँपालिकाको १८ औँ अधिवेशनमा उपस्थिति, प्रस्ताव तथा निर्णय	१२९
२२.	तस्बिर खण्ड	१३७
२३.	गाउँपालिकाको विषयगत समिति र पदाधिकारी सम्बन्धी विवरण	१५२

गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको पहिलो बैठकमा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री ठुलोकान्छा तामाङद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

खण्ड -१
परिचय र समीक्षा

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

✓ सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनमा हार्दिक स्वागत गर्दछु।

✓ सुनापति गाउँपालिकाको गाउँसभाको अध्यक्षको अनुमतिले उपाध्यक्षको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँ सभाको बैठकमा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ। यस गौरवमय अवसरमा सर्वप्रथम नेपाल र नेपालीको स्वतन्त्रता, स्वाधिनता, राष्ट्रियताको पक्षमा भएका विभिन्न जनआन्दोलन मार्फत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात महान शहिदहरुप्रति श्रद्धा सुमन अर्पण गर्दछु। विभिन्न कालखण्डमा राष्ट्रको गौरव, राष्ट्रिय एकता र अखण्डतालाई अक्षुण्ण राख्न बलिदानी दिने सम्पूर्ण वीरहरुलाई स्मरण गर्दछु। वेपत्ता परिवार, घाइते, अपाङ्ग तथा आन्दोलनमा अमूल्य योगदान गर्ने सबै नेपाली तथा सुनापति गाउँबासी दाजुभाइ, दिदीबहिनी एवं आमाबुबाहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु। त्यसैगरी मुलुकको राजनीतिक, आर्थिक र सामाजिक लगायतका युगान्तकारी परिवर्तनमा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नुहुने सबै अग्रज नेताहरुमा हार्दिक नमन गर्दछु। सुनापति गाउँपालिकाको जनप्रतिनिधिको रुपमा निर्वाचित गरी सुनापति बासी सबै नागरिकले प्रदान गरेको जिम्मेवारी पूरा गर्न सधैं निष्ठावान र कर्तव्यनिष्ठ भई लागि पर्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दछु।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरुः

✓ नेपालको समग्र विकास र समृद्धिमा स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकास मार्फत खेलेको भूमिका निकै महत्वपूर्ण बन्दै गएको छ। आम नागरिकको घरदैलोमा पुगी नागरिकको समस्या समाधानमा स्थानीय सरकारले प्रदान गरेको सेवा प्रति सबैको चासो बढ्नुको साथै जनसन्तुष्टि समेत अभिवृद्धि भएको छ। स्थानीय सरकारको उपस्थितिले नै

नागरिकहरुमा सरकार भएको अनुभूति दिलाउन स्थानीय सरकार सफल भएको छ। यसै सन्दर्भमा सुनापति गाउँबासी आम नागरिकको नियमित तथा आकस्मिक सेवामा सुनापति गाउँपालिकाका हामी सबै जनप्रतिनिधि र राष्ट्रसेवक कर्मचारी लागी परिरहेका छौं। सुनापति गाउँपालिकाका नागरिकको प्रतिनिधिको रुपमा निर्वाचित भएसँगै हामीले लिएका लक्ष्य र उद्धेश्यहरु पूरा गर्नको लागि आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम निर्देशित रहेको कुरा सबैमा जानकारी गराउँछु। "समृद्ध, उद्यमी, सुखी सुनापतिः कृषि, पर्यटन र शिक्षा हाम्रो सम्पत्ति" भन्ने मूल नारालाई सार्थक बनाउन यो नीति तथा कार्यक्रमले योगदान गर्ने कुराको विश्वास सम्पूर्णलाई दिलाउँछु।

- ✓ यो नीति तथा कार्यक्रम नेपालको संविधान, १६ औं आवधिक योजना, दीगो विकासको लक्ष्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, सुनापति गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना, संघीय सरकार र बागमती प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, आम नागरिक र सरोकारवाला पक्षहरुको राय तथा सल्लाह सुझाव, राजनीतिक दल र रामेछापका उच्च राजनीतिक नेतृत्वबाट प्राप्त सुझावहरुसमेतलाई आधार मानी यो नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिएको छ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरुः

अब म यस चालू आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा हामीले अवलम्बन गरेका नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट अन्तर्गत भएका क्षेत्रगत उपलब्धिका विषयमा संक्षिप्त रुपमा समीक्षा गर्दछु।

१. संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह क्षेत्र

सामान्य प्रशासन :

- ✓ पालिकाको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न वार्षिक कार्यतालिका सहितको वार्षिक कार्ययोजना बनाइएको र उक्त कार्ययोजनाहरू समेटी वार्षिक क्यालेण्डर तयार गरी लागु गरिएको छ।
- ✓ कार्यालय भित्र केन्द्रीकृत सेवालाई नागरिकहरूको घरदैलोमा नै पुऱ्याउन विभिन्न सेवाहरू समेटि एकिकृत घुम्ती शिविरको आयोजना गरी सेवा प्रवाह गरिएको छ।
- ✓ कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि वजेट विनियोजन गरी तालिम, अभिमुखीकरण तथा अणुशिक्षण कार्यक्रमहरूको आयोजना गरी कर्मचारीहरूको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यहरू गरिएको छ।
- ✓ अन्तरपालिका समन्वय तथा साझेदारीमा विज्ञहरू मार्फत विभिन्न तालिम तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ।

- ✓ गाउँपालिकाको कार्यालयबाट भएका सेवा प्रवाह, विकास निर्माण, बजेट भौतिक पूर्वाधार निर्माण, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि लगायतका विविध विषयमा आम नागरिक तथा विभिन्न सरोकारवालाहरूलाई सुशासनको प्रत्याभूति दिन चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- ✓ सेवा करारमा जनशक्ति पदपूर्तिका लागि आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरू गरिएको छ।
- ✓ गाउँपालिका अन्तर्गतका निकायहरु र सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको नियमित अनुगमन र निरीक्षण गरी गुणस्तरीय सेवा कायमा गर्नुको साथै आर्थिक सुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुत बनाइएकोछ।
- ✓ प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएपछि गाउँपालिकाबाट भए गरेका कामकारबाही र कार्यसम्पादको प्रगति प्रतिवेदन बनाई वर्षको ३ पटक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम मार्फत सूचनाको हक सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गरिएकोछ।

सूचना प्रविधि :

- ✓ गाउँपालिकाको तथ्याङ्क तथा विवरणलाई अध्यावधिक गर्न तथ्याङ्कहरू संकलन गरी पालिकाको डिजिटल भिलेज प्रोफाइल तयार गरिएको छ।
- ✓ विद्युतिय सुशासन कायम राख्न अनलाइन प्रणालीबाट हाजिर गर्ने, काज तथा विदा माग्न सकिने प्रणालीको लागू गरिएको छ।
- ✓ कार्यालयको काम काजलाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) को तयारी सम्पन्न गरिएको छ। यो प्रणाली लागू भए पश्चात डिजिटल सिग्नेचर भएकोले कागजको प्रयोगमा न्युनिकरण हुनेछ र दर्ता चलानि हाजिर लगायतका कार्यहरू पनि यसै प्रणाली मार्फत सञ्चालन गरिने कार्य सुरु गरिएकोछ।
- ✓ सुरक्षित, सर्वसुलभ मुल्य तथा व्यवस्थित सञ्चारका लागि बल्क मेसेज प्रणालीको व्यवस्थापन गरिएको छ।

राजश्व

- ✓ व्यवसाय दर्ता नवीकरण, PAN मा दर्ता भए नभएको, म्याद नाघेका खाद्य सामग्री खरिद विक्रि नगर्ने/नगराउन, व्यवसाय संचालन गर्ने स्थानमा होर्डिङ बोर्डको व्यवस्था लगायत सम्पूर्ण उपभोक्ता हित संरक्षणार्थ बजार अनुगमन चालू आ.व. मा २ पटक

लगभग सवै व्यवसायहरुको अनुगमन गरी अद्यावधिक सहित प्रतिवेदन समेत तयार गरिएको छ।

- ✓ व्यवसाय दर्ता नवीकरण प्रकृयालाई सेवाग्राहीमैत्री बनाउन घुम्ती सेवा शिविर मार्फत व्यवसाय दर्ता नवीकरण गर्ने कार्यलाई वडामै गएर सेवा प्रवाह गरिएको छ।
- ✓ राजश्व SUTRA SYSTEM व्यवस्थित ढङ्गले सञ्चालन गर्न व्यवसाय दर्ता अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- ✓ करको दर, दायरा र व्यवस्थित व्यवस्थापनका लागि राजश्व सुधार कार्ययोजना निर्माण गरिएको छ।

जिन्सी

- ✓ कार्यालयको फाइलहरूको व्यवस्थापनका लागि खोजेको बेला सहजै उपलव्ध हुने गरी इन्डेक्स फाइल तयार गरी कार्यालयको सम्पूर्ण फाइलहरूको आधुनिक व्यवस्थापन गरिएको छ।
- ✓ गाउँकार्यपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको जिन्सी सामग्रीहरूको नियमन गरी वार्षिक जिन्सि निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने गरिएको छ।
- ✓ जिन्सी सामाग्रीको प्रयोग र आपूर्तिमा सबै म.ले.प. फारामहरुको कडाइको साथ लागू गरिएकोछ भने जिन्सि सम्बन्धी सबै कार्यहरू जिन्सी व्यवस्थापन प्रणाली PAMS पूर्ण रूपमा लागू भएको छ।

न्याय

- ✓ यस चालू आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा जम्मा १४ वटा विवाद दर्ता भई १२ वट विवादको फछ्यौंट भएको छ भने १ वटा डिसमिस भएको र १ वटा विवाद निरुपण हुन बाँकी रहेको छ।
- ✓ मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थापन र मेलमिलाप संयोजक संचार खर्चको व्यवस्था गरी मेलमिलाप सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गरिएकोछ।
- ✓ न्यायिक समिति र मेलमिलापकर्ता नियमित बैठक सञ्चालन र व्यवस्थापन भएकोछ।
- ✓ न्यायिक समिति, मेलमिलापकर्ता, प्रहरी, जनप्रतिनिधि र अन्य सरोकारवालाहरुसँग मेलमिलाप सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण

- ✓ ५० वर्ष पुरा भएका एकल पुरुष र वृद्ध कन्याहरूको लागि मासिक रु.१०००/- (एक हजार मात्र) दरले १२० जनालाई भत्ता वितरण गरिएकोछ।
- ✓ सामाजिक सुरक्षा भत्ता सहज वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत वडा न १, २ र ५ मा बैंकको पहुँचबाट टाढा रहेकोले ९० वर्ष भन्दा माथिको जेष्ठ नागरिक र पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई वडा कार्यालयमा नै गई १,८४३ जनालाई तीन पटक सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएकोछ।
- ✓ व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह २०८२ साल बैशाख १ गते देखी ७ गते सम्म बिभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएकोछ।
- ✓ Biometric scanner Device खरिद तथा व्यवस्थापनको लागि विनियोजन सामाजिक सुरक्षा भत्ताको लाभग्राहीलाई अनिवार्य राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बरसँग जोडी नवीकरण गर्ने वडा सचिवलाइ तालिम प्रदान गरी प्रत्येक वडालाई Biometric scanner Device वितरण गरिएकोछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, अब म सामाजिक विकास तर्फको समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु।

२. सामाजिक विकास

शिक्षा तथा खेलकुद

- ✓ प्रारम्भिक बालविकास तहका बालबालिकाका लागि सिकाई सामग्रीको व्यवस्था गरिएको छ।शैक्षिक सत्र २०८१ लाई शैक्षिक सुधारको वर्षको रुपमा कार्यान्वयन गर्न शिक्षकको पेशागत विकासका लागि विषयगत रोष्टरबाट कक्षा अवलोकन, पृष्ठपोषण तथा कक्षा १, ३ र ५ को उपलब्धि परीक्षा सञ्चालन गरिएकोछ।
- ✓ कक्षा ८ को परीक्षालाई श्री डहु मा. वि. डहुमा केन्द्रीकृत गरी सञ्चालन गरी उत्कृष्ठ विद्यालय शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई सम्मान गरिएकोछ।
- ✓ माध्यमिक विद्यालयमा आवास सहितको व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयलाई कम्तीमा दुई लाखका दरले वजेट व्यवस्थापन गरी छात्रवास व्यवस्थापन मार्फत सिकाई उपलब्धि वृद्धिमा टेवा पुगेकोछ।
- ✓ SEE पश्चात CTEVT अन्तर्गत प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने वडा नं. २ र ३ का १/१ जना विद्यार्थीलाई रु. पचास हजारका दरले छात्रबृत्ति प्रदान गरिएको छ।गाउँपालिकाबाट एम.बि.बि.एस. डाक्टर अध्ययन गर्ने विद्यार्थीलाई आर्थिक सहयोग गर्ने नीति कार्यान्वयन गरिएकोछ।

- ✓ गाउँपालिका अन्तर्गतका ४ वटा विद्यालयमा स्काउट ट्रुप गठन गरिएको छ।
- ✓ बालविकास सहयोगी कार्यकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीका लागि प्रति महिना ७ हजारका दरले १३ महिनाको प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गरिएको छ।
- ✓ सुनापति शैक्षिक पात्रो २०८१ निर्माण गरी सोको कार्यान्वयन मार्फत गाउँपालिकाका सम्पूर्ण विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिमा एकरुपता ल्याउने प्रयास गरिएको छ।
- ✓ गाउँपालिकामा थान्का हव विकास तथा विस्तारका लागि वडा नं. ४ डहुमा थान्का तालिम सञ्चालन गरी २७ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको छ।
- ✓ केन्द्रीकृत परीक्षा र राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी विद्यालयलाई अनुदानको व्यवस्था मार्फत विद्यालयको सक्रिय सहभागितामा बृद्धि भएको छ।

स्वास्थ्य शाखा

- ✓ सुनापति गाउँपालिका नागरिकको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने अधिकार प्रति संवेदनशील रहेको छ। ११ (एघार) वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु व्यवस्थापन गरी सहज रुपमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याइएको छ भने दुई वटा गाउँघर क्लिनिकबाट पनि दैनिक सेवा प्रवाह गरी सेवामा नागरिकको पहुँच पुऱ्याउन अझ विस्तार गरिएको छ ।
- ✓ होम डेलिभरीलाई निरुत्साहित गर्दै संस्थागत सुत्केरी सेवा लिन प्रोत्साहन गर्ने उदेश्यले घर बाट बर्थिंग सेन्टरसम्मको यातायात खर्च सोधभर्ना दिइएको छ साथै ठुला अस्पतालमा प्रेषण गर्नुपर्ने भएमा पनि एम्बुलेन्स भाडा उपलब्ध गर्राई सुरक्षित मातृत्वका सम्पूर्ण सेवा निःशुल्क प्रदान गराइएको छ ।
- ✓ केहि बर्ष देखि संचालनमा आउन नसकेको एम्बुलेन्स मर्मत गरी एम्बुलेन्स सेवा संचालन कार्यविधि बनाई सुलभ दरमा सेवा सुचारु गरिएको छ ।
- ✓ यस आ.व. मा हिलेदेवी स्वास्थ्य चौकीलाई सुनापति आधारभूत अस्पतालको रुपमा स्तरोन्नति गरी उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवाको पनि विकास गरिएको छ। पालिकामा पहिलो पटक मेडिकल अधिकृत मार्फत उपचार सेवा शुरु भएको छ। साथै ल्याब सेवालाई सुदृढीकरण गरी सेवा सुचारु गरिएको छ ।
- ✓ मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रमलाई सुदृढीकरण गरी चिकित्सकद्वारा आलोपालो प्रणालीमा ५ वटै वडाका नागरिकहरुको नसर्ने रोगहरुको नियमित चेक जाँच, स्क्रिनिङ र उपचार सेवा शुरु गरिएको छ ।
- ✓ निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर आयोजना गरी विशेषज्ञ स्वाथ्य उपचार सेवा पुर्याइएको छ जसमा चौध सय नागरिक लाभान्वित भएका छन् ।

- ✓ क्यान्सर, मृगौला रोगी र मेरुदण्ड पक्षघात जस्ता घातक रोगबाट पिडितहरुलाई मासिक रु. ५००० (पाँच हजार) का दरले निर्वाह खर्च प्रदान गरिएको छ। कडा रोग लागेका विपन्न नागरिकहरुलाई सिफारिस मार्फत एकलाख पचास हजारसम्मको उपचार शुल्क व्यहोर्ने तथा यातायात खर्चको रुपमा रु.१०, ००० (दस हजार) आर्थिक सहयोग समेत प्रदान गरिएको छ |
- ✓ ११ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु मार्फत दैनिक रुपमा विरामी जाँच, खोप सेवा, परिवार नियोजन सेवा, पोषण सेवा, मातृ तथा नवजात शिशु सेवा, क्षयरोग उपचार सेवा, बालरोगको एकीकृत व्यवस्थापन सेवा ,स्वास्थ्य शिक्षा तथा परामर्श सेवा इत्यादी सेवाहरु दिइएको छ र अत्यावश्यकीय औषधिहरु निःशुल्क उपलब्ध गराइएको छ |
- ✓ खोप सेवालाई प्रभावकारी बनाउनुका साथै सबै वडामा घरधुरी सर्वेक्षण गरी खोप लगाउन छुटेका बालबालिकाहरुको खोजी गरी पालिकामा कुनै पनि लक्षित बालबालिका खोप लगाउन नछुटेको सुनिश्चित गरी पालिकालाई पूर्णखोप पालिका घोषणा गरिएको छ। चालू बर्षमा ९७% कभरेज सहित किशोरीहरुलाई एच.पी.भी. खोप लगाउने अभियान सम्पन्न गरिएको छ |
- ✓ महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुलाई सक्रिय रुपमा स्वास्थ्यका गतिविधिहरुमा सहभागी गराइएको छ। पालिकाद्वारा मासिक रु. १००० (एक हजार) अतिरिक्त यातायात खर्च उपलब्ध गराउनुका साथै राष्ट्रिय स्वयं सेविका दिवस आयोजना गरी प्रतिव्यक्ति रु.५,००० (पाँच हजार)का दरले नगद प्रदान गरी सम्मान गरिएको छ | नव प्रवेशी १३ जना स्वयं सेविकाहरुलाई दश दिने आधारभूत तालिम दिइएको छ |

महिला तथा बालबालिका शाखा

- ✓ १६ दिने लैंगिक हिंसा विरुद्ध अभियान अन्तर्गत वडा स्तरीय हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।
- ✓ नारी दिवसको अवसरमा अन्तरवडा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता तथा उत्कृष्ट महिला सम्मान कार्यक्रम - मार्च ८ मा सम्पन गरिएको छ।
- ✓ आमा वुवा विहिन बालवालिका पुर्नस्थापना कार्यक्रमका लागि निवेदन संकलन भएकोछ।
- ✓ अपाङ्गता पुनर्स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई बाटेको धुप बनाउने सीप विकास तालिम सम्पन्न गरिएको छ।
- ✓ घरेलु हिंसा र चेलीवेटी बेचविखन अन्त्यको लागि सचेतना कार्यक्रम गरिएको छ।

- ✓ बाल विवाह, बाल श्रम तथा दाइजो प्रथा अन्त्य गर्न चेतनामुलक कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।
- ✓ गृहणी महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत तरकारी सीप विकास तालिम सम्पन्न गर्नुको साथै गलैंचा बुनाइ तालिम सञ्चालन भइरहेकोछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, अब म आर्थिक विकास तर्फको समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु।

३. आर्थिक विकास

कृषि विकास शाखा

- ✓ व्यावसायिक केन्द्रहरु विकास गरी कृषि वस्तुको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि तथा रोजगारी श्रृजना गरी कृषकहरुको आम्दानी बृद्धि गर्न यस सुनापति गा.पा. को सम्पूर्ण वडाहरुमा सुन्तलाजात फलफूल र टिमुर खेती कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।
- ✓ वर्षायामको पानी सङ्कलन गर्ने र सञ्चित पानीले व्यावसायिक खेती गर्नको लागि ४ वटा सिमेन्टेड पोखरी र ३ वटा प्लाष्टिक पोखरी निर्माण सम्पन्न गरिएको छ।
- ✓ निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यावसायिकरणको माध्यमबाट प्रतिस्पर्धात्मक प्रणालीमा रुपान्तरण गर्नको निम्ति ४० वटा हाते ट्र्याक्टर, ५ वटा च्याफ कटर, ६ वटा कुटानी पिसानि मिल, १ वटा मकै छोडाउने मेसिन अनुदानमा वितरण गरिएको छ।
- ✓ संघ संस्थाहरुलाई आर्थिक व्यवस्थापनमा सहयोग होस् भन्ने हेतुले बुद्द चित्त विरुवा वितरण गरिएको छ।
- ✓ कृषि उत्पादनको गुणस्तर कायम गरी उत्पादन क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा विकास गर्न र कृषि उत्पादनमा लागेका कृषकहरुको मनोबल उच्च बनाई लगानी सुनिश्चिता गर्न महको उत्पादनमा आधारित कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।
- ✓ गुणस्तरीय गोठेमलको उत्पादन तथा प्राङ्गरिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्न भकारी सुधार कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमः

- ✓ स्थानीय निर्देशक समितिको बैठक १ पटक सम्पन्न भएको छ।
- ✓ रोजगार संवाद मञ्च गठन कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ✓ श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रम संचालन भएकोछ। यस कार्यक्रम अन्तरगत न्यूनतम रोजगारीका लागि वेरोजगार सूचीकरण कार्य सम्पन्न भएको छ।आगमी आ.व.का लागि कुल ७६४ जना वेरोजगार सूचीकरण भएका छन्।

- ✓ यस कार्यक्रम अन्तरगत संचालन हुने ४ वटा ठुला योजनाहरु र साना ३ वटा योजनाहरुमा काम गरी कुल ६४ जनाले आंशिक रोजगारी पाएका छन्।
- ✓ फेवीस मार्फत बैदेशिक रोजगारीका क्रममा समस्यामा परेका व्यक्तिहरुलाई न्यायमा पहुँचका लागि निरन्तर रुपमा काम भईरहेको र पीडितले क्षतिपुर्ति समेत पाईरहेका छन्।

सहकारी शाखाः

- ✓ सहकारी नियमन समिति गठन सम्पन्न भएको छ।
- ✓ सहकारीहरुको नियमित साधारण सभा र लेखापरीक्षणका लागि सुझाव प्रदान गरिँदै आइएकोछ। राष्ट्रिय सहकारी प्रशिक्षण केन्द्रको आयोजनामा हुने सहकारी तालिममा सहभागी पठाउने गरिएको छ।
- ✓ आ.व.२०८१/०८२ मा ३५ वटा सहकारीका प्रतिनिधि सहभागी गराई लेखा व्यवस्थापन र सहकारी व्यवस्थापन सम्बन्धी छोटो अवधीको तालिम संचालन गरिएकोछ।

पशु सेवा शाखा

- ✓ यस पालिका भित्रका कृषकहरुले पालेका पशुपन्छीको स्वास्थ्य व्यवस्थापन गर्न १,६५० गाईभैंसी, १५,१२० बाख्रा, ३५२ बंगुर, १२,१०० कुखुरा र ४२० कुकुरलाई औषधी वितरण तथा उपचार सेवा प्रदान गरिएकोछ।
- ✓ पशुपन्छीमा आकस्मिक/महामारी रोग नियन्त्रण गर्न १५,००० बाख्रालाई पि. पि. आर. रोग विरुद्ध खोप, १००० गाईभैंसीलाई लम्पी स्कीन रोग विरुद्ध खोप, ५००० गाईभैंसीलाई खोरेत रोग विरुद्ध खोप र ४२३ कुकुरलाई रेविज रोग विरुद्ध खोप कार्यक्रम सम्पन्न प्रदान गरिएकोछ।
- ✓ गाई भैंसी र बाख्रामा नश्ल सुधार गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व बृद्धि गर्न ४६ गाईभैंसी र ३ बाख्रामा कृत्रिम गर्भधारण सेवा प्रदान गरिएकोछ।
- ✓ दूग्ध उत्पादन प्रवर्धन गर्न उत्पादनमा आधारित पशुपालन प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी वडा नं. ४ बेथानको ४२ जना कृषकलाई सुनापति दुग्ध संकलन केन्द्रमा ३०००० लिटर दूध बिक्री गरेवापत प्रति लिटर रु.१० को दरले अनुदान वितरण गरिएकोछ।
- ✓ कुखुराको अण्डा र मासुको उत्पादन वृद्धि गरी आत्मनिर्भर बन्न उत्पादनमा आधारित पशुपालन प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस पालिका भित्रका ९ वटा कुखुरा फार्मले

उत्पादन गरेको ८,००,००० (आठ लाख) गोटा अण्डाको प्रति गोटा रु. ०.५० (पचास पैसा) र ६००० (छ हजार) के.जी. मासुको प्रति के.जी. रु. ५० (पचास) को दरले अनुदान वितरण गरिएकोछ।

- ✓ बाख्राको उच्च नश्लको पाठापाठी उपलव्ध गराउने उदेश्यले वडा नं. ३ स्वारामा बाख्रा स्रोत केन्द्र स्थापना गरिएकोछ।
- ✓ पशुपालन प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस पालिका भित्रका ३ वटा बंगुर फार्म संग लागत साझेदारीमा खोर निर्माण, खोर मर्मत तथ घेरावार र बंगुर माउ/विर खरिद गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएकोछ।

सुरक्षित आप्रवासन

- ✓ मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम अन्तर्गत बार्षिक लक्ष्य ३० जना रहेकोमा हालसम्म २१ जनालाई परामर्श प्रदान गरिएकोछ।
- ✓ वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम अन्तर्गत बार्षिक लक्ष्य बैदेशिक रोजगारमा रहेका परिवारहरुको २ वटा समुहमा ५० जनालाई २१ हप्ता वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन गर्नु पर्नेमा हाल सम्मा २ वटा समुहमा २१ हप्ता ५० जनालाई वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन सम्पन्न गरिएकोछ।
- ✓ १ दिवसिय ५ वटा समुदायिक समुहहरुमा १५५ जनालाई,३ दिवसिय ३ वटा समुदायिक समुहहरुमा ८८ जनालाई र २ वटा विद्यालयमा १७७ जनालाई वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरी सम्पन्न गरिएकोछ।
- ✓ २ वटा समुहमा ६५ जनालाई ५ दिने ब्यबसाय सचेतना तालिम संचालन गरी सम्पन्न गरिएको छ।
- ✓ ७२० जना बैदेशिक रोजगारमा रहेका परिवार, बैदेशिक रोजगारमा जान चाहने/तयारीमा रहेका ब्यक्तिहरु, सामुदायिक समुहहरुलाई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरी सम्पन्न गरिएकोछ।
- ✓ ३८ जना सरोकारवालाहरुसँग सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरी सम्पन्न गरिएकोछ।
- ✓ रिटर्नी स्यंमसेवकहरुले हालसम्म नयाँ सूचनाबाट महिला २१०, पुरुष २१५, फलोअप महिला १२० पुरुष ११५ जनालाई र सामुदायिक समुहहरु १० वटामा ३३० जनालाई सुरक्षित बैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सुचना परामर्श प्रदान गरिएको छ भने बैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा मृत्यु भएको २ जना र बिरामी भई उपचार गर्न बैदेशिक रोजगारबोर्डबाट पाउने सुविधाको लागी सहजीकरण गरी कुल जम्मा -

रु.२३,२७,०००।- अक्षेरुपी : तेईस लाख सत्ताईस हजार दिलाउन सफल भएकोछ।

उद्यम विकास

- ✓ गलैंचा प्रवर्द्धनका लागि बागमती प्रदेश सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान अन्तगरत गलैंचा बुनाई सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि आवश्यक मेशिन औजार खरिद कार्य सम्पन्न गरी सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिएको छ।यस अन्तरगत ७ वटा समूह वडागत रुपमा निर्माण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएकोछ।
- ✓ गलैंचा प्रवर्द्धनका लागि प्रदेश विशेष अनुदानबाट गलैंचा बुनाई सम्बन्धी १ महिने सीप विकास तालिम र नयाँ लघु उद्यमी तर्फ वडा न. ३ लामाटोलमा गलैंचा बुनाई सीप विकास तालिम सम्बन्धी ८ दिने उद्यमशीलता तालिम सम्पन्न भएको छ।
- ✓ गलैंचा बुनाई सम्बन्धी १ महिने सीप विकास तथा स्तरोन्नती तालिम तर्फ लामाटोलमा २० जना र हिलेदेवीमा २० जना गरी जम्मा ४० जनालाई तालिम दिइएको छ।
- ✓ गलैंचा बुनाई सम्बन्धी सीप विकास तालिमका सहभागिहरुलाई प्रविधि खरिद तथा हस्तान्तरण कार्य सम्पन्न गरिएको छ। सीप स्तरोन्नती तर्फ सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक सहयोग र राष्ट्रिय युवा परिषद् प्राविधिक सहयोग तथा संयुक्त साझेदारीमा ७ दिने उद्यमशिलता तथा वित्तीय साक्षरता तालिम वडा नं ३ मा सम्पन्न भएकोछ।
- ✓ उद्यमीले उत्पादन गरेका उत्पादित वस्तु संकलन गर्नको लागी कोसेली घर स्थापना भएको छ।

४. पूर्वाधार विकास

- ✓ समग्र आर्थिक-सामाजिक विकास एवम् व्यापार सहजीकरणको लागि सडक पूर्वाधारलाई गुणस्तरीय र सुरक्षित बनाइने कार्यक्रम अन्तर्गत विनियोजित बजेट अनुसार सबै वडामा सडक स्तरोन्नती गरी सडकको ग्रेड मिलाई साघुरो सडकलाई फराकिलो गर्ने कार्य भएकोले यातायात सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याएको र कृषि तथा औद्योगिक वस्तुको ढुवानी सहज भएको छ, जसले बजार मूल्यमा स्थिरता ल्याएको छ।
- ✓ एक टोल एक पोखरी निर्माण, पानीको स्रोत वृद्धि गर्ने अभियानलाई सार्थकता दिन टोल स्तरमा रहेका वन जंगल क्षेत्रमा पोखरी निर्माण अभियानलाई अगाडि बढाइने कार्यक्रम अन्तर्गत विनियोजित बजेट अनुसार यस गाउँपालिकामा जम्मा १८ वटा

पक्की पोखरी निर्माण भएको र कृषिक्षेत्रमा सुख्खा यामको बेलामा बालि तथा तरकारीको उत्पादन वृद्धि भएको तथा कृषक समुहको बालि तथा तरकारीको उत्पादनमा वृद्धि भएको छ।

✓ पूर्णसिंहको घरडाडा देखि सुनापतिसम्म सडक स्तरोन्नती, साँदी डाडा डोग्मा हुदै गाल्पा सडक स्तरोन्नति, साङजा खोला बाल मा.वि. भ्वाँसा पालिका जाने सडक स्तरोन्नतीको निरन्तरता कार्यक्रम अन्तर्गत पक्की नाली निर्माण हुनुको साथै बाटोको ग्रेड सुधारिएको छ। गाउँपालिकाको सडक सुधार मापदण्ड अनुसार सडकमा दुई लेनको यातायात संचालनमा सहयोग भएको छ भने रिङ्गरोडको अवधारणमा सडक स्तरोन्नति गरिएको छ।

✓ पालिकाभर भरपर्दो खानेपानी सुविधा उपलब्ध हुनेगरी खानेपानीका कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यक्रम अन्तर्गत एक घर एक धारा योजनामा जम्मा २५५ वटा धारा निर्माण भएकोछ र थप १७ वटा घरमा खानेपानी वितरण भएकोले सुरक्षित तथा स्वच्छ खानेपानी सेवा पु-याइएकोले दीगो विकास लक्ष्य प्रसिमा सहयोग पुगेको छ।

✓ सादीडाँडा कामा सक्षम चौतारा २ नं. वडा कार्यालय मानपुर आलमपुर सडक स्तरोन्नती कार्यक्रम अन्तर्गत २ कि.मि.को सडकलाई २० फिट चौडाई बनाई सडक स्तरोन्नतिको कार्य भएकोले आवागमनमा सहज भएकोछ भने वर्षायाममा आवतजावतमा हुने समस्यामा कमी आएको छ। यसले गर्दा टोल-बजार तथा पालिका केन्द्रमा जान सहजता भएको छ।

✓ गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक पर्यटकीय क्षेत्र कार्यक्रम अन्तर्गत सुनापति डाँडामा ३५ फिट अग्लो शिव मुर्ति निर्माण, ३२ वटा पुराना माने पुनःनिर्माण, १०८ वटा लहरेमाने निर्माण, ५६ फिट वुद्ध मुर्तिको लागि २० फिट अग्लो मुर्तिको बेस निर्माण भएको छ।

✓ २०८१/१२/१६ गते भक्तपुरको जर्मन होम्स एण्ड हस्पिटालिटीमा आयोजित कार्यक्रम अन्तर्गत सुनापति गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागि राजनितिक नेतृत्व, विज्ञ, व्यवसायी र सम्वद्ध पक्षहरुबाट सुझाव संकलन तथा प्रतिवद्धता कार्यक्रम अन्तर्गत सुनापति गाउँपालिकाको दीगो विकास र समृद्धिमा थप सहयोग पुगेको छ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, अब म वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फको समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु।

५. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- ✓ विपद् सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम अन्तरगत विपद् सम्बन्धी जानकारीमूलक रेडियो सन्देशहरुको रेकर्ड गाउँगाउँमा प्रचारप्रसार गरिएको छ।वनडढेलो नियन्त्रण संजाल गठन गरिएको छ।वन व्यवस्थापन तथा आगो नियन्त्रण लगायतको बारेमा बनका पदाधिकारी तथा उपभोक्ताहरुसँग छलफल गरिएको छ।
- ✓ विपद् प्रभावित लाई आर्थिक सहायता प्रदान अन्तरगत गाउँपालिका भित्र विभिन्न प्रकारको विपद्बाट प्रभावित भएका घरपरिवारलाई नियमानुसार आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको छ।
- ✓ खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने औजार तथा सामग्री खरिद रू. १०,००,०००।- (दश लाख) बाट १० वटा गाडा, १० वटा वेल्चा, १० वटा गल, १० वटा हँसिया, १० वटा पिक, १५ जोर हेल्मेट, १५ जोर ग्लोव्स, १५ जोर सेफ्टी बुट र २० मिटर डोरी लगायतका सामग्रीहरु खरिद गरी वडाहरुमा वितरण गरिएको छ।
- ✓ गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरुमा वाढी पहिरोबाट हुने अवरोध हटाउन रू. १०,००,०००।- (दश लाख) बाट वर्षातको समयमा भएको अवरुद्ध सडकहरू र असोजको १० देखि १२ सम्म भएको अविरल वर्षाबाट क्षति भएका सडकहरुको अवरोधहरु हटाउने कार्य भएको छ।
- ✓ असोजकै पानीबाट क्षति भएको आवासहरुको अस्थायी आवास निर्माणको लागि सहजीकरण भएको छ। विपद् प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन निरीक्षण लगायतको काम भएको छ। नेपाल रेडक्रस सोसाईटीबाट ७२ घरधुरीहरुलाई वहुउद्देश्यीय नगद सहयोग प्राप्त गर्न सहजीकरण गरिएकोछ।विपद् पीडितहरुलाई जस्ता पाता र पाइपहरु लगायतका सामाग्री प्रदान गरेकोछ।
- ✓ वडा नं. १ देखि ५ सम्मका विभिन्न सडकहरु सरसफाई लगायतको कार्यहरु सम्पन्न भएकाछन्।

खण्ड-२

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम विषयगत क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत रुपमा प्रस्तुत गर्दछु।

१. सुशासन तथा संस्थागत क्षमता विकास

सामान्य प्रशासन

- ✓ सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी पारदर्शिता र जवाफदेहिता बनाउन विद्युतीय शासन (E-Governence) को अवधारणा कार्यान्वयन गर्न सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको अनुसरण गर्दै लगिनेछ।
- ✓ विद्युतीय सेवा प्रवाहलाई थप विस्तार गर्न सूचना प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ साथै सेवाग्राहि सहायता कक्षलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- ✓ नागरिकलाई सहज छिटो छरितो सेवा पुऱ्याउन सबै विषयगत शाखाहरूको सुदृढिकरण गर्न आवश्यक चौमासिक अर्धवार्षिक तथा वार्षिक कार्ययोजना बनाइ लागु गरिनेछ।
- ✓ सार्वजनिक निजि र सहकारी मार्फत स्थानीय स्रोत साधनलाई परिचालन गरी दीगो विकास गर्ने तर्फ ध्यान दिइनेछ।
- ✓ कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्यमा मितव्ययिता प्रभावकारीता नियमितता र कार्यदक्षता अभिबृद्धि गर्न वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउने तथा प्रचलित कानुन बमोजिम कार्यसम्पादन गर्ने अवस्था सुनिश्चित गर्न गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका बनाई कार्यन्वयन गर्दै लगिनेछ।
- ✓ कर्मचारीहरूको पेशागत व्यवसायीक दक्षता अभिबृद्धि गरिनेछ। कर्मचारीहरूको उत्प्रेरणा र मनोबल उच्च राख्न प्रोत्साहित गर्दै लगिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाको त्रैमासिक आय व्ययको खर्च सार्वजनिक गर्ने परिपाटि बसालिनेछ।
- ✓ सुनापति गाउँपालिकाले अन्य स्थानीय तह प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार एवम विदेशि संस्थाहरूसगँ कृषि पशुपालन र पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि भगिनि सम्बन्ध कायम राख्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- ✓ गाउँपालिकामा कार्यरत शाखा प्रमुख र सबै कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन संझौता गरिनेछ। सामाजिक परीक्षण गरी गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिएको सेवाको नागरिकबाट मापन गरिनेछ।
- ✓ कर्मचारी प्रशासनलाई दक्ष, व्यवसायिक र साधन स्रोत सम्पन्न बनाइनेछ। कार्य सम्पादनमा आधारित वस्तुनिष्ठ मूल्यांकन प्रणाली लागू गरी दण्ड पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाको विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता तथा जवाफदेहितामा बृद्धि गर्न पालिका तथा वडा कार्यालयहरूले प्रत्येक चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने पद्धतिको विकास गरिनेछ।
- ✓ जनताको घरदैलोमा पालिकाको सेवा तथा सुविधा पुऱ्याउन एकिकृत घुम्ति शिविर वर्षको दुइ पटक सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूले यस गाउँपालिकामा सेवा प्रवाहमा मुस्कान सहितको सेवा (service with smile) प्रदान गरिनेछ। कर्मचारी र जनप्रतिनिधि जनताका सेवक हुन भन्ने अनुभुति हुने गरी काम प्रति उत्तरदायी बनाइ कार्यसम्पादका आधारमा प्रोत्साहित गरिनेछ।
- ✓ सूचनाको हक प्रत्येक नागरिकको पहुँचसम्म पुऱ्याउने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ लिजा र एफ.आर.ए. मा उत्कृष्ट नतिजाका प्राप्तिका लागि बजेट नीति तथा कार्यक्रमहरू तय गरिनेछ। पालिकाबट भए गरेका सेवा प्रवाह र कार्यसम्पादनको भरपर्दो दस्तावेजीकरण गरी तथ्यांक सुरक्षाको व्यवस्था गर्नुको साथै सबै विषयगत शाखालाई जिम्मेवार बनाइनेछ।

सूचना प्रविधि

- ✓ गाउँपालिका भित्र अप्टिकल फाइवर सेवा विस्तार गरिसकेको हुँदा गुणस्तरीय इन्टरनेट सेवाको पहुँच र प्रयोग विस्तार गरी सूचना प्रविधिमार्फत जनतासम्म सेवा प्रवाह गरिनेछ।
- ✓ यस आ.व. देखि गाउँपालिकाको कार्यालयमा एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) प्रणाली पूर्ण रूपले लागू गरिनेछ। कार्यालयको दर्ता, चलानी, अनलाइन ई हाजिर र डिजिटल सिग्नेचर पुर्ण रूपमा लागू गरिनेछ।
- ✓ सबै विद्यालयहरूमा केन्द्रीय ई हाजिर प्रणालीको जडान गरिनेछ।

- ✓ सार्वजनिक सेवामा नागरिकको सरल र सहज पहुँचका लागि सेवामा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ।
- ✓ मोवाइल नेटवर्कमा आइराख्ने प्राविधिक समस्यालाई समाधान गर्न दुरसञ्चार कार्यालयसँग समन्वय गरी गुणस्तरमा बृद्धि गर्न गाउँपालिकाको तर्फबाट पहल गरिनेछ।
- ✓ पालिकाको अभिलेख तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि सूचना प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ।

न्यायिक

- ✓ **"न्याय सम्पादन ढिलो हुनु न्याय नपाउनु सरह हो"** भन्ने कानुनी सिद्धान्तलाई अङ्गिकार गर्दै सुनापति गाउँपालिकाको न्यायिक समितिबाट छिटो छरितो र सर्वसुलभ न्याय सम्पादन गर्ने कार्यलाई जोड दिइनेछ।
- ✓ कानुनको अज्ञानता क्षम्य हुदैन भन्ने कानुनी सिद्धान्तलाई मध्यनजर गर्दै सुनापति गाउँपालिकाको ग्रामीण क्षेत्रमा सर्वसाधरणमा कानुन सम्बन्धी जानकारी गराउन कानूनी सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ मानव अधिकारको प्रवर्द्धन सहिष्णुता सद्भाव र सामाजिक न्याय कायम राख्न न्यायिक समिति र मेलमिलापकेन्द्रहरूको काम कारवाहीलाई थप प्रभावकारी बनाइदै लगिनेछ।
- ✓ न्यायिक समितिमा आउने विवादहरुलाई समाधान गर्नको लागि मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ प्रत्येक वडाको टोल-टोलमा न्याय सम्बन्धी जनचेनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ गरिव असहाय तथा पिछडिएका व्यक्तिहरुका लागि निःशुल्क कानुनी परामर्श तथा सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ मेलमिलाप केन्द्रहरुको अनुगमन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
- ✓ मिलापत्र गराउन मिल्ने विवादको विषयमा मेलमिलापकर्ताको कार्यसम्पादनको लागि सम्बन्धीत विषयको विज्ञ ल्याई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।

आन्तरिक लेखा परीक्षण

- ✓ आन्तरिक लेखा परीक्षण सम्बन्धी वार्षिक कार्य योजना बनाई एक आर्थिक वर्षमा त्रैमासिक रूपमा आन्तरीक लेखा परीक्षण गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ।

- ✓ लेखा परीक्षणका सर्वमान्य सिद्धान्त नियमितता मितव्ययिता कार्यदक्षता र प्रभावकारीतालाई केन्द्र विन्दुमा राखि आन्तरिक लेखा परीक्षण गरिनेछ। साथै स्थलगत लेखा परीक्षण गरिनेछ।
- ✓ वेरूजुलाई कम गर्दै क्रमश शुन्य वेरूजुको नीति अवलम्बन गरिनेछ। सबै प्रकारका पुराना वेरूजुहरू आवश्यक प्रकृया अघि बढाई फछ्यौंटमा जोड दिइनेछ।

राजश्व

- ✓ मुलुकको विकास र सामाजिक उद्देश्यहरु पूरा गर्नका लागि आवश्यक सार्वजनिक वित्त जुटाउनु नै आधुनिक कर प्रणालीको प्रमुख उद्देश्य हो। गाउँपालिकाका आन्तरिक आयलाई आन्तरिक आर्थिक क्रियाकलापमा आधारित तुल्याई दिगो कर प्रणालीमा रुपान्तरण गरिनेछ।
- ✓ पारदर्शी कर प्रणालीमार्फत लगानीयोग्य वातावरण सिर्जना गर्ने, दक्ष, व्यवसायिक, स्वच्छ, सुदृढ एवम् करदातामैत्री वातावरणको विकास गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाका आन्तरिक आम्दानीका श्रोतहरुको पहिचान गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वढाउन तर्फ विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न गाउँपालिकाबाट जोड दिइनेछ।
- ✓ करदातालाई सहजताको लागि व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शिविर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।
- ✓ कर संकलन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी, पारदर्शि र जवाफदेही बनाउन सूचना प्रविधि मैत्री नीति अवलम्वन गर्दै अनलाईन प्रणाली मार्फत राजश्व संकलन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ।
- ✓ राजश्व सुधार गर्नका लागि राजश्व सुधार कार्ययोजना निर्माण मार्फत करको दरलाई सेवाग्राहीको हित अनुकुल बनाउँदै करको दरलाई सिमित गरी, दायरा बढाउने नीति लिइनेछ।
- ✓ सडक स्तरोन्नती र विकासका क्रममा लाग्ने ढुङ्गा, गिटीको दहत्तर बहत्तर शुल्क अनिवार्य रुपमा राजश्व दाखिला गर्नु पर्ने कार्यलाई करको दायरा भित्र समावेश गरिने छ।
- ✓ उपभोक्ताको स्वास्थ, सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न, उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर, परिमाण एवं मूल्यको अनियमितताबाट उपभोक्तालाई संरक्षण प्रदान गर्न, उपभोक्ता हित संरक्षणार्थ बजार अनुगमन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

आर्थिक प्रशासन

- ✓ प्रकृया पुरा गरेका फाइलहरू शाखामा प्राप्त भएकै दिन अर्थात सोहि दिन भुक्तानी दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ SuTra प्रणाली मार्फत खरिद व्यवस्थापन कार्य गरिनुका साथै E-Payments लागु गरी चेक रहित भुक्तानी प्रणालीलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक र वार्षिक आय व्यय सार्वजनिक गर्ने पद्धतिको विकास गरिनेछ।
- ✓ खर्चको फाटवारी आर्थिक विवरण लगायत प्रचलित कानुन अनुसार तयार गर्नुका साथै विवरणहरू समयमै तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने र अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

सामाजिक सूरक्षा तथा पञ्जिकरण

- ✓ सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुलाई सरल, प्रभावकारी र पारदर्शी बैंकिङ सेवा उपलव्ध गराउने उद्देश्यले विद्युतिय भुक्तानी प्रणाली (EFT) को माध्यमबाट भुक्तानीको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ✓ सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुले राष्ट्रिय परिचय पत्र (National ID Card) अनिवार्य रुपमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था लागू गरिनेछ।
- ✓ सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने ८० वर्ष भन्दा माथि र पूर्ण अपाङग भएको लाभग्राहीहरुलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र वडा स्तरमा शिविर संचालन गरी वडा कार्यालयहरु बाटै राष्ट्रिय परिचय पत्र उपलब्ध गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय रामेछापसँग समन्वय गरी व्यवस्था मिलाईनेछ।
- ✓ एकल पुरूष तथा बृद्ध कन्याहरूलाई सीपमुलक तालिम प्रदान गरी स्वरोजगार प्रवर्द्धनमा प्रोत्साहित गरिनेछ।
- ✓ ज्येष्ठ नागरिक अन्तरपुस्ता सीप हस्तान्तरणको माध्यमबाट ज्येष्ठ नागरिकका ज्ञान, सीप र अनुभवलाई समृद्ध गाउँ निर्माणका लागि उपयोग गर्दै ज्येष्ठ नागरिकलाई अनुभवका खानी, जीउँदा इतिहास, जिवन्त पुस्तकालयको रुपमा सम्मान र संरक्षण गरिनेछ।
- ✓ एकल पुरूष तथा बृद्ध कन्याहरूलाई सीपमुलक तालिम प्रदान गरी स्वरोजगार प्रवर्द्धन प्रोत्साहित गरिनेछ।
- ✓ सामाजिक सुरक्षाभत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूको नवीकरण गर्न बायोमेट्रिक प्रणाली लागू गरिनेछ।

- ✓ शहिद, वेपत्ता परिवार तथा घाइतेहरूलाई सुचिकृत गरी विशेष अवसरमा सम्मान गरिनेछ।
- ✓ घटना घटेको ३५ दिन भित्रै घटना दर्ता गर्नको लागि व्यक्तिगत घटनादर्ता सप्ताह कार्यक्रम सञ्चालन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, अब म आर्थिक विकास तर्फको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

२. आर्थिक विकास

पर्यटन

- ✓ सुनापति गाउँपालिका भित्रका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको पहिचान भएका क्षेत्रहरूको प्रचार प्रसार, सम्वर्द्धन र प्रर्वद्धनका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ नयाँ पदमार्ग सूचिकरण, प्रर्वद्धन तथा प्रचार प्रसारका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरिनेछ।
- ✓ सामुदायीक घरवास (Home stay) प्रवर्द्धनका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ एग्रो टुरिजम र इको टुरिजमलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- ✓ सार्वजनिक निजि साझेदारीमा पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

कृषि तथा पशु विकास

- ✓ कृषिका कार्यक्रमहरुलाई जन समुदाय सम्म पहुँच पुग्नेगरी सूचना प्रवाह गरिनेछ।
- ✓ समग्र कृषि क्षेत्रलाई सम्मानजनक, मर्यादित आकर्षक पेशाको रुपमा विकास गरी प्रतिस्पर्धी वनाउन आवश्यक पहलकदमी लिनुका साथै सहयोगी कार्यक्रमहरुमा जोड दिइनेछ। साथै कृषिको व्यवसायीकरण तथा विविधीकरणमा जोड दिई आय आर्जन तथा रोजगारका थप अवसरहरू सृजना गरिनेछन्।
- ✓ आर्थिक आयआर्जन हुने कार्यक्रमलाई टेवा र प्राथमिकीरण गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने कार्यक्रमलाई छनौट गरी उत्पादन बृद्धि गर्ने प्रणाली अपनाइने छ।
- ✓ उपभोग योग्य उत्पादित वस्तुहरुलाई प्रशोधन ग्रेडिङ, प्याकिङ र बजारीकरण गर्ने ब्यवस्थामा टेवा पुर्याइने छ।
- ✓ कृषकहरुका निम्ती अत्यावश्यक पर्ने वातावरण सम्बन्धी जानकारीका लागि आवश्यक पर्ने वातावरण सम्बन्धि सामान्य जानकारीहरु उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ।

- ✓ उच्च प्रविधियुक्त संरचना निर्माण गरी बेमौसमी तरकारी खेती गर्नका लागि व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाको माटो ल्याबलाई सुदृढीकरण गरी बर्षैं भरि चाहिने रसायन तथा उपकरणको व्यवस्था गरी हप्ताको कम्तिमा एक दिन माटो जाँच गर्ने प्रावधान मिलाइनेछ।
- ✓ यस पालिका भित्रको सबै वडामा रहेको सेवा केन्द्रहरु मार्फत कृषकहरुको पशुपन्छीलाई उपचार तथा खोप सेवा प्रदान गरी उत्पादनमा बृद्धि गराइनेछ।
- ✓ अत्याधुनिक औजार उपकरण अनुदानमा प्रदान गरी प्रविधि मैत्री आधुनिक खेती तर्फ किसानहरुलाई उन्मुख गराइने छ।
- ✓ कृषिजन्य वस्तु जस्तै तरकारी, फलफूल, मौरी आदिको उत्पादनका साथै कृषकहरुमा आर्थिक सम्बृद्धि हासिल गराउन प्रयास गरिने छ।
- ✓ दुध, अण्डा र मासु जस्ता उत्पादनलाई प्रवर्धन गरी ग्रामीण स्तरमा पोषण र आयस्तरमा वृद्बि गरी गाउँपालिकाको बिकासमा टेवा पुर्याउन उत्पादनमा आधारित पशुपालन प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ कृषि उत्पादकत्व बृद्धि गर्नका लागि संघीय, प्रदेश र अन्य स्थानीय सरकारसंग समवन्य र सहकार्य गरी ठूला परियोजना सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ आकस्मिक बाली संरक्षण तथा सेवा टेवा कार्यक्रमलाई वडा देखि टोल टोलमा सञ्चालनका लागि प्राथमिकता दिंदै समय समयमा बाली उपचार शिविर सञ्चालनमा ल्याइने छ।
- ✓ किसानहरुको पहिचान स्थापित गर्नका लागि किसान सूचीकरण गरी किसान परिचय पत्र वितरण गरिनेछ।
- ✓ उच्च मूल्य वस्तु तथा सम्भावना बोकेका कृषि वस्तुहरुको पहिचान गरी तुलनात्मक लाभ लागतका आधारमा क्षेत्र विस्तार एवं व्यवसायीकरण मार्फत आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख गराइनेछ।
- ✓ स्थानीय वातावरण हावापानी लगायत जलवायु परिवर्तन र प्राकृतिक प्रकोपसँग घुलमिल हुन सक्ने तथा त्यसबाट पर्न सक्ने सम्भाव्य असर न्यूनिकरण गर्न सक्ने प्रविधि एवं क्षमताको विकास गरिनेछ।
- ✓ प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्दै प्राङ्गारिक खेती गरी कृषि वस्तु निकासी गर्ने उत्पादन क्षेत्रमा उत्पादित कृषि वस्तुहरूको गुणस्तर प्रमाणीकरणको लागि टेवा पुर्याइनेछ।

- ✓ कृषकहरुले उत्पादन गरेको दुधलाई बजारसँग जोड्न दुग्ध डेरी प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ कृषकहरुको ज्ञान, सीप र प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको बिकास गर्न व्यवसायिक पशुपालन तथा व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ शिक्षित बेरोजगार युवाहरूलाई कृषि पेसामा आकर्षित गर्न कृषि व्यवसाय स्थापना तथा सञ्चालन तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ सामुदायिक विद्यालय, सार्वजनिक जग्गा, कृषि फर्म, कृषक समूह, कृषि सहकारीहरुमा वानस्पतिक, उच्च मूल्यका फलफूल तथा अन्य विरुवाहरु लगाई दिगो रुपमा आय आर्जनको सुनिश्चितता गरिनेछ।
- ✓ कृत्रिम गर्भधारण सेवा सञ्चालन गरी पालिका भित्रका कृषकहरुले पालन गरेका गाई भैंसी र बाख्रामा नश्ल सुधार गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व बृद्धि गराइनेछ।
- ✓ उपचार सेवाको पहुँचमा नरहेका कृषकहरुको पशुपन्छीमा आन्तरिक परजीवि नियन्त्रण, बन्ध्याकरण, खोप तथा उपचार सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
- ✓ पशुपालन प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी गाई, भैंसी, बाख्रा र बंगुर पालनमा वृद्धि गरिनेछ।
- ✓ कृषि तथा पशु सेवाबाट प्राप्त हुने अनुदानको दोहोरापना हुन नदिन विद्युतीय प्रणालीसँग आबद्ध गरिनेछ।
- ✓ बाँझो जमिन उपयोग गर्न कम्तिमा १०० देखि ५०० रोपनी सम्मको जमिनमा व्यवसायीक खेति गर्न चाहने कृषक समुह, कृषि सहकारी र कृषि फार्मलाई अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ एक घर एक बगैंचा कार्यक्रम सञ्चालन गरी मौषमि तथा बेमौषमी फलफुल, तरकारी, नगदेवाली र बुद्धचित्त माला उत्पादन गर्ने कार्यक्रम लागु गर्न प्राथमिकता दिई आवश्यक अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ आधुनिक उच्च उत्पादन दिने बिउ बिजनको व्यवस्था समयमा गरिनेछ।
- ✓ रसायनिक मल ढुवानीको लागि अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।

उद्यम विकास

- ✓ गलैंचा सीप विकास तालिम संचालन गरी उद्योग स्थापनार्थ पुँजी प्रविधि र जनशक्तिको परिचालन गरी उद्यमशीलता प्रवर्द्धन मार्फत गलैंचा हवको रुपमा विकास गरिनेछ।

- ✓ दिगो विकास अन्तर्गत गरीवी न्यूनिकरण गर्ने लक्ष्यलाई आत्मासाथ गर्दै गरीवसँग स्थानीय सरकार कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न सीपमुलक तालिमहरु सञ्चालन गर्न हाम्रो उत्पादन हाम्रो अभियान कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ।
- ✓ विपन्न नागरिकहरूलाई सीपमूलक तालिममा सहभागिताका लागि प्राथमिकता दिइनेछ।
- ✓ सुनापतिको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्‍याउन थाङ्का व्यवसाय संचालन मार्फत थाङ्का हवको रुपमा विस्तार गरी स्थानिय स्तरमै रोजगारी सृजना गरिनेछ।
- ✓ थाङ्का गलैंचा प्रवर्धन गर्नको भौतिक पुर्वाधारको विकास गरिनेछ।
- ✓ स्थानीय स्तरमा उत्पादन भएका फलफूलको जुस, जाम तथा उद्योगको स्थापना गरिनेछ।
- ✓ बेरोजगार व्यक्तिहरुले आफुसँग भएको सीप र अनुभवका आधारमा स्वरोजगार हुन चाहने सहभागिहरुलाई आवश्यक तालिम प्रदान गरिनेछ।
- ✓ सुनापति गाउँपालिका भित्र रहेका लघु वित्त र वित्तिय सस्थाहरुसंग समन्वय गरी वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालनको लागि जोड दिइनेछ।
- ✓ मुल्य शृङखला अवधारणामा आधारित भएर लघु उद्यम तथा उद्यमीहरुबाट उत्पादित उत्पादनलाई बजारसम्मको पहुँच सुनिश्चितताको लागि प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।
- ✓ सुनापति गाउँपालिका भित्र दर्ता तथा सुचिकरण नभई संचालनमा रहेका व्यवसायहरुलाई दर्ता गराई व्यावसाय संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ✓ स्थानीय स्तरमा पाईने कच्चा पदार्थको सदुपयोग गरी वस्तु उत्पादनमा जोड दिइनेछ।
- ✓ विभिन्न सीप विकास तालिमहरू जस्तै सवारी चालक, व्युटिपार्लर जस्ता तालिम कार्यक्रम मार्फत स्वरोजगार हुने अवसर मिलाइनेछ।
- ✓ सीप सम्बन्धी जानकारी तथा सीप प्रदर्शनका लागि सीप मेलाको आयोजना गरिनेछ।
- ✓ पालिका स्तरीय उद्योग वाणिज्य संघ स्थापना गर्न सहजीकरण गरिनेछ।

सहकारी क्षेत्रः

- ✓ सुनापति गाउँपालिका भित्र दर्ता भएर सञ्चालनमा रहेका सहकारीहरुको क्षमता विकासको लागि सहकारी विकास तथा व्यवस्थापन र सहकारीको लेखा व्यवस्थापन तालिम संचालन गरिनेछ।

- ✓ दर्ता भएर संचालनमा नरहेको सहकारीहरुको समस्या पहिचान गरी सम्भव भएसम्म समायोजन र समायोजन हुन सम्भव नभए नियमानुसार खारेजीको प्रकृयामा लगिनेछ।
- ✓ सहकारीहरुको नियमित अनुगमन गरिनेछ।
- ✓ संचालनमा रहेका सहकारीहरुमा सफ्टवेयरबाट हिसाव राख्ने व्यवस्थाका लागि सहजीकरण गरिनेछ।
- ✓ विषयगत सहकारीहरुलाई व्यवसायी हुनको लागि प्रेरित गरिनेछ।

रोजगार सेवा केन्द्र

- ✓ रोजगार सेवा केन्द्रको सवलीकरण गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाको कृषि, पशु तथा उद्यम विकासको कार्यक्रमको लाभग्राही छनौट गर्दा सूचीकृत वेरोजगारहरुलाई ग्राह्यता दिईने छ।
- ✓ श्रम गर्ने संस्कृतिको विकास गर्न श्रमको सम्मानका लागि आवश्यक कार्यहरु गरिनेछ।
- ✓ पालिका भित्र थाङ्का पेन्टिङ, गलैचा उत्पादन, चिया प्रशोधन लगायतको साना तथा घरेलु उद्योगहरुको स्थापना गरी आन्तरीक युवा रोजगारी सृजना गरिनेछ।
- ✓ आगामी दशकलाई रोजगार दशकको रुपमा मनाउने संघीय नीतिको कार्यान्वयनमा सहयोग पुग्ने गरी आगामी आर्थिक वर्षबाट कार्यक्रम थालनी गरिनेछ।
- ✓ वेरोजगारलाई सीप र रोजगारदातालाई सीपयुक्त जनशक्तिको व्यवस्था मिलाउन सरकारी, निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ।
- ✓ सूचीकरण भएका वेरोजगार युवाहरुलाई सामुदायिक पुर्वाधार निर्माणका क्षेत्रमा कम्तीमा १०० दिनको कामको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ वेरोजगार युवा लक्षित वाँझो जमिन उपयोग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ✓ वैदेशिक रोजगारीसँग सम्बन्धित पिडितहरूको न्यायमा पहुँच विस्तार गर्न बैदेशिक रोजगार बोर्ड र कन्सुलर सेवा विभागमा सहजीकरणलाई निरन्तरता दिइनेछ।

वैदेशिक रोजगार

- ✓ स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्न स्वरोजगार तथा रोजगारमूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा जोड दिईनेछ।
- ✓ बाध्यात्मक अवस्थामा बैदेशिक रोजगारीमा जानेहरू र तिनका परिवार लक्षित गरी बैदेशिक रोजगारीलाई मर्यादित, व्यवस्थित र गुणस्तरीय बनाउन सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान गरिनेछ।

- ✓ बैदेशिक रोजगारीमा रहेका व्यक्तिका घरपरिवार र स्वयं व्यक्ति तथा मनोसामाजिक समस्यामा परेका व्यक्तिहरुको पहिचान गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवालाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ✓ बैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिका परिवार तथा विप्रेषण प्राप्त गर्ने व्यक्तीलाई सहभागी गराई संचालन गरिदै आएको वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ✓ विगतका वर्षहरुमा परिचालन गरिदै आएको रिटर्नी स्वयंसेवक परिचालन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ✓ बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका आप्रवासी कामदार तथा तिनका परिवारहरुलाई उद्यम स्थापना गर्न प्रोत्साहन तथा सहयोग गरिनेछ।
- ✓ नीति अनुसारको कार्यहरू संचालन गर्नको लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, अब म पूर्वाधार विकास तर्फको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

३. पूर्वाधार विकास

- ✓ गाउँपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहलाई सहज बनाउन आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाबाट पर्याप्त रकम विनियोजन गरी पूर्वाधार विकास निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ✓ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमका लागि विनियोजित रकममा गाउँपालिकाबाट रकम थप गरी जनश्रमदान गर्नुपर्ने पूर्वाधार निर्माणका कार्यहरुलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।
- ✓ साझेदार निकायहरुको खोजी गरी कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा तथा पूर्वाधारको क्षेत्रमा साझेदारीको नीति अबलम्बन गरिनेछ।
- ✓ मुख्य सडकको स्तरोन्नती गर्ने कार्य सङ्घीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा अगाडि बढाइनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाको आवधिक योजनालाई आधार मानी आयोजना बैङ्क स्थापना गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ।
- ✓ विस्तार भएका सडकमा अनिवार्य रुपमा सडक नालाको व्यवस्थापन गर्ने नीति बढाइनेछ।
- ✓ निर्माण सम्पन्न घरहरुलाई अनिवार्य घर अभिलेखिकरणको दायरामा ल्याउने व्यवस्था अगाडी बढाइनेछ तथा घर नक्सापास गर्ने कार्यको सुरुवात आगामी आ.ब. बाट प्रारम्भ गरिनेछ।

- ✓ गाउँपालिका भित्र रहेका संचालित खानेपानी समिति, झोलुङ्गे तथा ट्रसपुलको मर्मत सम्भार तथा रेखदेखको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ उपभोक्ता समितिहरुले आफूले गरेका कामको अपनत्व वोध गराइ योजनाको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा जिम्मेवार बनाउन निर्माण सम्पन्न भएका योजनाहरु हस्तान्तरण गरिनेछ।
- ✓ योजना अनुगमनको ढाँचा परिमार्जन गरी एउटै योजनामा पटक पटक रकम माग गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकास्तरीय, वडास्तरीय र टोलस्तरीय सडकको क्षेत्राधिकार कार्यान्वयन गर्दै आवश्यकताका आधारमा मात्र पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीति अख्तियार गरिनेछ।
- ✓ खानेपानी तथा सिँचाईका मुहानहरुको पहिचान, एकिन र संरक्षण कार्यलाई जोड दिन खानेपानी तथा सिँचाई मुहान दर्ता, उपभोक्ता समितिहरु गठन तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्न उचित प्रबन्ध गर्ने गरी दिगो विकास लक्ष्यले तोकेका क्षेत्रगत सूचकहरुलाई ध्यानमा राखि खानेपानी, सिँचाई तथा सरसफाईका पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ।
- ✓ एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत सबै घरपरिवारमा स्वच्छ खानेपानीको पहुँचका लागि पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिका भित्र रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक पर्यटकीय क्षेत्रमा पदमार्ग, विश्रामगृह निर्माण गरी होमस्टे पूर्वाधार (पानी, बाटो, सूचना बोर्ड) निर्माण गर्दै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउने नीति अबलम्बन गरिनेछ।
- ✓ भूमिको दीगो व्यवस्थापन गर्न कित्ताको विवरणको आधारित जग्गा वर्गीकरणमार्फत गाउँपालिकामा (GIS) प्रविधि तथा वडागत रुपमा जग्गाको विवरणहरुको ढङ्गा खडा गर्ने/अभिलेख व्यवस्था अगाडी बढाइनेछ।
- ✓ सुनापति गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागी राजनितिक नेतृत्व, विज्ञ, व्यवसायी र सम्वद पक्षहरुबाट सुझाव संकलन तथा प्रतिवद्धता कार्यक्रमबाट प्राप्त सुझावहरूलाई क्रमश लागु गर्दै लगिनेछ।

४. सामाजिक विकास नीति

शिक्षा तथा खेलकुद

- ✓ सुनापति गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट शैक्षिक गन्तव्यको रुपमा विकास गरिनेछ।

- ✓ गाउँपालिकाको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न विकास साझेदारहरूसँगको सहकार्यलाई थप मजबुद बनाइनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाद्वारा सञ्चालन गरिने उपलब्धि परीक्षा (Achievement Test), कक्षा ८ तथा SEE नतिजाका आधारमा उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थीको आवास सहितको व्यवस्थापनका लागि विद्यालयलाई छात्रावास व्यवस्थापन बापतको अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ SEE पश्चात CTEVT अन्तरगत प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने ५ जना विद्यार्थीलाई (प्रत्येक वडाबाट १ जनाका दरले) वा MBBS अध्ययन गर्ने १ जना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ ६ गाउँपालिका अन्तरगतका विद्यालयमा आवश्यकतानुसार उपलब्धि परीक्षा (Achievement Test), तथा कक्षा ८ को परीक्षा केन्द्रीकृत गरी सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिका अन्तरगतका माध्यमिक विद्यालयहरूमा स्काउट ट्रुप गठन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाद्वारा निर्माण गरिएको विषयगत रोष्टरबाट विद्यालयहरूको नियमित अनुगमन एवम् सुपरीवेक्षण गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्रवर्धनमा जोड दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ बालविकास सहयोगी कार्यकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीका लागि दिइएको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ शैक्षिक पात्रो निर्माण गरी गाउँपालिकाको शैक्षिक कार्यक्रमलाई एकरुपताका साथ अघि बढाइने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ केन्द्रीकृत परीक्षा तथा राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड लगायतका खेलकुदमा सहभागी गराउनका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितालाई थप व्यवस्थित बनाउन आवश्यक नियमनको व्यवस्था गरिनुका साथै प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयका खेल शिक्षकलाई खेलकुद सम्बन्धी आवश्यक प्रशिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ युवाहरूको खेल प्रतिभा प्रस्फुटन गर्न अध्यक्ष कप प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारी बीचको सम्बन्धलाई थप मजबुद बनाउनका लागि गाउँपालिका स्थापना दिवसको अवसरमा मैत्रीपूर्ण खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ।

- ✓ नारीहरूको महान पर्व तीजको संरक्षण तथा प्रवर्धन गर्न तीज विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ यस पालिकामा रहेको १०८ लहरेमानेको प्रवर्धन तथा प्रचारप्रसारका लागि सोनाम ल्होसारको अवसरमा विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ विद्यार्थीहरूको प्रतिभा प्रस्फुटनका लागि आवश्यकतानुसार गाउँपालिकास्तरीय/वडास्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ वालवालिकाको सृजनात्मक प्रतिभाको प्रस्फुटन गर्न विषयगत रूपमा शैक्षिक मेलाहरूको आयोजना गरिनेछ।
- ✓ विद्यार्थीहरू भावना बुझ्न वालवालिकासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ प्रत्येक विद्यालयमा पुरूष तथा महिला शिक्षकलाई क्रमश छात्र तथा छात्राको फोकल पर्सन तोक्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ✓ गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको अध्ययन गर्ने बानीको विकास गरी क्षमता विकास गर्न गाउँपालिका कार्यालयमा पुस्तकालयको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ पालिकामा पठन शैलीको विकास गर्न एक वडा एक पुस्तकालय स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

स्वास्थ्य नीति

- ✓ स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौतिक पूर्वाधार विकासमा निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ मातृ मृत्यु रोक्न बर्थिंग सेन्टरहरुको सबलीकरणमा जोड दिइनेछ। नर्सिङ कर्मचारीहरुलाई नाइट ड्युटी भत्ता समेतको यथोचित व्यवस्था गरिनेछ। स्वास्थ्य सेवाको प्रोटोकल अनुसार पूर्व तथा उत्तर प्रसुती जाँच सेवा लिन र संस्थागत सुत्केरी हुन उत्प्रेरणा जगाउने कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ✓ म.स्वा.स्व.से. लाई स्थानीय तहबाट दिइँदै आएको प्रोत्साहन भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ खोप कार्यक्रमलाई सुदृढीकरण गर्न खोप कार्यकर्ताहरुलाई उत्प्रेरणा स्वरूप बाह्य खोप क्लिनिकमा जाँदा यातायात खर्चको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ अति गरिव/असहाय/घरवार विहिनहरुको गम्भीर प्रकृतिका उपचार व्यवस्थाको लागि यथोचित आर्थिक सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ✓ दलित तथा विपन्न परिवारको स्वास्थ्य वीमा गर्न ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- ✓ गाउँ गाउँसम्म विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न वर्षैपिच्छे जनरल स्वास्थ्य शिविर तथा पाठेघरको क्यान्सर स्क्रिनिंग तथा प्रजनन् स्वास्थ्य शिविरहरु संचालन गर्ने नीति लिईनेछ।
- ✓ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा वर्षै भरि निःशुल्क औषधिको अभाव हुन नदिन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ जनस्वास्थ्यका विभिन्न सूचकहरुको तथ्यगत मापनको आधारमा स्वास्थ्य योजना तर्जुमा गर्न गाउँपालिका स्तरीय स्वास्थ्य प्रोफाइल अद्यावधिक गर्ने नीति लिइनेछ।
- ✓ स्थापना भईसकेका सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई लगायतका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई क्रमशः सवलिकरण गर्ने नीति लिइनेछ।
- ✓ पालिका स्तरीय आधारभूत अस्पताल संचालन गरी सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।
- ✓ कोभिड- १९ लगायत सरुवा रोगहरुबाट आइपर्न सक्ने महामारीजन्य परिस्थिति संग तत्काल प्रतिकार्य गर्न आवश्यक संयन्त्र तथा कोष निर्माण गरी तयारी अवस्थामा रहने व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ बाह्य खोप केन्द्र र गाउँघर क्लिनिक संचालन हुने स्थानमा आवश्यक पूर्वाधार व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ गाउँघर क्लिनिकको सेवा नियमित र प्रभावकारी बनाउन स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई उत्प्रेरित गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ।
- ✓ नसर्ने रोगहरुको नियमित स्क्रिनिंग गर्ने र रोकथाम तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
- ✓ मानसिक रोगहरुको रुग्णता दर बढ्दै गईरहेको सन्दर्भमा स्वास्थ्य चौकी तहसम्म मानसिक रोगको उपचार व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति क्रमश व्यवस्थापन गर्दै उपचारको व्यवस्था मिलाउने र समय समयमा विशेषज्ञ सेवाको समेत व्यवस्था मिलाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ✓ आयुर्वेद उपचार पद्धतिलाई प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।
- ✓ स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन आवश्यक उपकरणहरुको व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ✓ खानेपानीको गुणस्तर परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ✓ सुत्केरी महिला, प्राकृतिक प्रकोप तथा दुर्घटनामा परेका घाइतेहरूको उपचारको लागि निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिनेछ।

- ✓ मानसिक स्वास्थ्यलाई स्वस्थ्य राख्न योग ध्यान साधना जस्ता प्राकृतिक चिकित्सा प्रणाली अपनाउन प्रेरित गरिनेछ।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागिरक

- ✓ महिला हिंसा नियन्त्रण गरी लैंगिक विभेद न्यूनिकरणका लागि स्थानीय लैंगिक हिंसा निवारण कोषको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ **"सुनापति गाउँपालिकाको सरोकार, महिला पुरुष समान अधिकार"** भन्ने नाराका साथ महिलालाई हरेक क्षेत्रमा समान अवसरको वातावरण सिर्जना गरी लैंगिक समानता, समावेशीकरण तथा सामाजिक न्यायको सुनिश्चितता दिने कार्याक्रमलाई प्राथमिकता दिई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ✓ बालमैत्री स्थानीय शासन, बालश्रम अन्त्य, बालविवाह मुक्त स्थानीय तह, वातावरणमैत्री शासन, युवामैत्री स्थानीय शासन जस्ता अभियानहरुलाई स्रोत साधन सहित अभियानको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ दीगो विकास लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै सामाजिक तथा पूर्वाधार विकासमा लैंगिक सहभागिता प्रवर्द्धन गरिनेछ।
- ✓ **"बालबालिका भविष्यका कर्णधार मात्र हैनन् वर्तमानका साझेदार पनि हुन्"** भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउन बालक्लवको संस्थागत विकास, नीति प्रकृयामा बालभेला मार्फत अर्थपूर्ण बाल सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ।
- ✓ महिला, बालबालिका अपाङ्गता भएका, हिंसा, जोखिममा परेका, आमाबावु तथा अभिभावक विहिन बालबालिकाको संरक्षण तथा क्षमता विकास गर्न विद्यालय, सामुदायिक संस्था र निजी क्षेत्रलाई समेत परिचालन गरी कार्यक्रम निर्माण गरिनेछ।
- ✓ गृहिणी महिलालाई आयआर्जन मार्फत आत्मनिर्भर बनाउन वागमति प्रदेश सरकारको साझेदारीमा सीपमूलक तालिमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ✓ किशोरी तथा महिलालाई महिनावारी स्वास्थ्य सम्बन्धमा आवश्यक सचेतना कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ।
- ✓ महिला सञ्जाल, जेष्ठ नागरिक सञ्जालको गठन सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ विद्यालयस्तरीय मनोसामाजिक परामर्श सेवा व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, आदिवासी जनजाति, दलित तथा पिछडिएका वर्ग समुदाय लक्षित कानूनी सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गरी लै.स.सा.स.लाई समेटिने छ साथै उक्त कार्यक्रमको लागि फोकल पर्सनको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।

- ✓ अध्यक्षसँग ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रम र एकल महिला तथा सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु, अब म वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

५. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- ✓ सामुदायिक र कवुलियती वनका उपभोक्ताहरुलाई सशक्तीकरण गरी **"हामी जोगाउँछौ हाम्रो वन"** भन्ने नारालाई सार्थक तुल्याउन आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- ✓ सुनापति गाउँपालिका भित्र दर्ता भएर उपभोगमा रहेका सामुदायिक र कवुलियती बनहरुलाई गाउँपालिकामा सूचीकरण गरिनेछ।
- ✓ सामुदायिक र कवुलियती वनका पदाधिकारी तथा उपभोक्ताहरुलाई वन व्यवस्थापन तालिम प्रदान गरिनेछ।
- ✓ विगतका वर्षहरुमा धेरै डढेलो लागेर धन, जन र वनमा पुगेको क्षतिको पुनर्भरणका लागि वनमा फलफुल लगायतको विरुवा रोपण कार्य गरिनेछ।
- ✓ **सुनापतिको शान, डढेलो विरुद्ध हाम्रो अभियान** भन्ने नाराका साथ हरित स्यवंसेवक परिचालन गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिका स्थित आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई थप सवलीकरण गरिनेछ।
- ✓ आगो तथा डढेलो नियन्त्रणका लागि आवश्यक पर्ने उपकरणहरु व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ✓ विगत देखि विपद् प्रभावितहरुलाई प्रदान गर्दै आएको आर्थिक सहायतको दायरामा पुनरावलोकन गरिनेछ।
- ✓ हरेक वडाहरुमा विपद् प्रतिकार्यको लागि युवा स्वयंसेवक तयार गरी परिचालन गरिनेछ।
- ✓ गाउँपालिका भित्रका मुख्य मुख्य सडकहरुमा वाढी वा पहिरोबाट हुने अवरोध हटाउन विशेष कोषको व्यवस्था गरी मुख्य सडकहरुमा यातायात रोकिने समस्यालाई न्यूनिकरण गरिनेछ।
- ✓ विभिन्न कारणबाट पुरिएको सडकका नालाहरु सफा गरी सडक क्षति हुने जोखिम न्यूनीकरण गरिने छ।
- ✓ विपद्बाट घर तथा आवासमा क्षति भई वस्न नमिल्ने भएको अवस्थामा अस्थायी आवास व्यवस्था गर्नको लागि त्रिपाल, लत्ताकपडा र रासन सहित आकस्मिक राहत प्याकेज कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।

- ✓ पहिचान भएका जोखिमपूर्ण बस्ती स्थानान्तरणका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरी प्रकृया अगाडी बढाईनेछ।

गाउँसभा सदस्यहरु,

- ✓ सुनापति गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक प्रशासन, विकास प्रशासन र अन्य सरकारी कामकारवाहीहरु प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँगको सहकार्य, सह अस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित भई कार्य सम्पादन तथा सञ्चालन गरिनेछ।

अन्त्यमा

यो नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयको लागि प्रदेश सरकार, संघीय सरकार, आम नागरिक र सरोकारवाला तथा सञ्चाचर जगत, संघ संस्थाहरु सबैको सक्रिय सहभागिता र सहयोगको अपेक्षा गरेकोछु।

सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक र भौतिक क्षेत्रको दिगो विकास र रुपान्तरण मार्फत गरिबी र वेरोजगारीबाट उन्मुक्ति तथा समृद्धिको लागि यो नीति तथा कार्यक्रम परिलक्षित रहेकोछ। सामाजिक न्यायमा आधारित बजेट विनियोजन भई यो नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ र यसमा गाउँपालिकालाई सबै क्षेत्रबाट पूर्ण सहयोग हुनेछ भन्ने विश्वास लिएकोछु। गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि आम नागरिक, राजनीतिक दल, स्थानीय नेता, समाजसेवी लगायत सबैले देखाउनु भएको चासो र सुझावको लागि हार्दिक धन्यवाद् प्रदान गर्दछु।

सुनापति गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागि योगदान गर्नुहुने सबै सुनापति गाउँबासी, सबै राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, निजी तथा सामुदायिक क्षेत्र, शिक्षक, नागरिक समाज, सुरक्षाकर्मी र आमसञ्चार लागायत सम्पूर्ण दिदीबहिनी, दाजुभाई र आमाबुबाहरुलाई हार्दिक धन्यवाद् ज्ञापन गर्दछु। यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न अहोरात्र खटिनुहुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै विषयगत समितिका संयोजक र सदस्यहरु, आम कर्मचारीहरु, उपाध्यक्ष ज्यू, कार्यपालिका सदस्य र गाउँसभा सदस्यहरु सबैलाई आभार तथा धन्यवाद् प्रदान गर्दछु। आगामी दिनहरुमा पनि यस्तै रचनात्मक र सकारात्मक सहयोग र सुझावको अपेक्षा गर्दै सुनापतिको विकासमा सबै एक हौं भनी अनुरोध समेत गर्दछु।

धन्यवाद्।

सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठकमा गाउँपालिका उपाध्यक्ष एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक श्री गिता विष्टद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ बजेट तथा कार्यक्रम (वार्षिक आय व्यय विवरण) को वक्तव्य

खण्ड-१
परिचय र समीक्षा

गाउँसभा श्रद्धेय अध्यक्षज्यू,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

१.१ पृष्ठभूमिः

१. नेपालको संविधानको धारा २३० को प्रावधान बमोजिम सुनापति गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको यस सम्मानित बैठकमा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आय व्ययको अनुमानित विवरण तथा बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा धेरै गर्वको अनुभूति गरेको छु।

२. यस अवसरमा नेपालको २४० वर्ष लामो राजतन्त्रात्मक व्यवस्थाको अन्त्य गरी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापना गर्नको लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका आन्दोलनहरुमा आफ्नो प्राणको आहुति गर्ने महान शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। प्रजातन्त्र हुँदै लोकतन्त्र र गणतन्त्र स्थापनाको लागि ती आन्दोलनहरुमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने नेताहरु र आ-आफ्नो स्थानमा रहेर योगदान गर्नुहुने सबै दाजुभाई तथा दिदीबहिनी र आमाबुबाहरुप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु।

३. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको लक्ष्य हासिल गर्न राष्ट्रिय रुपमा **"समृद्ध नेपाल; सुखी नेपाली"** को राष्ट्रिय आकाङ्क्षा निर्धारण भएसँगै सुनापति गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागि **"समृद्ध, उद्यमी, सुखी सुनापति; कृषि, पर्यटन र शिक्षा हाम्रो सम्पत्ति"** भन्ने दिर्घकालीन लक्ष्यको निर्धारण गरी सामाजिक न्याय र लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यतामा आधारित समाजवाद स्थापनाको दिशामा गाउँपालिका निर्देशित भएको छ।

४. गाउँपालिकाको सुशासन, विकास र समृद्धिको सोच सहित तयार गरिएको सुनापति गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक पञ्च वर्षिय योजना र नेपालको १६औं आवधिक योजनाको

आधारमा सामाजिक न्याय स्थापनाको साथै सुनापति गाउँबासीले प्रत्यक्ष अनुभूति हुने गरी तयार पारिएको योजनाको उद्धेश्य प्राप्त गर्न सघाउ पुग्ने गरी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को आय व्ययको विवरण तथा बजेट तर्जुमा गरेको व्यहोरा यो सम्मानित गाउँसभाको बैठकमा जानकारी गराउँछु। सुनापति गाउँपालिकाले लिएको नीति अनुरुप उच्च राजनीतिक नेतृत्व, समाजसेवी र अन्य सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त अमूल्य राय तथा सुझावहरुलाई पनि समेटी यो बजेट तर्जुमा गरेको छु।

५. यो बजेटलाई उत्पादन, रोजगारी सृजना, आय वृद्धि र सुनापतिको दिगो विकासमा टेवा पुग्ने गरी सुनापति गाउँबासी सबै नागरिकमा विकास र समृद्धिको आसा पूरा गर्न आत्मविश्वास जगाउने दस्तावेजको रुपमा लिएकोछु।

सभाध्यक्ष महोदय,
गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

६. अब म चालू आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आर्थिक गतिविधि र बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको वर्तमान अवस्थाको समीक्षा प्रस्तुत गर्दछु।

७. राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ अनुसार सुनापतिको ३८७१ परिवार कृषकमध्ये २७०० परिवारले स्थानीय विउ विजन र ९८ परिवारले मात्र उन्नत जातको विउ विजन प्रयोग गर्ने तथ्यांक छ। चालू आर्थिक वर्षमा आर्थिक विकास क्षेत्रमा ३ करोड ६५ लाख ९८ हजार ८ सय बजेट विनियोजन भएकोमा कृषि तर्फ रु. ८२ लाख ६० हजारमात्र विनियोजन गरिएको थियो। यस क्षेत्रको जम्मा बजेटको सबैभन्दा बढी पर्यटन तर्फ रु. १ करोड ४८ लाख विनियोजन भई पालिका गौरवको योजना निर्धारण गरी कार्यान्वयन सम्पन्न भएको छ।

८. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सुनापति गाउँपालिकाको कुल बजेट ५६ करोड ९० लाख ५२ हजार भएकोमा हालसम्म कार्यालय सञ्चालन र प्रशासनिक खर्च साथै सामाजिक विकास क्षेत्रकोमात्र सबै भन्दा वढी वित्तीय प्रगति देखिएको छ। सामाजिक विकास तर्फ ६६.६८% र कार्यालय सञ्चालन र प्रशासनिक खर्च तर्फ ६०.२३% प्रतिशत रहेको छ।

९. चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को ज्येष्ठ मसान्त सम्म कुल बजेटमध्ये रु. ५० करोड २९ लाख ६५ हजार आम्दानी भए पनि सो अवधिमा चालु र पूँजिगत गरी आम्दानीको करिव ६५% खर्च भएको तथ्यांक रहेको छ। चालू आर्थिक वर्षको घाटा बजेट र सो घाटा बजेट पूर्ति गर्ने स्रोतको सुनिश्चितता नहुँदा एकातर्फ योजनाहरुको भुक्तानीको लागि आगामी आर्थिक वर्षको लागि दायित्वमा राख्नु पर्ने देखिन्छ भने आर्थिक वर्षको अन्तिम

सम्ममा कुल बजेटको करिब ८०% को हाराहारीमा मात्र खर्च हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ। यसले गर्दा कार्यालयको कार्यसम्पादन समेत कम देखिने सम्भावना रहेको छ।

१०. गाउँपालिकाको सुशासन तथा संस्थागत विकासमा कुल बजेटको रु. ४५ लाख ३३ हजार विनियोजन गरिएको थियो। यस क्षेत्रमा तुलनात्मक रुपमा न्यून बजेटको विनियोजन गर्दा पालिकाको संस्थागत सक्षमतामा सोचे जति प्रगति हुन नसकेको कुरा तथ्यपरक रहेको छ। यस क्षेत्रमा पर्ने वातावरणीय अनुकूलता, शान्ति र सुव्यवस्था, कानून तथा न्याय, तथ्यांक प्रणालीको विकास र अद्यावधिकरण, वस्तुनिष्ठ योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन साथै अनुगमन तथा मूल्यांकनसँगै अनुसन्धान जस्ता उपक्षेत्रहरुमा कार्यक्रम तयार गरी बजेटको विनियोजन हुन सक्दा मात्र आम नागरिकले सुशासनको महसुस गर्नेछन् भन्ने कुरामा विश्वस्त छु।

११. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को कुल बजेटको करिब २५ प्रतिशत पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा विनियोजन गरिएको छ। यसको ५० प्रतिशत भन्दा बढी बजेट यातायत पूर्वाधारमा मात्र विनियोजन गरिएको छ। पूर्वाधार विकास क्षेत्रमा १३ करोड ७६ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ। सुनपति गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा वर्षेनी अत्याधिक बजेट विनियोजन गरे पनि दिगो पूर्वाधार विकासमा ध्यान दिन सकिएको छैन्। फलस्वरुप पालिकामा वर्षायाम पछि सडक सरसफाई र सडक पुनर्निर्माणमा अत्यधिक खर्च हुनुको साथै जनसहभागिता अभिवृद्धि गराई विकासको अपनत्व लिन सक्ने गरी दिगो विकासको लक्ष्यहरुलाई आन्तरिकीकरण गरी पूर्वाधार विकासमा बजेट विनियोजन हुन आवश्यक छ।

१२. सुनापति गाउँपालिकाको भौगोलिक बनावट कमजोर हुनुको साथै वर्षेनी वर्षाको कारण बाढी पहिरोबाट भएको विपद् तथा प्रकोपले जमिनलाई अझ कमजोर बनाइरहेको छ। दिगो इन्जिनियरिङ्ग र नाप अनुसार सडक सञ्जाल तथा सडक गुरुयोजना अनुसार बजेट व्यवस्था गर्नुको साथै बातावरणीय क्षेतिको पक्षलाई समेत ध्यान दिई बायो इन्जिनियरिङ्गको समेत काम गर्ने गरी बजेट विनियोजन गरी सडक पूर्वाधारको विकास गर्न आवश्यक देखिएको छ।

१३. सुनापतिको विकास पूर्वाधारको रुपमा पर्यटन र शिक्षालाई मुख्य आधार बनाई आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा संघ तथा प्रदेशबाट समेत ती उपक्षेत्रमा बजेट विनियोजन भएको छ। बजेट विनियोजनसँगै पर्यटन क्षेत्रको पहिचान र सम्भाव्यता अध्ययन गरेर मात्र यसको विस्तारमा गाउँपालिका लाग्नु पर्ने देखिन्छ। गुणस्तरीय शिक्षाको लागि शिक्षा क्षेत्रमा समेत पालिकाले लगानी बढाइरहेको भएता पनि लगानी अनुरुपको प्रतिफलको

लागि दिर्घकालीन नीति तर्जुमा गरेर मात्र आवश्यकताको आधारमा बजेट विनियोजन हुन आवश्यक देखिएको छ। हालसम्म शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजित बजेटको कुल ६८.५३ प्रतिशत खर्च भएको तथ्यांक रहेको छ।

१४. संघ र प्रदेशबाट वर्षेनी वित्तीय समानीकरण अनुदान घटाउँदै प्रदान गरेको सर्वविदितै छ। यसबाट गाउँपालिकाले आफ्नो राजस्व क्षमता अभिवृद्धि गर्नु पर्ने रहेछ भनी आत्म अनुभव गरी राजस्वको दायरा विस्तार गर्नुको साथै आन्तरिक आय वृद्धि हुने खालका योजना तर्जुमा गरी बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने देखिन्छ। यस चालू आर्थिक वर्षमा कुल ४५ लाखको राजस्व अनुमान गरेकोमा हालसम्म लक्ष्य भन्दा बढेर करिब ४६ लाख ५० हजार राजस्व संकलन भएको छ। राजस्व अनुमान भन्दा बढी राजस्व संकलन भए पनि गाउँपालिकाको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न यो राजस्वको अंश अति न्यून भएकोले आगामी ५ वर्ष भित्र गाउँपालिकाले आत्मनिर्भर हुने गरी योजना तर्जुमा र बजेट व्यवस्था गर्न जरुरी रहेको छ।

१५. चालू आर्थिक वर्षको जेठ मसान्तसम्म प्रदेश तर्फको वित्तीय अनुदानको सत प्रतिशत निकासा भइसकेको छ भने संघ तर्फ भने करीब १० प्रतिशत मात्र निकासा हुन बाँकी रहेको छ। चौमासिक रुपमा निकासा हुने बजेट निकास भएकै चौमासिक भित्र खर्च गर्ने क्षमता पालिकाले राख्नु पर्ने आवश्यक छ। यसका लागि गाउँपालिकाले कार्यरत राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुलाई सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा उत्प्रेरित बनाउनुको साथै कर्मचारीलाई टिकाउनको लागि अतिरिक्त सुविधाको व्यवस्था समेत व्यवस्था गरी गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउने गरी कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुको साथै सोही अनुरुप बजेट विनियोजन हुन आवश्यक रहेको छ।

गाउँसभा श्रद्धेय अध्यक्षज्यू,
गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,
अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रमको सोच सहित विनियोजन र अपेक्षित उपलब्धि प्रस्तुत गर्दछु।

खण्ड २

आगामी आ.व.२०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम

सोचः

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रमको मुख्य सोचः "समृद्ध, उद्यमी र सुखी सुनापति; कृषि, पर्यटन र शिक्षा हाम्रो सम्पत्ति" भन्ने मूल नारा पूरा गर्नु रहेको छ।

लक्ष्यः

सुनापति गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रमको मुख्य मुख्य लक्ष्यहरु तपसिल बमोजिम उल्लेख गरेको छु।

- ✓ सुनापतिको विकास र समृद्धिको लागि कृषिको आधुनिकीकरण र विविधीकरण गर्दै आर्थिक एवं सामाजिक स्तरमा वृद्धि गर्ने।
- ✓ पर्यटन क्षेत्रको पहिचान, प्रवर्द्धन तथा प्रचार प्रसार गर्दै आन्तरिक आय तथा रोजगारीमा वृद्धि गर्ने।
- ✓ गुणस्तरीय शिक्षाको विकास गर्दै स्वावलम्बी रआत्मनिर्भर नागरिक तयार गरी सभ्य, सुसंस्कृत र सुशासनयुक्त समाजको निर्माण गर्ने।

यस बजेट तथा कार्यक्रमका उद्धेश्यहरु तपसिल अनुसार तय गरेको छु।

उद्धेश्यहरुः

- ✓ कृषिको आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण र बजारीकरण गर्नु।
- ✓ पहिचान भएका पर्यटकीय क्षेत्रको प्रवर्द्धन गर्दै नयाँ क्षेत्रको पहिचान र विकास गर्नु।
- ✓ व्यावहारिक, प्रविधिमैत्री, प्रतिस्पर्धी र गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिनु।
- ✓ दिगो र बातावरणमैत्री पूर्वाधार विकास गर्नु।
- ✓ गाउँपालिकाको विद्यमान स्रोत साधनको प्रयोग गरी आन्तरिक आयको दिगो स्रोतको सुनिश्चितता गर्नु।
- ✓ विद्यमान गरिबी र वेरोजगार न्यूनीकरण गरी दिगो विकासको लक्ष्य हासिलमा योगदान गर्नु।

गाउँसभा श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रमका प्राथमिकताहरु तपसिल अनुसार निर्धारण गरेको छु।

बजेटका प्राथमिकताहरुः

- ✓ उद्यमशीलता, रोजगारी, उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि,
- ✓ दिगो र गुणस्तरीय पूर्वाधार विकासमा लगानी विस्तार,
- ✓ गुणस्तरीय शिक्षा र सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा,

✓ सामाजिक न्याय सहितको सन्तुलित विकास,
✓ नागरिक केन्द्रित सार्वजनिक सेवा प्रवाह।

सुनापति गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को यो वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा देहायको नीति, कानून तथा ऐन नियमहरुलाई आधार मानी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छु।

बजेट तर्जुमाका आधारहरुः

✓ नेपालको संविधान,
✓ नेपालको १६ औं आवधिक योजना,
✓ दिगो विकास लक्ष्य (२०१६ - २०३०),
✓ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४,
✓ सुनापति गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक योजना,
✓ सुनापति गाउँपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना,
✓ नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम,
✓ बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम,
✓ बागमती प्रदेश सरकारको दोस्रो आवधिक योजना,
✓ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
✓ संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ लगायतका अन्य सम्बद्ध नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्थाहरु।

गाउँसभा श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म बजेट तथा कार्यक्रमको क्षेत्रगत विनियोजन र बजेटको क्रियाकलापहरु प्रस्तुत गर्दछु।

आर्थिक विकास

✓ किसानहरुलाई फलफूल खेतीमा आकर्षित गरी आत्मनिर्भर बनाउनको लागि एक घर एक बगैंचा कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु।
✓ माटोको उर्वाराशक्तिमा सुधार गरी उत्पादन वृद्धि गर्न पालिकामा नै माटो परीक्षण गरिनेछ। स्थानीय तथा रैथाने बिउबालीको दर्ता तथा खेति गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

- ✓ बाँझो जमिनलाई उपयोग गरी स्वरोजगार मार्फत बेरोजगार न्यूनीकरण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ यस पालिकालाई कृषिमा आधारित पर्यटन विकासकामा टेवा पुऱ्याउन चियाखेती प्रबर्द्धनको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ दुध, मासु, अण्डामा आत्मनिर्भर बनाउन किसानहरुलाई उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रमको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ गाई, भैंसी प्रबर्द्धन कार्यक्रम मार्फत व्यवसायिक गाई भैंसीपालनमा जोड दिई दुध उत्पादनमा बृद्धि गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ विगतका वर्षहरुको अनुभवबाट कृषकहरुलाई पर्न गएको मार र भारलाई मध्यनजर गरि रसायनिक मलको ढुवानीमा शत प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ वेरोजगारी समस्या न्यूनीकरण तथा व्यावसायिक सीप प्रदान गर्न थाङ्का, गलैंचा, ब्युटी पार्लर तथा ड्राईभिङ सीप विकासको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका सहकारीहरुलाई सवलीकरण गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ गाउँपालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुको वर्गिकरण, एकीकरण र क्षमता विकास गरिनेछ। संघ र प्रदेशसँगको समन्वयम सबै सहकारी संस्थाहरुको प्रभावकारी नियमन गरिनेछ।
- ✓ वैदशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धीमूलक बनाउन तथा वैदेशिक रोजगारीका क्रममा आर्जन गरेको सीप, दक्षता र पुंजीको परिचालन गरि स्वरोजगार अभिवृद्धिको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ सुनापतिको आर्थिक विकासका लागि आन्तरिक एवम बाह्य पर्यटन आकर्षण गर्न सांस्कृतिक एवम पर्यटकीय संरचनाहरुको निर्माण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ समृद्ध र सुखी सुनापति निर्माण गर्न कृषि, पशुपालन, उद्योग, पर्यटन, रोजगार र सहकारी क्षेत्रलाई आर्थिक विकासको संवाहकको रुपमा लिई आर्थिक क्षेत्रको विकासको लागि १ करोड ६१ लाख १२ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म पूर्वाधार विकास तर्फको बजेट तथा कार्यक्रमको विनियोजन र क्रियाकलापहरू प्रस्तुत गर्दछु।

पूर्वाधार विकास तर्फ

- ✓ आगामी आर्थिक वर्षको लागि पनि सुनापति गौरवको आयोजनालाई निरन्तरता दिई आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ सुनापति गाउँपालिकाको दिगो, समावेशी र गुणस्तरीय पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकता दिने नीति अनुरूप विभिन्न क्षेत्रहरूमा पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नतिका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ यस क्षेत्र अन्तर्गत ५ करोड ७६ लाख ९२ हजार संघीय समानीकरणबाट र ४ करोड ९९ लाख ५३ हजार आन्तरिक स्रोतबाट विनियोजन गरेको छु।

श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू,
गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,
अब म संस्थागत विकास र सुशासन तर्फको विनियोजन र क्रियाकलाप प्रस्तुत गर्दछु।

संस्थागत विकास र सुशासन तर्फः

- ✓ गाउँपालिकाको कार्यालयबाट प्रदान हुदै आएको सेवालाई जनताको घरदैलोमा पुर्याउने उदेश्यले वर्षमा २ पटक एकीकृत घुम्ती शिविर सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ बजारबाट गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्न र उपभोक्ताहरुको संवैधानिक अधिकार प्रत्याभूति गर्न बजार अनुगमनको लागि बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ राजश्व सुधार गर्नको लागि राजश्व सुधार कार्ययोजना निर्माण मार्फत करको दरलाई सेवाग्राहीको हित अनुकूल बनाउन करको दर तथा दायरा अध्ययन गरी राजश्व बृद्धि गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरेको छु।
- ✓ गाउँपालिकाको विकास निर्माण, सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता तथा जवाफदेहिता बृद्धि गर्न चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ गाउँपालिका भित्रका माध्यामिक विद्यालयहरूमा विद्युतीय हाजिर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ कानुनको अज्ञानता क्षम्य हुदैन भन्ने कानुनी सिद्धान्तलाई मध्यनगर गर्दै सर्वसाधरणमा कानुन सम्बन्धी जानकारी गराउन कानुनी सचेतना कार्यक्रममा लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरुबाट लाभान्वित हुन नसकेका एकल पुरुष तथा वृद्ध कन्यालाई सीपमूलक तालिम प्रदान गरी स्वरोजगार बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

- ✓ शहिद, बेपत्ता परिवार तथा घाइतेहरूलाई सूचिकृत गरी विशेष अवसरमा सम्मानका गर्ने नीति रहेको छ। यस क्षेत्र तर्फ ५० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

श्रद्धेय अध्यक्षज्यू,
गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,
अब म वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फको क्रियाकलाप र विनियोजन प्रस्तुत गर्दछु।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनः

- ✓ विपद् सूचक स्वयं सेवक परिचालन, वन व्यवस्थापन, वन डढेलो नियन्त्रण, विभिनन्न प्रकारका विपद् प्रभावितहरुलाई प्रदान गरिने आर्थिक सहायता, राहत प्याकेज र स्थानीय प्रकोप व्यवस्थापन कोष समेतलाई प्राथमिकतामा राखी वजेट व्यवस्था गरि वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ रू. ७० लाख विनियोजन गरेको छु। यसबाट गाउँपालिकाको विपद् व्यव्थापन अन्तरगतको विपद् पूर्व तयारी र विपद्बाट पीडित नागरिकलाई तुरुन्त राहत दिन सकिने व्यवस्था गरेको छु। वातावरण संरक्षण तथा विपद् जोखिमबाट सूरक्षित हुनको निम्ति गाउँपालिकाले पहल गरी निकायगत समन्वय गर्न आवश्यक व्यवस्था गरेको छु। विपद् जहिले पनि आउन सक्ने भएकोले त्यसको लागि सुनापतिको स्थानीय प्रकोप व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरी आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू,
गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,
अब म सामाजिक विकास तर्फको क्षेत्रगत क्रियाकलाप र विनियोजन प्रस्तुत गर्दछु।

सामाजिक विकास तर्फः

- ✓ सुनापति गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट शैक्षिक गन्तव्यको रुपमा विकास गर्न नतिजाका आधारमा उत्कृष्ट शिक्षक विद्यार्थी तथा विद्यालयलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरेको छु।
- ✓ SEE पश्चात CTEVT अन्तर्गत प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने प्रति वडा एक जना विद्यार्थीलाई छात्रबृत्तिको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिनुका साथै MBBS अध्ययन गर्ने एक जना विद्यार्थीलाई सहुलियत छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ पालिका भित्रका युवाको खेल प्रतिभा प्रस्फुटन गर्न अध्यक्ष कप आयोजनाको व्यवस्था

गरिनुका साथै प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयका खेल शिक्षकलाई आवश्यक खेल प्रशिक्षण प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।

- ✓ बालबालिकाको सिर्जनात्मक प्रतिभा प्रस्फुटनका लागि विषयगत रुपमा शैक्षिक मेला आयोजना गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ महिला हिंसा नियन्त्रण गरी लैंगिक विभेद न्यूनीकरणका लागि स्थानीय लैंगिक हिंसा निवारण कोषको व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ किशोरी तथा महिलालाई महिनावारी स्वास्थ्य सम्बन्धमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ दलित तथा विपन्न परिवारको स्वास्थ्य वीमा गर्न ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ पालिका स्तरीय सुनापति आधारभूत अस्पतालबाट गुणस्तरीय एवम् सर्वसुलभ उपचार सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
- ✓ मानसिक स्वास्थ्यलाई स्वस्थ राख्न योग ध्यान साधना जस्ता प्राकृतिक चिकित्सा प्रणाली अपनाउने कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु। यस क्षेत्र अन्तर्गत २ करोड ६५ लाख ९५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ✓ पालिकाको खानेपानी, सरसफाई र वजार व्यवस्थापनको लागि दिगो स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु। गाउँ छोडी सहर केन्द्रित हुने नागरिकलाई गाउँसमाजमा नै बसी आफ्नो बाँझो जमिन उपयोग गरी उत्पादनमा लगानी गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।

श्रद्धेय अध्यक्षज्यू,

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म माथिका क्षेत्रगत क्रियाकलाप र कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट विनियोजन र स्रोत व्यवस्थापनको विवरण प्रस्तुत गर्दछु।

- ✓ आगामी आर्थिक वर्षका लागि कुल खर्च रु. ६१ करोड ४९ लाख ९२ हजार ३ सय ९२ विनियोजन गरेको छु। कुल विनियोजन मध्ये चालुतर्फको ३८ करोड ८० लाख १० हजार ३ सय ९२ अर्थात् ६३.१० प्रतिशत र पुँजीगत तर्फ रु. ३८ करोड ८० लाख ८२ हजार अर्थात् ३६.९० प्रतिशत रहेको छ।
- ✓ आगामी आर्थिक वर्षको लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र आन्तरिक आयबाट रु. १३ करोड ६ लाख ४२ हजार ३ सय ९२,

संघीय सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु. १० करोड ४७ लाख, प्रदेश समानीकरण अनुदानबाट रु. १ करोड ९ लाख ९९ हजार, संघीय र प्रदेश सशर्त अनुदानबाट रु. २४ करोड ७५ लाख ९८ हजार, संघीय र प्रदेश विशेष अनुदानबाट रु. १ करोड ३४ लाख, संघीय र प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रु. ३ करोड ३७ लाख हुनेछ।

श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू, गाउँसभा सदस्यूज्यूहरु,

- ✓ पालिकाको सक्षमताको लागि राजस्व प्रणालीमा सुधार गर्दै दायरा फराकिलो बनाउँदै लैजानु पर्नेछ। बढ्दो सार्वजनिक खर्चको स्रोत व्यवस्थापनमा गाउँपालिकाले समयमै दिर्घकालीन र प्रभावकारी बनाई कर प्रणालीमा सुधार गरी राजस्व संकलनको आयतन वृद्धि गर्नु पर्नेछ। यसको राजस्व प्रशासनको दक्षता अभिवृद्धको साथै दिगो जनशक्तिको समेत व्यवस्था गर्नु पर्दछ।
- ✓ यस बजेटको कर्यान्वयनबाट गाउँपालिकाको आर्थिक गतिविधिमा अभिवृद्धि हुनुको साथै लिएको सोच तथा लक्ष्य हासिल गर्ने अपेक्षा लिएको छु। यस बजेटको कार्यान्वयनको उद्यमशीलताको विकास गरी रोजगारीको सृजनाको साथै आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने अपेक्षा गरेको छु। बजेट तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सकेमा सुनापतिको विकासमा तिब्रता आउनुको साथै सामाजिक न्याय स्थापनामा समेत योगदान गर्ने कुरामा विश्वस्त छु।
- ✓ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा मार्गदर्शन गर्नुहुने श्रद्धेय अध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, आर्थिक प्रशासन शाखा लगायत सबै विषयगत शाखा प्रमुखहरु, विषयगत समितिका संयोजक तथा वडा अध्यक्षज्यूहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु। बजेटका सम्बन्धमा अमूल्य सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नु हुने आम सुनापति नागरिक समुदाय, राजनीतिक दलका स्थानीय र उच्च नेतागण, कार्यपालिका सदस्यहरु, गाउँसभा सदस्यहरु, विकास साझेदार संघ संस्था, विभिन्न क्षेत्रका विज्ञ, सञ्चार जगत, सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारी र नागरिक समाज लगायत सुझाव दिनु हुने सबै प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।प्रस्तुत बजेटको कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित सबैले रचनात्मक सहयोग गर्नु हुनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु।

धन्यवाद

आर्थिक ऐन, २०८२

प्रस्तावनाः

सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्वन्धी प्रस्तावको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका साथै स्थानीय कर तथा गैरकर शुल्क संकलन गर्ने, आय संकलन गर्ने कार्यको प्रशासनिक व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२ बमोजिम सुनापति गाउँपालिकाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम आर्थिक ऐन,२०८२ रहेको छ।(२) यो ऐन २०८२ साउन १ देखी २०८३ असार मसान्तसम्म सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ।

२. **सम्पत्ति करः** सुनापति गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र अनुसूची-१ बमोजिम सम्पत्ति कर/घर जग्गा कर लागु गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

३. **सिफारिस/सेवा शुल्क दस्तुरः** सुनापति गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची -२ बमोजिम स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोहि अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लागु गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

४. **घरजग्गा बहाल करः** सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा बहाल रकम अनुसूची-३ बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइनेछ।

५. **व्यवसाय करः** सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजिगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची -४ बमोजिम व्यवसाय कर लागु गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः** सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले जडिबुटी, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेक अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची -५ बमोजिम कर लागु गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

७. **वहाल विटौरी शुल्कः** सुनापति गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र रहेको सार्वजनिक ऐलानी जग्गामा आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार वा पसलमा अनुसूची-६ मा उल्लेख भएको व्यवस्था अनुसार बहाल विटौरी लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

८. **विज्ञापन करः** सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची -७ बमोजिम विज्ञापन कर लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन,२०७४ बमोजिम प्रदेशले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ।

९. **सवारी साधन करः** सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची -८ बमोजिम सवारी साधन कर लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ र उक्त कर प्रदेशले असुल गरी अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन,२०७४ बमोजिम स्थानीय तहको विभाज्य कोष मार्फत गाउँपालिकाको संचित कोषमा बाँडफाँड गर्नुपर्ने छ।

१०. **पर्यटन प्रवेश शुल्कः** सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक सम्पदा, संग्राहलय जस्ता सम्पदा उपयोग गरे वापत पर्यटकहरुका लागि अनुसूची-९ मा उल्लेखित पर्यटन प्रवेश दरमा पर्यटन शुल्क लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको सोही बमोजिम हुनेछ।

११. **मनोरञ्जन करः** यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि-१० बमोजिम कर लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने छ। यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन,२०७४ बमोजिम प्रदेशले निर्धारण गरेको कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्य कोषमा बाँडफाँड गर्नुपर्ने छ।

१२. **ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर शुल्कः** सुनापति गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्र ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, स्लेट, चुनढुङ्गा, ग्राभेल, खरिढुङ्गा, अभ्रख र दहत्तर बहत्तरको संकलनमा अनुसूची -११ बमोजिम बागमती प्रदेशको कानुनमा आधारित रहि शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१३. **पशु स्वास्थ्य सेवा शुल्कः** सुनापति गाउँपालिकाले पुशपंक्षीको स्वास्थ्य परीक्षण गर्दा अनुसूची - १२ बमोजिमको सेवा शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१४. **जलश्रोत संस्था दर्ता नविकरण शुल्कः** गाउँपालिकाले जलश्रोत संस्था दर्ता तथा नविकरण गर्दा अनुसूची-१३ बमोजिमको सेवा शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१५. सुनापति गाउँपालिका क्षेत्र भित्र र वाहिर गाउँपालिकाले जग्गा रेखाङ्कनका लागी नापि प्राविधिक सेवा शुल्क अनुसूची-१४ बमोजिमको सेवा शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१६. गाउँपालिकाले घर नक्सापास तथा अभिलेखिकरण दस्तुर अनुसूची -१५ बमोजिमको सेवा शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१७. **भूमिकर (मालपोत)** सुनापति गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र अनुसूची -१६ बमोजिम भूमिकर लागु गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

१८. **जग्गाको न्यूनतम मूल्याङ्कनः** सुनापति गाउँपालिका भित्रका जग्गाको मूल्याङ्कन अनुसूची -१७ बमोजिम हुनेछ।

१९. **विलम्व शुल्क दण्ड तथा जरिवानाः** सुनापति गाउँपालिकाले राजश्व संकलन गर्दा अनुसूची-१८ बमोजिमको विलम्व शुल्क, दण्ड तथा जरिवाना लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

२०. **कर छुटः** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन।

२१. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधिः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ। यस ऐनमा उल्लेख नभएका कर, शुल्क तथा जरिवाना प्रचलित कानुनको अधिनमा रही गाउँपालिकालाई संकलन गर्न वाधा पर्ने छैन।

अनुसूची -(१)

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

(क) सम्पति करको दररेट

क्र. सं.	विवरण	दर (अंकमा)	दर (अक्षरमा)
१.	रु. १ देखि रु. २ लाख सम्म	५०	पचास रुपैयाँ
२.	रु. २ देखि रु. ५ लाख सम्म	१८०	एक सय असी रुपैयाँ
३.	रु. ५ देखि रु. १० लाख सम्म	२७०	दुइ सय सत्तरी रुपैयाँ
४.	रु. १० देखि रु.१५ लाख सम्म	३६०	तिन सय साठी रुपैयाँ
५.	रु. १५ देखि रु २० लाख सम्म	४५०	चार सय पचास रुपैयाँ
६.	रु. २० देखि रु. २५ लाख सम्म	६७५	छ सय पचहत्तर रुपैयाँ
७.	रु. २५ देखि रु. ३० लाख सम्म	९००	नौ सय रुपैयाँ
८.	रु. ३० देखि रु. ३५ लाख सम्म	१३५०	एक हजार तिन सय पचास रुपैयाँ
९.	रु. ३५ देखि रु. ४० लाख सम्म	१८००	एक हजार आठ सय रुपैयाँ
१०	रु. ४० देखि रु ४५ लाख सम्म	२२५०	दुई हजार दुइ सय पचास रुपैयाँ

क्र. सं.	विवरण	दर (अंकमा)	दर (अक्षरमा)
११	रु. ४५ देखि रु ५० लाख सम्म	२७००	दुइ हजार सात सय रुपैयाँ
१२	रु. ५० देखि रु. ६० लाख सम्म	३६००	तिन हजार छ सय रुपैंया
१३	रु. ६० देखि रु. ७० लाख सम्म	४५००	चार हजार पाँच सय रुपैंया
१४	रु. ७० देखि रु. ८० लाख सम्म	५४००	पाँच हजार चार सय रुपैंया
१५	रु. ८० देखि रु. ९० लाख सम्म	६३००	छ हजार तिन सय रुपैंया
१६	रु. ९० देखि रु. १ करोड सम्म	७२००	सात हजार दुइ सय रुपैंया
१७	रु.१ करोड देखि रु.१ करोड २० लाखसम्म	९४५०	नौ हजार चार सय पचास रुपैंया
१८	रु.१ करोड २० लाख देखि रु.१ करोड ४० लाखसम्म	११७००	एघार हजार सात सय रुपैंया
१९.	रु.१ करोड ४० लाख देखि रु. १ करोड ६० लाखसम्म	१३९५०	तेह्र हजार नौ सय पचास रुपैंया
२०.	रु. १ करोड ६० लाख देखि रु. १ करोड ८० लाखसम्म	१५३००	पन्ध्र हजार तिन सय रुपैंया
२१.	रु. १ करोड ८० लाख देखि रु. २ करोड सम्म	१७१००	सत्र हजार एक सय रुपैंया
२२.	रु. २ करोड देखि रु. २ करोड ५० लाख सम्म	२२५००	बाइस हजार पाँच सय रुपैंया
२३.	रु. २ करोड ५० लाख देखी रु ३ करोड सम्म	२९७००	उनान्तीस हजार सात सय रुपैंया
२४.	रु. ३ करोड देखि रु. ३ करोड ५० लाख सम्म	३६०००	छत्तिस हजार रुपैंया
२५.	रु. ३ करोड ५० लाख देखि रु. ४ करोड सम्म	४२३००	बयालिस हजार तिन सय रुपैंया
२६.	रु. ४ करोड देखि रु. ४ करोड ५० लाख सम्म	४९५००	उनान्चास हजार पाँच सय रुपैंया

क्र. सं.	विवरण	दर (अंकमा)	दर (अक्षरमा)
२७.	रु. ४ करोड ५० लाख देखि रु. ५ करोड सम्म	५५८००	पचपन्न हजार आठ सय रुपैंया
२८.	रु. ५ करोड १ देखि माथिको मुल्याङकनसम्म प्रति हजारका रु. २ थप		

(ख) घरको मूल्याङ्कन दर

क्र.स	संरचनाको प्रकार	प्रति वर्ग फिट मुल्य
१.	सिमेन्टको जोडाईमा ईटा, ब्लक,वा ढुगांको गाह्रो भएका पिलर सहितको आर.सि.सि. घर	१२००
२.	सिमेन्टको जोडाइमा ईटा, ब्लक वा ढुंगाको ग्राहो भएको तर पिलर नभएको आर.सि.सि. घर	८००
३.	सिमेन्टको जोडाईमा इटा वा ढुंगाको गाह्रो भएको जस्ता वा टायलको छाना भएको घर	५००
४.	प्रीप्यावले बनेका जस्ताको छाना भएका घर	५००
५.	माटोको जोडाइमा इटा, ब्लक,वा ढुंगाको गाह्रो आर.सि.सि. छाना भएको	७००
६.	माटोको जोडाइमा इटा, ब्लक,वा ढुंगाको गाह्रो टिन वा टायलको छाना भएको घर	५००
७.	काठैकाठबाट बनेको जस्ताको छाना भएको घर वा काठको खम्बा र इटाले घेरेको जस्ता वा टालीको छाना भएको घर वा बासको बेरा भएको टिन वा टाली वा खरको छाना भएको घर वा जस्ताको छाना भएको घरको एकमुष्ट मुल्याङकन प्रति घर ४ लाख	३००
८.	ढुंगा, ब्लक वा इँटाको पर्खाल प्रति रनिङफिट	५०

नोटः

१. लिफ्ट जडान भएकोमा रु. २७,९३,२००।- (भ्याट बाहेक) थप गर्नुपर्नेछ। (६ व्यक्ति क्षमताको लिफ्ट)

२. सेप्टिक ट्र्यांकी तथा सोक पिट (Soak pit) नभएको हकमा भवनको कुल मूल्याङ्कनमा रु.२०,०००। -(भ्याट बाहेक) घटाउनुपर्नेछ।

३. संयुक्त आवास (Appartment)र Housing का भवनहरुको मूल्याङ्कन गर्दा भवनले ओगेटेको जग्गा, भवन परिसरभित्र रहेका सडक, स्विमिङ पुल लगायतका पूर्वाधारहरु तथा Landscaping कार्यहरुको मूल्याङ्कन यस दररेटमा समावेश नगरिएकोले सो को छुट्टै मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ।

४. माथिका सिभिल कार्यका दररेटहरु सामान्य किसिमका जग भएका भवनहरुको लागि निर्धारण गरिएको हो। अन्य किसिमका जगहरुको हकमा जग Complex (Combined/mat) भएकामा वा Pile Foundation भएकामा सोको छुट्टै मूल्याङ्कन गरी भवनको कूल मूल्याङ्कनमा समावेश गर्नुपर्नेछ।

५. धितो प्रयोजनका लागि मूल्याङ्कन गर्दा उपरोक्त अनुसारका दररेट प्रयोग गरी घरको मूल्याङ्कन गर्दा ह्रासकट्टी लगायतका मूल्याङ्कन विधि र सूत्र (Formula) भवनको लागत मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७० ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम हुनेछ।

६. क्षतिपूर्ति प्रयोजनका लागि सोही स्तरको भवन निर्माण गर्न लाग्ने हालको मुल्यलाई आधार मानी माथि उल्लेखित दररेट कायम गरिनेछ।

घरको मूल्याङ्कनको हकमा जिल्ला दररेटको आधारमा निर्धारण भएको मूल्याङ्कनमा घर बनेको पहिलो १० वर्षसम्म १० प्रतिशत, १० वर्ष देखि २० वर्ष सम्म १५ प्रतिशत र २० वर्ष भन्दा वढीको २० प्रतिशतको दरले ह्रास कट्टी गरि घरको मूल्याङ्कन गरिनेछ।

अनुसूची - (२)
सेवा शुल्क
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

क्र.सं.	विवरण	दररेट
१.	नाता प्रमाणित तथा विभिन्न सिफारिस	
	सामान्य सिफारिस	२००।-
	नागरिकता सिफारिस	२००।-
	नागरिकता प्रतिलिपि	४००।-
	नाता प्रमाणित	
	अंग्रेजी प्रति पेज	५००।-
	नेपाली	२००।-
	सबै प्रकारका अंग्रेजी सिफारिस	५००।-
२.	चार किल्ला प्रमाणित	४००।-
३.	पञ्जिकरण (३५ दिन नाघे पछी)	
	जन्म दर्ता	२००।-
	मृत्यु दर्ता	२००।-
	विवाह दर्ता	२००।-
	बसाई सराई दर्ता	२००।-
	सम्बन्ध विच्छेद	२००।-
	पञ्जिकरण प्रतिलिपि/अन्य सवै प्रतिलिपी	५००।-
४.	व्यक्ति प्रमाणित	२००।-
५.	अविवाहित प्रमाणित (मुचुल्का समेत)	१०००।-
६.	घरबाटो सिफारिस	५००।-
७.	लिखत प्रमाणीकरण शुल्क	

क्र.सं.	विवरण	दररेट
८.	धितो मूल्याङ्कन तथा आयश्रोत प्रमाणित	
	५ लाख सम्म	४००।-
	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१०००।-
	१० लाख देखि १५ लाख सम्म	१२००।-
	१५ लाख देखि २५ लाख सम्म	२०००।-
	२५ लाख देखि ५० लाख सम्म	३०००।-
	५० लाख देखि १ करोड सम्म	५०००।-
	१ करोड देखि ३ करोड सम्म	१००००।-
	३ करोड भन्दा माथि	०.०५%
९.	उद्योग/व्यवसाय बन्द गर्ने सिफारिस	
	ठूला उद्योग/व्यवसाय	१,०००।-
	मझौला उद्योग/व्यवसाय	५००।-
	साना उद्योग/व्यवसाय	२००।-
	व्यवसायको शाखा विस्तार सिफारिस	२००।-
१०.	विद्युत जडान सिफारिस	२००।-
११.	विद्युत,खानेपानी,मालपोत, नापी, उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालयलगायतका अन्य सरकारी कार्यालयहरुका लागि गरिने सिफारिस	२००।-
१२.	योजना माग सिफारिस	२००।-
१३.	अन्य सवै प्रकारको सिफारिस	२००।-
१४.	गै.स.स दर्ताका लागि दिइने सिफारिस	१०००।-
१५.	गै.स.स नविकरण तथा कार्यक्रम	
	रु. १ लाख सम्म बार्षिक कारोबार	५००।-
	रु. १ लाख देखी १० लाखसम्म	१०००।-
	रु. १० लाख देखी २५ लाखसम्म	१५००।-
	रु. २५ लाख देखी ५० लाखसम्म	२०००।-

क्र.सं.	विवरण	दररेट
	रु. ५० लाख देखी १ करोडसम्म	३०००।-
	रु. १ करोड भन्दा माथी प्रतिलाख	३०।-
	जिल्ला भन्दा बाहिरको गै.स.स भए थप रु.	१०००।-
	गै.स.स शाखा विस्तार सिफारिस	२०००।
१६.	कार्यालयको ब्याक-हो लोडर भाडा शुल्क प्रति घण्टा (इन्धन सहित)	३०००।-
१७.	कार्यालयको ब्याक-हो लोडर भाडा शुल्क प्रति घण्टा (इन्धन बाहेक)	११००।-
१८.	घर बहाल कर	१०%
१९.	नक्सापास किताव	५००।-
२०.	नक्सा अभिलेखिकरण किताव	५००।-
२१.	(क) योजना किताव र {(ख) MB किताब -२००।-}	५००।-
२२.	नक्सा परिवर्त गर्नुपरेमा एकमुष्ट	५०००।-
२३.	नक्सा नामसारी दस्तुर	१०००।-
२४.	नक्सा पासको म्याद थप	५ प्रतिशत
२५.	क्षेत्रभित्रका सामुदायिक बनको आम्दानी	१० प्रतिशत
२६.	कृषि सम्वन्धी कामको लागी माटो परीक्षण	१०।-
२७.	सभा हल भाडा दैनिक पालिका २५००।-	वडा १५००।-
२८.	जलश्रोत संस्था दर्ता सिफारिस	२,०००।-
२९.	कृषि अनुदानमा पेस गर्ने निवेदन	१००।-
३०.	मुचुल्का प्रमाणित	५००।-
३१.	उपभोक्ता समिति दर्ता नवीकरण	५००।-
३२.	जलश्रोत संस्था दता प्रमाणपत्र दस्तुर	७,०००।-
३३.	कक्षा ८ को ग्रेडसिट तथा नाम जन्ममिति बाबुको नाम	३००।-
३४.	मेलमिलापकर्ता सुचिकृत	५००।-
३५.	न्यायिक निवेदन दस्तुर १०० तथा मिलापत्र दस्तुर	३००।-
३६.	व्यवसाय नामसारी दस्तुर	२५००।-

अनुसूची - (३)

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

घर बहाल कर

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घर पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, कारखाना वा जग्गा पुरै वा आंशिक रुपमा बहालमा दिइएकोमा दिने वा लिने धनीबाट १० प्रतिशतका दरले बहाल कर लिइने छ।

जग्गा बहाल कर

१	कृषि प्रयोजनको लागि	१० प्रतिशत	जम्मा बहाल रकमको तथा समयावधिको आधारमा
२	व्यवसायिक प्रयोजनको लागि	१२ प्रतिशत	जम्मा बहाल रकमको तथा समयावधिको आधारमा

कृषि प्रयोजनको लागि सम्झौता रकमको १० प्रतिशत
व्यवसायिक प्रयोजनको लागि १२ प्रतिशत

अनुसूची - (४)

व्यवसाय कर

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

क) वार्षिक नविकरण शुल्क (दर्ता तथा नविकरण र सुचिकृत)

क्र. सं.	विवरण	दर्ता दस्तुर	नविकरण दस्तुर
१.	सःमिल काठ चिरानी व्यवसाय इजाजत /सुचिकृत	१०,०००।	१०,०००।
२.	क) क्रसर व्यवसाय इजाजत /सुचिकृत	२०,०००।	२०,०००।
	ख) वालुवा प्रशोधन उद्योग सुचिकृत	२००००।	१००००।
	ग) गिट्टी बालुवा सहित खानी उद्योग सुचिकृत	२००००।	१००००।
३.	कागज उद्योग सुचिकृत	२,५००।	२,५००।
४.	क्रेट उद्योग सुचिकृत	२,५००।	२,५००।
५.	बोरा उद्योग सुचिकृत	२,५००।	२,५००।
६.	स्टिल/फलाम उद्योग	२५,०००।	२५,०००।
७.	नाफामुलक बैङ्क,फाइनान्स,वित्तीय संस्थाहरु तथा सहकारी बैंकहरु		
	क) क वर्ग	३५०००.	३००००।
	ख) ख वर्ग	३००००।	२५०००।
	ग) ग वर्ग	२५०००।	२००००।
	घ) घ वर्ग तथा अन्य	२००००।	१५०००।
८.	बचत तथा सहकारी संस्था नयाँ दर्ता	५०००।	
	अन्य सहकारी संस्था नयाँ दर्ता	३०००।	
	सहकारी अद्यावधिक तथा सुचिकृत		
	१ करोड सम्मको कारोवार	१०००।	
	१ करोड १० करोडसम्मको कारोवार	१५००।	
	१० करोड देखी २० करोड सम्म	२०००।	
	२० करोड देखि ५० करोडसम्म.	३०००।	
	५० करोड भन्दा माथी	५०००।	
९.	सप्लायर्स/ परामर्शदाताहरु तथा अन्य	५००।	५००।
१०.	परामर्श सेवा		

क्र. सं.	विवरण	दर्ता दस्तुर	नविकरण दस्तुर
	ईन्जिनियरिङ	७०००।	५०००।
	शैक्षिक	५०००।	२०००।
	अन्य परामर्श	३०००।	२०००।
११.	लेखा परीक्षक		
	क श्रेणी	५,०००।	५,०००।
	ख श्रेणी	३,०००।	३,०००।
	ग र घ श्रेणी	२,०००।	२,०००।
१२.	कानुन व्यवासायि तथा नोटरी पब्लिक	४०००।-	३०००।-
१३.	चिकित्सक	३५००।-	३०००।-
१४.	पशु चिकित्सक	२०००।-	१०००।-
१५.	दन्त चिकित्सक	२०००।-	१०००।-
१६.	वीमा एजेन्ट	१५००।-	१०००।-
१७.	अनुवादक	१०००।-	१०००।-
१८.	सर्भेयर	१०००।-	१०००।-
१९.	इन्टरनेट सर्भिस प्रोभाइडर	३०००।-	२०००।-
२०.	बीमा कम्पनी	१००००।-	७०००।-
२१.	पुरानो कपडा पेलेर कपास बनाउने तथा घुम्ती ट्र्याक्टर	१०००।-	प्रति हप्ता
२२.	निर्माण व्यवसायी		
	घ श्रेणी	२००००।-	१००००।-
	सुनापति गा.पा.मा दर्ता/नविकरण नभएका तर नगरपालिका क्षेत्रभित्र ठेक्काको काम गर्ने निर्माण कम्पनीलाई पटके स्विकृती दस्तुर	५०००।-	
२३.	घुमिफिरी खाधान्न तथा अन्य समान विक्री गर्ने पटके गाडि	१२०००।-	बार्षिक
२४.	घुमिफिरी खाधान्न तथा अन्य समान विक्री गर्ने पटके मोटरसाइकल	२४००।-	बार्षिक
२५.	खोटो व्यवसाय सुचिकृत	२५००।-	२०००।-

क्र. सं.	विवरण	दर्ता दस्तुर	नविकरण दस्तुर
२६.	गैर सरकारी संघ संस्था सुचिकृत		
	गा.पा. क्षेत्रभित्रका गै.स.स.	५००।-	५००।-
	गा.पा. क्षेत्रबाहिर र जिल्लाभित्रका गै.स.स	१०००।-	१०००।-
	जिल्ला बाहिरका गै.स.स.	२०००।-	२०००।-
	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संघ संस्था सुचिकृत	७०००।-	७०००।-
२७.	गैर सरकारी संस्था कार्यक्रम पुर्व स्विकृति दस्तुर		
	२५ लाख सम्मको कार्यक्रम	१०००।-	१०००।-
	५० लाख सम्मको कार्यक्रम	५०००।-	५०००।-
	१ करोड सम्मको कार्यक्रम	७०००।-	७०००।-
	१ करोड देखी ५ करोड सम्मको कार्यक्रम	१००००।-	१००००।-
	५ करोड भन्दा माथी प्रतिलाख रु ५० थप		
२८.	सामुदायिक संस्था,उपभोक्ता संस्था,टोल विकास संस्था, दर्ता नवीकरण ननवीकरनन/नविकरण	५००।-	५००।-
२९.	कृषि /पशु तथा अन्य समूह	५००।-	५००।- ५००।-
३०.	योजना भुक्तानीको सिफारिस १ देखि ५ लाख सम्म	२००।-	
३१.	योजना भुक्तानीको सिफारिस ५ देखि २० लाख सम्म	५००।-	
३२.	योजना भुक्तानीको सिफारिस २०देखि ५० लाख सम्म	१०००।-	
३३.	योजना भुक्तानीको सिफारिस ५०देखि माथि	१५००।-	
३४.	एम्वुलेन्स सेवा शुल्क		
३५.	सुनापति गाउँपालिकाबाट काठमान्डौं सम्म प्रति टिप	रु.९०००।-	
३६.	सुनापति गाउँपालिकाबाट भक्तपुर सम्म प्रति टिप	रु.८०००।-	
३७.	सुनापति गाउँपालिकाबाट धुलिखेल सम्म प्रति टिप	रु.७५००।-	
३८.	सुनापति गाउँपालिकाबाट रामेछाप सम्म प्रति टिप	रु.६०००।-	
३९.	सुनापति गाउँपालिकाबाट मन्थली सम्म प्रति टिप	रु.५५००।-	
४०.	सुनापति गाउँपालिकाबाट सिन्धुलीमाढी सम्म प्रति टिप	रु.७५००।-	
४१.	सुनापति गाउँपालिकाबाट खुर्कोट सिन्धुली सम्म प्रति टिप	रु.६०००।-	

क्र. सं.	विवरण	दर्ता दस्तुर	नविकरण दस्तुर
४२.	सुनापति गाउँपालिकाभित्र दुरीका आधारमा प्रति टिप		
	१-५ कि.मि	रु.१०००।-	
	५-१० कि.मि	रु.१५००।-	
	१०-१५ कि.मि	रु.२०००।-	
	१५-२० कि.मि	रु.२५००।-	
	२०-३० कि.मि	रु.३०००।-	

ख. व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण

सुनापति गाउँपालिकाको व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण व्यवसायको प्रकृति, प्रकार र पुँजीगत लगानीको आधारमा तथा बागमती प्रदेश प्रादेशिक व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धि ऐन, २०७६ बमोजिम व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण कर संकलन गर्न सक्नेछ।

प्राइभेट कृषि तथा पशु फर्म सवै प्रकार दर्ता

क्र.सं.	पूँजी	दस्तुर	कैफियत
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१०००।-	गाउँपालिका
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	३०००।-	गाउँपालिका
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	६०००।-	गाउँपालिका
४	पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढी बीस लाख रुपैयाँसम्म	१२०००।-	उघोग कार्यालय
५	बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी एक करोड रुपैयाँसम्म	२००००।-	उघोग कार्यालय
६	एक करोड रुपैयाँ भन्दा बढी तीन पाँच करोड रुपैयाँसम्म	३००००।-	उघोग कार्यालय
७	पाँच करोड रुपैयाँ भन्दा बढी	५००००।-	उघोग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय

नवीकरण शुल्क

क्र.सं.	पुँजी	नवीकरण दस्तुर	कैफियत
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१५००।-	
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	४०००।-	
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	८०००।-	

सामुहिक फर्म नवीकरण

क्र.स.	पुँजी	दर्ता दस्तुर	नवीकरण दस्तुर
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	६००।-	६००।-
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	८००।-	८००।-
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	१४००।-	१४००।-

व्यवसायका प्रकार

क्र.सं.	खाद्य तथा किराना पसल	दस्तुर	कैफियत
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१०००।-	गाउँपालिका
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	३०००।-	गाउँपालिका
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	६०००।-	गाउँपालिका
४	पाँच लाख रुपैयाँ भन्दा बढी बीस लाख रुपैयाँसम्म	१२०००।-	उघोग कार्यालय
५	बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी एक करोड रुपैयाँसम्म	२००००।-	उघोग कार्यालय
६	एक करोड रुपैयाँ भन्दा बढी तीन पाँच करोड रुपैयाँसम्म	३००००।-	उघोग कार्यालय

क्र.सं.	खाद्य तथा किराना पसल	दस्तुर	कैफियत
७	पाँच करोड रुपैयाँ भन्दा बढी	५००००।-	उघोग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय
जुत्ता चप्पल तथा फेन्सी पसल			
क्र.सं.		**दर्ता शुल्क**	**नवीकरण शुल्क**
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१०००।-	५००।-
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	२०००।-	१०००।-
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	३०००।-	१५००।-
भाडा तथा हाडर्वेयर पसल			
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	२०००।-	१०००।-
क्र.सं.		**दर्ता शुल्क**	**नवीकरण शुल्क**
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	४०००।-	२०००।-
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	६०००।-	३०००।-
होटल एण्ड लज			
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१०००।-	१०००।-
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	३०००।-	२०००।-
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	६०००।-	४०००।-
अन्य सबै प्रकारका व्यवसाय			
१	एक लाख रुपैयाँसम्म	१०००।-	१०००।-

क्र.सं.	खाद्य तथा किराना पसल	दस्तुर	कैफियत
२	एक लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तीन लाख रुपैयाँसम्म	३०००।-	२०००।-
३	तीन लाख रुपैयाँ भन्दा बढी पाँच लाख रुपैयाँसम्म	६०००।-	४०००।-
४	अन्तर जिल्ला शाखा विस्तार इजाजत दस्तुर	१०००।-	१०००।-
५	होमस्टे दर्ता /नवीकरण	२०००।-	१०००।-
६	सुनचाँदी व्वयसाय इजाजत दस्तुर	२०००।-	२०००।-

सेवा प्रदायक संघ,संस्था,फर्म,सूचना प्रवाह गर्ने संचार क्षेत्र संग सम्बन्धित मिडिया सेन्टर मिडिया हाउस, पत्रपत्रिका निर्माण व्यवसाय,परामर्श सेवा आदिको सूचि दर्ता दस्तुरः

क्र.सं.	पुंजी	दस्तुर	कैफियत
१.	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	५००।-	
२.	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१०००।-	
३.	१०लाख देखि २० लाख सम्म	१५००।-	
४.	२० लाख भन्दा माथि	२०००।-	
५.	मेलमिलापकर्ता सूचि दर्ता	५००।-	
६.	व्यवसाय इजाजत दस्तुर	५००।-	प्रत्येक आ.व.

अनुसूची - (५)
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय कर
जडिवुटी जिवजन्तु तथा कवाडी व्यवसाय शुल्क

क्र.सं.	विवरण	ईकाइ	रकम रु.
१	सवै प्रकारका जडिवुटी	प्रति के.जि	२ रुपैया

प्रचलित कानुनले निषेधित गरे बाहेकका पशु पंक्षी तथा पशुजन्य पदार्थहरुको व्यवसायिक दस्तुर :

क्र.स.	विवरण	ईकाइ	रकम रु.
१	प्रचलित कानुनले निषेधित गरे बाहेकका पंक्षिहरु जिल्लाबाहिरको निकासी करहरुः		
	क. खसी बोका	प्रति गोटा	२५।-
	ख. गाइ गोरु	प्रति गोटा	५०।-
	ग. राँगाभैसि	प्रति गोटा	१००।-
	घ. अन्य चौपाय	प्रति गोटा	५०।-
	ङ. बङ्गुर	प्रति गोटा	५०।-
	च. कुखुरा हाँस जातका पंक्षीहरु व्यापारीक प्रयोजनबाट व्यवसायीक फर्म मार्फत जिल्ला बाहिर निकासी गर्दा	प्रति गोटा	र१।-

कवाडी सामानहरुको शुल्कः

क्र.स	कवाडी	दर रु.
१.	कवाडी विक्री/निकासी कर प्रति गाडि मिनिटाटा	२०००
२.	कवाडी विक्री/निकासी कर प्रति गाडि ट्रिपर	५०००

वन पैदावार व्यवसायी कर

१. काठ र बोक्रा जाति

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.	कैफियत
१.	सल्लाको खोटो	प्रति के.जी.	३।	
२.	बोधीचित्त	प्रतिशत	सम्झौतामा उल्लेखित रकमको ३ प्रतिशत	लिखत सम्झौता वडाबाट अनिवार्य रुपमा प्रमाणिकरण हुनुपर्ने अन्यथा निकासी अनुमति नहुने
३.	खयर	प्रति गाडि	१००००	
४.	साल	प्रति गाडि	६०००	
५.	उत्तीस सल्ला अन्य काठ	प्रति गाडि	२०००	

२. पात जाति

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
१.	सबै प्रकारका पात जाति	प्रति के.जी.	१

३. फल र विज जाति

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
१.	सबै प्रकारका फल र विज जाति	प्रति के.जी.	१
२.	अलैची	प्रति के.जी.	१५

४. विरुवा जाति

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
१.	सबै प्रकारका विरुवा जाति	प्रति वटा	१

५. काठवाट बनेका सामाग्रीहरु

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
१.	सबै प्रकारका काठबाट बनेका सामाग्री	प्रति गोटा	५०

६. काठ तथा फर्निचर

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
			चिरान
१.	फर्निचर तथार काठ	प्रति क्यु फिट	५

७. अन्य

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
१.	बाँस	प्रति गोटा	३
२.	निगालो	प्रति गोटा	२०
३.	अम्रिसो कुचो	प्रति के.जि	५०

कृषि जन्य पदार्थको व्यवसायीक कर

सि.नं.	विवरण	इकाई	रु.
१.	रासायनिक मल विक्रेताको दर्ता नवीकरण		५००।-
२.	तरकारी जन्य फलफुल, आलु,गेडागुडी आदी वस्तुहरु जिल्ला वाहिर निकासी गर्दा	प्रति के.जि	१
३.	वेल, कागती तथा अन्य फलफुल आदीको जुस जिल्ला वाहिर निकासी गर्दा	प्रति लिटर	२
४.	चिज,घ्यू, छुर्पी, मह आदी उत्पादन भई जिल्ला वाहिर निकासी गर्दा	प्रति केजी	२
५.	सुकेको खुर्सानी	प्रति केजी	२
६.	अदुवा, लसुन र वेसार	प्रति केजी	२
७.	सवै प्रकारको तरकारी	प्रति के.जि	१
८.	टिमुर	प्रति के.जि	२

अनुसूची - (६)
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय कर
बहाल विटौरी शुल्क

क. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाटबजार वा पसलबाट गाउँपालिकाले तोकेबमोजिम बहाल बिटौरी कर संकलन गर्न सक्नेछ।

हाटबजार व्यवस्थापन शुल्कः

क्र.सं.	विवरण	इकाई	रकम रु.
१.	बंगुर, खसी, बोका	प्रति गोटा	२०
२.	कुखुरा	प्रति गोटा	५
३.	तरकारी, फलफूल	प्रति व्यापारी	२०
४.	किराना पसल, कपडा, फेन्सि चप्पल	प्रति व्यापारी	५०
५.	चटपटे	प्रति गोटा	२०
६.	मासु पसल	प्रति गोटा	२००
७	अन्य	प्रति गोटा	२०

ख) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ती जग्गामा बनेका घर टहराको ती टहरा नहटाउन्जेल वहाल विटौरी निम्नानुसारको कर असुल गरिनेछ।

१. पिच सडकमा बनेका संरचनाहरुको न्यूनतम प्रति वर्ग फुट वार्षिक रु २५।

२. ग्रावेल सडक र कच्ची सडक छेउमा वनेका संरचनाहरुको न्यूनतम प्रति वर्ग फिट वार्षिक रु १०।

३. अन्य न्यूनतम प्रति वर्ग फिट वार्षिक रु ५। (नोट यसरी सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ती जग्गामा घर टहरा बनाई बसे वापत नगरपालिकामा जरिवाना रकम तिरेकै आधारमा सम्बन्धित व्यक्तिले भूमि माथिको व्यक्तिगत दायित्व दावी गर्न पाइने छैन।

अनुसूची - (७)
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय कर
विज्ञापन कर

सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा सेवामा गाउँपालिकाले तोके बमोजिम विज्ञापन कर लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

क्र.स.	विवरण	दर	कैफियत
१	कपडा र फ्लेक्सको सबै किसिमको प्रतिवर्ग फिट	२०	प्रति महिना
२	पटके होर्डिङ बोर्ड विज्ञापन बापत	५०	प्रति महिना
३	पसलका लागि स्थायी होर्डिङ बोर्डको विज्ञापन प्रतिवर्ग फिट	२५	प्रति महिना
४	वाल सटर पेन्टिङ प्रतिवर्ग फिट	२५	प्रति महिना
५	स्टल राखी विज्ञापन गरेवापत प्रति स्टल/प्रतिदिन	५०	प्रति महिना
६	पोल व्यानर प्रति गोटा	४०	प्रति महिना
७	डिजिटल बोर्ड ग्लोसाईन बोर्डमा गरिने विज्ञापनमा प्रचार सामाग्रीको प्रतिवर्ग फिट	५००	प्रति महिना

अनुसूची - (८)
(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन करः गाउँपालिका श्रेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची -८ बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा सोहि बमोजिम हुनेछ।

अनुसूची - (९)
(दफा १० सँग सम्बन्धित)

पर्यटन शुल्क

सुनापति गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुका लागि गाउँकार्यपालिकाले तोकेको दरमा पर्यटन शुल्क लागू गरिनेछ। तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ।

अनुसूची - (१०)
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन कर

सुनापति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा गाउँपालिकाले तोके बमोजिम मनोरञ्जन कर लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

क्र.स.	विवरण	दर	कैफियत
१	जादु सर्कस मेला चटक	३००	प्रति दिन
२	भिडियो वृत्तचित्र चलचित्र लगायतका व्यवसायिक भिडियो छायाङ्कन	१०००	प्रति दिन

अनुसूची - (११)
(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर शुल्क

सुनापति गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र हुने ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर विक्री बापतको दस्तुर सुनापति गाउँपालिकाले तोके बमोजिम संकलन तथा बिक्री गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा व्यवस्था भएअनुसार प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको तपशिल बमोजिम हुनेछ।

सि.नं.	विवरण	इकाई	दर (रुपैंयामा)
१	माटो (स्वीकृत खानी क्षेत्र बाहेकमा)		२।५०
२	ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, चुनढुङ्गा, ग्राभेल, खरिदढुङ्गा (स्वीकृत खानी क्षेत्र बाहेकमा)	प्रति घन मि.	५००।-
३	स्लेट (स्वीकृति खानी क्षेत्र बाहेकमा)	प्रति घन मि.	५००।-
४	दहत्तर बहत्तर सामाग्रीको विक्री मुल्यमा दश प्रतिशत शुल्क लाग्नेछ।		
५	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानिय तह र विकास साझेदारबाट सञ्चालित आयोजना सञ्चालन गर्दा प्राप्त भएका ढुङ्गा गिटि बालुवा र माटोको प्रयोग गर्दा प्रदेश सरकारले तोकेबमोजिम राजश्व गाउँपालिकालाई बुझाउनु पर्नेछ।		
६	निजि जग्गाबाट ढुङ्गा गिटि बालुवा र माटोको उत्खनन गरी विक्री गर्नु पर्दा स्थानिय तहको अनुमति लिई प्रदेश सरकारले तोके बमोजिमको राजश्व तिर्नुपर्नेछ।		

पुनश्चः भ्याट बिल बाहेकको हकमा प्यान बिलमा वडाबाट रोयल्टी कट्टा गरी पेश गर्नुपर्नेछ।

अनुसूची - (१२)
(दफा १३ सँग सम्बन्धित)
सेवा शुल्क

कृषि पशु स्वास्थ्य सेवा शुल्क

सि.न.	विवरण	सेवा शुल्क प्रति गोटा) रु	कैफियत
१.	गोवर परीक्षण	१०।	
२.	गाई भैंसी उपचार	२५।	
३.	भेडा, बाख्रा, खरायो, सुँगुर, वंगुर आदि साना जातका पशु उपचार	५।	
४.	कुकुर बिरालो उपचार	२५।	
५.	हाँस कुखुरा परेवा आदि पंक्षिहरु	२।	
६.	हाँस कुखुरा पोष्टमार्टम	१०।	
७.	सुँगुर, बंगुर पोष्टमार्टम	२५।	
८.	अन्य घरपालुवा पशुहरुको पोष्टमार्टम	५०।	
९.	कुकुरको रेविज खोप	२५।	
१०.	ग्रा.प.स्वा.का. दर्ता शुल्क	३००।	
११.	ग्रा.प.स्वा.का. नविकरण	१५०।	
१२.	बाली उपचार	२५ प्रतिशत लागत मुल्य	

अनुसूची - (१३)
(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

जलश्रोत सँस्था दर्ता नविकरण शुल्क

जलश्रोत सँस्था दर्ता तथा नविकरण गर्नु परेमा तोके वमोजिम शुल्क लागू गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

सि.नं.	विवरण	दर (रुपैंयामा)
१	जलश्रोत संस्था दर्ता निवेदन दस्तुर	१०००।
२	जलश्रोत संस्था बार्षिक नविकरण दस्तुर	२,०००।
३	जलश्रोत संस्था दता प्रमाणपत्र दस्तुर	७,०००।

अनुसूची - (१४)
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)

जग्गा रेखाङ्कनका लागी नापि प्राविधिक सेवा वापत राजश्व

क्र.स.	विवरण	रु.
१.	१ रोपनी सम्म	२०००।-
२.	१ देखी ३ रोपनी सम्म	३०००।
३.	३ देखी ५ रोपनी सम्म	४०००।
४.	५ रोपनी दखी ७ रोपनी सम्म	५०००।
५.	७ रोपनी देखी १० रोपनी	७०००।
६.	१० देखी १५ रोपनी सम्म	८०००।
७.	१५ देखी २० रोपनी सम्म	१००००।
८.	गाउँपालिका बाहिर प्रति रोपनी	२०००।

अनुसूची - (१५)
(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

घर नक्सापास तथा अभिलेखिकरण दस्तुर

<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>क्षेत्र</th><th>स्ट्रक्चर प्रकार</th><th>इकाई</th><th>दर रु.</th></tr>
<tr><td rowspan="3">१</td><td rowspan="3">गा पा सवै वडाहरु</td><td>फ्रेम स्टक्चर</td><td>प्रति वर्ग फिट</td><td>८।-</td></tr>
<tr><td>लोड वेरिङ</td><td>प्रति वर्ग फिट</td><td>६।-</td></tr>
<tr><td>कच्ची घर</td><td>प्रति वर्ग फिट</td><td>२।-</td></tr>
<tr><td>२</td><td colspan="3">ढुङ्गा माटोको घर (भुकम्प पीडित लाभग्राहिहरुका लागि मात्र)</td><td>५००।-</td></tr>
<tr><td colspan="5">नक्सापास गरेको मितिबाट ४ बर्षसम्म पनि निर्माण सम्पन्न नभएका घरहरुको हकमा पुन नक्सापास गर्दा लागेको शतप्रतिशत जरिवाना लाग्नेछ।</td></tr>
</table>

अनुसूची- (१६)
(दफा १७ सँग सम्बन्धित)

भूमीकर (मालपोत)

क्र.स.	जग्गा वर्गीकरण	वर्ग	न्युतम १ रोपनी प्रति रोपनी		२ रोपनी दखी ५ रोपनी सम्म प्रति रोपनी थप		५ रोपनी देखी माथि थप प्रति रोपनी थप	
			खेत	पाखो वारी	खेत	पाखो वारी	खेत	पाखो वारी
१	व्यवायिक क्षेत्र	अब्बल	४०	३५	१८	१६	१४	१२
		दोयम	३५	३०	१६	१४	१२	१०
		सिम	३०	२५	१४	१२	१०	८
		चाहार	२५	२०	१२	१०	८	६
२	आवास क्षेत्र	अब्बल	३५	३०	१६	१४	१२	१०
		दोयम	३०	२५	१४	१२	१०	८
		सिम	२५	२०	१२	१०	८	६
		चाहार	२०	१५	१०	८	६	४
३	कृषि क्षेत्र	अब्बल	३०	२५	१४	१२	१०	८
		दोयम	२५	२०	१२	१०	८	६
		सिम	२०	१५	१०	८	६	४
		चाहार	१५	१०	८	६	४	२

जग्गाको मूल्याङ्कन गर्दा चालु आ.व. २०८२/०८३ मा मालपोत कार्यालयले जग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गर्ने प्रयोजनको लागि निर्धारण गरेको न्युनतम मूल्याङ्कनलाई नै एकिकृत सम्पति कर प्रयोजनको लागि समेत न्यूनतम मूल्याङ्कन कायम गरी जग्गाको मूल्याङ्कन गरिनेछ।

अनुसूची - (१७)

(दफा १८ सँग सम्बन्धित)

जग्गाको न्युनतम मूल्याङ्कन

सुनापति गाउँपालिका भित्रका जग्गाको न्यूनतम मूल्याङ्कन

प्रतिरोपनी कायम गरिएको न्यूनतम् मूल्याङ्कन (रु. मा)

सि. नं.	वडा	किसिम	अब्बल	दोयम	सीम	चाहार	कैफियत
१	खनियापानी	खेत	४५,०००	३८,०००	३६,०००	३१,०००	
			३,५२,०००	३,१४,०००	२,३१,०००	१,५३,०००	लुभु बजार क्षेत्र
		पाखा	४४,०००	३८,०००	३६,०००	३१,०००	
२	गुन्सी	खेत	२,११,०००	१,८०,०००	१,६१,०००	९२,०००	
		पाखा	७२,०००	६३,०००	५८,०००	३७,०००	
३	डिमिपोखरी	खेत	१,२५,०००	१,०६,०००	८८,०००	६२,०००	
		पाखा	४६,०००	४१,०००	३६,०००	३१,०००	
४	बेथान	खेत	३,४६,०००	४,३०,०००	२,११,०००	१,३६,०००	
		पाखा	२,४४,०००	१,८०,०००	१,३२,०००	८१,०००	बजार क्षेत्र, सडकको दायाँ बायाँ
			५५,०००	४४,०००	३८,०००	३२,०००	अन्य क्षेत्र
५	ढिलेदेवी	खेत	६,५०,०००	४,५०,०००	४,००,०००	२,८०,०००	
		पाखा	४,५०,०००	३,५०,०००	२,५०,०००	१,२०,०००	

१. पालिका केन्द्र आसपासका क्षेत्रहरु इलाका प्रहरी कार्यलय बेथान, खरकडाँडा सडक, पालिका केन्द्र भएर जाने सडक साँदीडाँडा, आरुखर्क, नागसिवा र सुनापति आधारभूत अस्पताल क्षेत्रका मुख्य सडक क्षेत्रले छोएको ५० मिटर भित्र कित्ताको प्रतिरोपनी

रु.९,००,०००।- (नौ लाख) मात्र र यस क्षेत्रको ५० मिटर भन्दा बाहिरी क्षेत्रको कित्ताको प्रतिरोपनी रु.६,००,०००।-(छ लाख) मात्र कायम गर्ने।

२. लुभु - साँदी, आरुखर्क मुख्य सडकले छोएको सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र कित्ताको प्रतिरोपनी रु. ५,५०,०००।-(पाँच लाख पचास हजार) मात्र कायम गर्ने।

३. पालिका देखि साङ्जा भिरकोट रुपाकोट बेथान पालिका सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र छोएको कित्ताको प्रतिरोपनी रु. ४,५०,०००।-(चार लाख पचास हजार) मात्र कायम गर्ने।

४. साँदीडाँडा,खानीखोला, गुन्सी, धारापानी सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र छोएको कित्ताको प्रतिरोपनी रु. ४,५०,०००।-(चार लाख पचास हजार) मात्र कायम गर्ने।

५. साँदीडाँडा, कामा, दिमीपोखरी, मानपुर, गाल्पा, सक्षम चौतारा, मैरेसडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र छोएको कित्ताको प्रतिरोपनी रु. ५,००,०००।-(पाँच लाख)मात्र कायम गर्ने।

६. साँदीडाँडा, स्वाँरा र गाल्पा सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र छोएको कित्ताको प्रतिरोपनी रु. ७,००,०००।-(सात लाख) मात्र कायम गर्ने।

७. साँदीडाँडा लामाटोल हुँदै सुनापति डाँडाजाने सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र छोएको कित्ताको प्रतिरोपनी रु.७,००,०००।- (सात लाख) मात्र कायम गर्ने।

८. गाल्पा, मानपुर, रजमन्टार र गाल्पा, सक्षम चौतारा, मैरे सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटर भित्र छोएको कित्ताको प्रतिरोपनी रु. ५,००,०००।-(पाँच लाख)मात्र कायम गर्ने।

अनुसूची - (१८)
दफा (१८) सँग सम्बन्धित

विलम्व, दण्ड तथा जरिवाना शुल्क :

सुनापति गाउँपालिकाले राजश्व संकलन गर्दा तपशिल बमोजिमको विलम्व शुल्क, दण्ड तथा जरिवाना लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

- गत विगत आ.व.मा सम्पत्ति कर नबुझाउने करदाताहरुलाई लाग्ने करमा प्रत्येक आ.व.को १० प्रतिशत विलम्ब शुल्क थप गरी असुल गरिनेछ।
- आगामी आ.व.को सम्पत्ति कर २०८२ साल आश्विन मसान्त भित्र बुझाएमा लाग्ने करमा १० प्रतिशत छुट दिईनेछ।
- विगत आ.व.मा व्यवसाय कर नबुझाउने करदाताहरुलाई लाग्ने करमा प्रत्येक आ.व.को १० प्रतिशत विलम्ब शुल्क थप गरी असुल गरिनेछ।
- व्यवसाय दर्ता/नविकरण तथा सुचिकृत प्रतिलिपि लिनुपर्ने भएमा एकमुष्ट रु .५००।लाग्नेछ
- महिलाहरु तथा अपांगता दलित भएका सुनापति गाउँपालिकावासीहरुलाई व्यवसायमा आकर्षित गर्न महिला तथा अपांगता भएका व्यक्ति सञ्चालक रहेका व्यवसाय दर्तामा २० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गर्नेछ।
- कर रसिद प्रतिलिपी रु .५०। लाग्नेछ।

माथि अनुसूचीहरुमा उल्लेखित राजश्वका शीर्षकमा (अनुसूची -१८ विलम्ब शुल्क, दण्ड तथा जरिवाना) मा नसमेटिएका र दुविधा उत्पन्न भएका करका विषयहरुमा राजश्व परामर्श समितिका संयोजकको सिफारिसमा निर्धारण गरिएको करको दर उक्त समय पछि बस्ने गाउँ सभाबाट अनुमोदन गर्नुपर्नेछ।

सुनापति गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२

सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/०८३ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

सभाबाट स्वीकृत र प्रमाणीकरण मितिः२०८२/०३/१०
राजपत्रमा प्रकासित मितिः२०८२/०३/१०

प्रस्तावनाः सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/०८३ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा)२ (बमोजिम सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः**)१ (यस ऐनको नाम "सुनापति गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२ "रहेको छ।)२ (यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकारः**

)१(आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को निमित्त गाउँ, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र बित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु. ६१४९९२३९२/-) अक्षेरुपी एकसट्ठी करोड उनन्चास लाख बयानब्बे हजार तीन सय बयानब्बे रुपैया मात्र (मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ।

३. **विनियोजनः**)१ (यस ऐनद्धारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को निमित्त सुनापति गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ।

)२ (उपदफा)१ (मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ। यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ। पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र बित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा

भुक्तानी खर्चतर्फ बिनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन। तर चालु तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ।

)३ (उपदफा)२ (मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न परेमा गाउँ÷नगर सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

अनुसूची -१
(दफा २ संग सम्बन्धित)
नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम

क्र.सं.	स्रोत समूह	बजेटको स्रोत/तह	स्रोत	अनुमानित आय	अनुमानित व्यय
१	संघीय सरकार,समानिकरण अनुदान,			१०,४७,००,०००	१०,४७,००,०००
१.१	संघीय सरकार	नेपाल सरकार	समानिकरण अनुदान	१०,४७,००,०००	१०,४७,००,०००
२	संघीय सरकार,शसर्त अनुदान चालु			२०,९७,००,०००	२०,९७,००,०००
२.१	संघीय सरकार	नेपाल सरकार	शसर्त अनुदान चालु	१९,७१,००,०००	१९,७१,००,०००
२.२	बैदेशिक श्रोत	एस.इ.एस.पी.	बैदेशिक अनुदान	४१,००,०००	४१,००,०००
२.३	बैदेशिक श्रोत	एस.इ.एस.पी.	वैदेशिक ऋणको प्राप्ति	८२,००,०००	८२,००,०००
२.४	बैदेशिक श्रोत	युरोपियन युनियन	बैदेशिक अनुदान	३,००,०००	३,००,०००
३	संघीय सरकार, शसर्त अनुदान पुंजीगत			१,१०,००,०००	१,१०,००,०००
३.१	अन्तरिक श्रोत	आन्तरिक ऋण	आन्तरिक श्रोत	१,१०,००,०००	१,१०,००,०००
४	संघीय सरकार,विषेश अनुदान पुंजीगत			६९,००,०००	६९,००,०००
४.१	अन्तरिक श्रोत	आन्तरिक ऋण	आन्तरिक श्रोत	६९,००,०००	६९,००,०००

क्र.सं.	स्रोत समूह	बजेटको स्रोत/तह	स्रोत	अनुमानित आय	अनुमानित व्यय
५	संघीय सरकार,समपुरक अनुदान पुंजीगत,			७१,००,०००	७१,००,०००
५.१	अन्तरिक श्रोत	आन्तरिक ऋण	आन्तरिक श्रोत	७१,००,०००	७१,००,०००
६.	प्रदेश सरकार	बागमती प्रदेश	समानिकरण अनुदान	१,०९,९९,०००	१,०९,९९,०००
७.	प्रदेश सरकार	बागमती प्रदेश	शसर्त अनुदान चालु	२,१८,९८,०००	२,१८,९८,०००
८.	प्रदेश सरकार	बागमती प्रदेश	शसर्त अनुदान पुँजीगत	५०,००,०००	५०,००,०००
९.	प्रदेश सरकार	बागमती प्रदेश	विषेश अनुदान	६५,००,०००	६५,००,०००
१०.	प्रदेश सरकार	बागमती प्रदेश	समपुरक अनुदान	२,६६,००,०००	२,६६,००,०००
११.	राजस्व बाडफाड	प्रदेश सरकार	राजस्व बाँडफाँड	२,९५,४६,०००	२,९५,४६,०००
१२.	राजस्व बाडफाड	स्थानीय	राजस्व बाँडफाँड	६,५०,०००	६,५०,०००
१३.	राजस्व बाडफाड	संघीय सरकार	राजस्व बाँडफाँड	७,१०,९६,३९२	७,१०,९६,३९२
१४.	अन्तरिक श्रोत	आन्तरिक श्रोत	आन्तरिक श्रोत	१०,३३,०३,०००	१०,३३,०३,०००
			जम्मा	**६१,४९,९२,३९२**	**६१,४९,९२,३९२**

सुनापति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प्रदेश राजश्व बाँडफाँड

क्र. सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	पोशाक	२११२१	५,००,०००
२	आमाबावु विहिन बालबालिका पुर्नस्थापना कार्यक्रम	२११३९	५००००
३	गर्भवती/सुत्केरी र विपद्मा परेकालाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा	२११३९	१,५०,०००
४	बर्थिंङ सेन्टरका नर्सिङ कर्मचारीहरुलाई नाइट ड्युटी भत्ता	२११३९	३,००,०००
५	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको वार्षिक समिक्षा गोष्ठी तथा राष्ट्रिय स्वयम् सेविका दिवस	२११३९	१,३५,०००
६	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका मासिक यातायात खर्च	२११३९	४,५०,०००
७	स्वास्थ्य शाखाको मासिक प्रतिबेदन संकलन तथा समिक्षा बैठक खर्च	२११३९	१,५०,०००
८	आर्थिक सहायता कोष/दिर्घ रोगी सहायता कोष	२१२१९	१५,००,०००
९	इन्धन (पदाधिकारी)	२२२११	१५,००,०००
१०	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	६,००,०००
११	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	८,००,०००
१२	गाउँपालिका कार्यालयमा पुस्ताकालय व्यवस्थापन	२२३१३	३,००,०००
१३	अस्पतालको ओ.पी.डी. टिकट, ल्याब रिपोर्ट फर्म लगायत मातृ शिशु सेवासंग सम्बन्धित तथा अन्य आवश्यक फर्म फर्म्याट छपाई	२२३१५	१,००,०००

क्र. सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१४	शैक्षिक पात्रो निर्माण र छपाइ	२२३१५	१,००,०००
१५	अध्यक्ष कृषक कार्यक्रम	२२३१९	२,००,०००
१६	आयुर्वेदिक औषधि/उपकरण खरिद	२२३१९	४,००,०००
१७	स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई कार्यालय संचालन व्यवस्थापन/न्युनतम सेवा मापदण्ड सुधार	२२३१९	३,००,०००
१८	सेवा र परामर्श खर्च	२२४११	४,००,०००
१९	करार सेवा शुल्क	२२४१३	२२,६१,०००
२०	खानेपानीको गुणस्तर परीक्षण कार्यक्रम	२२४१४	१,००,०००
२१	सरसफाईसेवा शुल्क	२२४१४	५०,०००
२२	अन्य सेवा शुल्क	२२४१९	१,००,०००
२३	माटो ल्याब सञ्चालनका लागि प्राविधिकहरुलाई क्षमता अभिबृद्धि तालिम	२२५११	५०,०००
२४	जनप्रतिनिधि तालिम	२२५१२	४,००,०००
२५	जनप्रतिनिधि महिला र अन्य महिला क्षमता विकास तालिम	२२५१२	२,००,०००
२६	महिला सञ्जाल,जेष्ठ नागरिक सञ्जाल,तथा बाल क्लव, अपाङ्ग सञ्जाल व्यवस्थापन तथा प्रतिरक्षामक तालिम	२२५१२	२,००,०००
२७	विद्यालय स्तरीय मनोसामाजिक परामर्श सेवा व्यवस्थापन	२२५१२	१,५०,०००
२८	सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन तालिम	२२५१२	१,००,०००
२९	१६ दिने लैंगिक हिंसा विरुद्ध अभियानका अवसरमा विविध कार्यकंम	२२५२२	२,००,०००
३०	अध्यक्ष कप प्रतियोगिता सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२२५२२	१०,००,०००
३१	तीज विशेष कार्यक्रम व्यवस्थापन	२२५२२	१,५०,०००
३२	दलित उत्थान कार्यक्रम	२२५२२	२,००,०००

क्र. सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
३३	निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर आयोजना	२२५२२	३,००,०००
३४	योगा कार्यक्रम	२२५२२	१,००,०००
३५	विद्यालयस्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	२२५२२	५,००,०००
३६	काष्टकला सीप विकास तालिम सुनापति गाउँपालिका (टुङ्ना, डम्फु,मादल) लगायत अन्य कार्यक्रम	२२५२९	५,००,०००
३७	गाउँपालिकाको स्थापना दिवसको अवसरमा चियापान तथा सम्मान कार्यक्रम	२२५२९	२,००,०००
३८	नारी दिवसको अवसरमा गाउँपालिका स्तरीय उद्यमी महिलाहरुको कला प्रर्दशनी कार्यक्रम	२२५२९	३,००,०००
३९	बाझो जमिन खेती तथा भुमि ब्याङ्क	२२५२९	१५,००,०००
४०	बाल विवाह,बालश्रम तथा दाइजो प्रथा अन्त्यका लागी कानूनी चेतनामूलक कार्यक्रम	२२५२९	१,००,०००
४१	सञ्चार तथा प्रचार प्रसार खर्च कृषि	२२५२९	५०,०००
४२	सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष (पोषण सामग्री कोसेली) कार्यक्रम	२२५२९	४,००,०००
४३	पदाधिकारी अध्ययन अबलोकन भ्रमण	२२६११	७,००,०००
४४	विद्यालय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण	२२६११	१,५०,०००
४५	भ्रमण खर्च	२२६१२	१५,००,०००
४६	कर्मचारि अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२२६१३	१२,००,०००
४७	अन्य भ्रमण खर्च	२२६१९	२,००,०००
४८	SEE पश्चात प्राविधिक विषय (CTEVT) तथा MBBS अध्ययन गर्ने ५ जना विद्यार्थीका (प्रति वडा १ जना) लागि छात्रवृत्ति	२७२११	४,००,०००
४९	रसायनिक मल ढुवानी अनुदान कार्यक्रम	२८१४३	४,००,०००
५०	कृषि सेवा केन्द्र व्यवस्थापन	३१११३	१,००,०००

क्र. सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
५१	माटो ल्याब तथा माटो संरक्षणका लागि सामाग्री खरिद	३११२२	१,५०,०००
५२	उत्पादनमा आधारित पशुपालन प्रवर्दन कार्यक्रम	३११३१	१०,००,०००
५३	एक घर एक बगैंचा कार्यक्रम	३११३१	१०,००,०००
५४	गाई भैसी पालन प्रवर्दन कार्यक्रम	३११३१	८,००,०००
५५	चिया प्रशोधन साझेदारी कार्यक्रम	३११३१	५,००,०००
५६	चिया बगान व्यवस्थापन	३११३१	५,००,०००
५७	फौजी किरा, ढुसी जन्य, प्राकृतिक प्रकोप, अतिवृष्टि आदि बाट हुने क्षति न्यूनिकरण	३११३१	४,००,०००
५८	बंगुर प्रवर्दन कार्यक्रम	३११३१	५,००,०००
५९	बाली संरक्षण प्रविधि हस्तान्तरण (फेरोमोन ट्र्याप, एलोपासो, लाइट ट्राप आदि)	३११३१	५०,०००
६०	मसला खेती विस्तार कार्यक्रम	३११३१	३,००,०००
६१	माटो परीक्षण कार्यक्रम तथा कृषि चून र जिप्सम वितरण	३११३१	२,५०,०००
६२	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३११३१	२,००,०००
६३	व्यवसायिक तरकारी खेती विस्तार कार्यक्रम	३११३१	२,५०,०००
६४	सेवा केन्द्र भवन मर्मत	३११३१	३,००,०००
६५	साझेदारी कृषि साना उद्योग (सस, जुस जडिबुटी तेल आदि उद्योग)	३११३१	२,५०,०००
६६	जग्गा वर्गिकरणको वडागत ढड्डा (कित्ता विवरण) खडा गर्ने	३११३५	२,००,०००
६७	डोरगोठे डाँसे सडक	३११५१	७,००,०००
६८	कोलगैरा छोर्तेन निर्माण	३११५९	५,००,०००
	कुल जम्मा		**२,९५,४६,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

चालु खर्च

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	१,७५,००,०००
२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	२१११२	४५,००,०००
३	खाद्यान्न	२११२२	२,००,०००
४	औषधीउपचार खर्च	२११२३	३,००,०००
५	स्थानीय भत्ता	२११३१	१३,००,०००
६	महंगी भत्ता	२११३२	५५,००,०००
७	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२११३४	६,००,०००
८	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२११३५	२,००,०००
९	अन्य भत्ता	२११३९	५,००,०००
१०	मासिक शाखागत/विषयगत समिति समिक्षा गोष्ठि/ कार्यक्रम	२११३९	५,००,०००
११	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	२,००,०००
१२	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष खर्च	२१२१२	७,००,०००
१३	कर्मचारी कल्याण कोष	२१२१४	५,००,०००
१४	पानी तथा बिजुली	२२१११	१२,००,०००
१५	संचार महसुल	२२११२	११,००,०००
१६	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	१५,००,०००
१७	एम्बुलेन्स र सव वाहन मर्मत तथा संचालन	२२२१३	७,००,०००
१८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	४०,००,०००
१९	सवारी साधन मर्मत खर्च जेसिवि/अन्य	२२२१३	७,००,०००
२०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	५५,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	
२१	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२२३१३	३,००,०००
२२	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	७,००,०००
२३	करार सेवा शुल्क	२२४१३	१,४९,९६,३९२
२४	उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२२५१२	३,००,०००
२५	कार्यक्रम खर्च	२२५२२	७,००,०००
२६	सार्वजनिक सुनुवाई	२२५२२	४,००,०००
२७	विविध कार्यक्रम खर्च	२२५२९	५,००,०००
२८	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२२६११	२०,००,०००
२९	भ्रमण खर्च पदाधिकारी	२२६१२	७,००,०००
३०	विविध खर्च	२२७११	२५,००,०००
३१	सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	३,००,०००
३२	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	२८१४३	५,००,०००
कुल जम्मा			**७,१०,९६,३९२**

सुनापति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

चालु खर्च

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	अस्पताल/स्वास्थ्य चौकीहरुको लागि ल्यापटप र CHU हरुलाई ल्यापटप, प्रिन्टर खरिद	२२२२१	४,००,०००
२	स्काउट व्यवस्थापन	२२५२२	२,५०,०००
कुल जम्मा			**६,५०,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

आन्तरिक स्रोत

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	बालविकास केन्द्रका सहयोगि तथा विद्यालय कर्मचारीका लागि थप पारिश्रमिक	२११११	७६,००,०००
२	चौमासिक सामाजिक सूरक्षा भत्ता वितरण सहजीकरण	२११३९	२,००,०००
३	मेलमिलाप कर्ताहरूलाई जिल्ला स्तरीय कार्यक्रम	२११३९	१,००,०००
४	न्यायीक समिति र मेलमिलापकर्ता बैठक भत्ता	२११४१	२,००,०००
५	उत्पादनमा एकल वृद्ध कन्या तथा पुरुष	२१२१९	१८,००,०००
६	बायोमेट्रिक डिभाइस खरिद	२१२१९	१,५०,०००
७	सुनापति आधारभूत अस्पतालको लागि Electronic Medical record सफ्टवेयर खरिद	२२११३	५,००,०००
८	पूर्वाधार सामग्री खरिद	२२३१३	७,००,०००
९	वडा कार्यालयको प्रशासनिक खर्च	२२३१३	५५,००,०००
१०	सुनापति गाउँपालिकाको शिक्षा रणनीति तर्जुमा	२२३१३	५,००,०००
११	कानुन सम्बन्धी किताव खरिद	२२३१५	५०,०००
१२	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	२०,००,०००
१३	कुशेश्वर मा वि व्यवस्थापन अनुदान	२२३१९	१,००,०००
१४	डहु मा.वि. औषधी तथा प्याड व्यवस्थापन	२२३१९	३,००,०००
१५	सुनापति गाउँपालिकाको आयोजना बैक निर्माण	२२४११	५,००,०००
१६	सेवा र परामर्श खर्च	२२४११	५,००,०००
१७	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	२२४१२	१०,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१८	परीक्षा व्यवस्थापन	२२४१९	७,००,०००
१९	कर्मचारी तालिम खर्च	२२५११	५,००,०००
२०	जनचेतना सुचना/प्रसार साम्रागीहरु तयार गरी जनस्तरसम्म प्रचारप्रसार तथा टोल टोलमा सूचना तथा जानकारी प्रदानको कार्यक्रम	२२५१२	१,००,०००
२१	वैदशिक रोजगारसँग सम्बन्धित परिवार तथा विदेशबाट फर्किएर आएका व्यक्तिहरुलाई उद्यम विकास तथा विप्रेषणको सदुपयोग सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	२२५१२	२,५०,०००
२२	विपद् स्वयंसेवक छनौट तथा तालिम संचालन	२२५१२	२,००,०००
२३	सामाजिक सूरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको नविकरण तथा व्यवस्थापन तालिम	२२५१२	२,००,०००
२४	घटना दर्ता सप्ताह	२२५२२	१,००,०००
२५	घरेलु हिंसा र चेलीवेटी बेचविखन अन्त्यका लागि सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	१,००,०००
२६	पयर्टन विकास कार्यक्रम	२२५२२	५०,००,०००
२७	पानीघाट वेथान सहिद पार्क	२२५२२	८,००,०००
२८	बालमैत्री स्थानीय तह घोषणा कार्यक्रम	२२५२२	३,००,०००
२९	विभिन्न सहिद व्यवस्थापन	२२५२२	८,००,०००
३०	सुनापति गाउँपालिकाको पर्यटन सम्बन्धी श्रव्य दृश्य सामाग्री निर्माण	२२५२२	४,५०,०००
३१	काष्टकला सीप विकास तालिम सुनापति गाउँपालिका (टुङ्ना, डम्फु,मादल) लगायत अन्य कार्यक्रम	२२५२९	३,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
३२	पर्यटन कार्यक्रम	२२५२९	२,००,०००
३३	पालिका मौरी पालन कार्यक्रम	२२५२९	२,२०,०००
३४	स्थानीय तहको समग्र पार्श्वचित्रमा वैदेशिक रोजगारमा रहेका र फर्केका व्यक्तिको तथ्यांक संकलन	२२५२९	२,५०,०००
३५	मेलमिलाप कर्ताहरूलाई पुनतार्जगि तालिम	२२६११	२,००,०००
३६	सामाजिक परीक्षण	२२६११	५,००,०००
३७	सामी कार्यक्रम संचालन भएको पुराना जिल्लाहरुमा सामी तथा रोजगार सेवाका कर्मचारीहरुको भ्रमण	२२६१२	१,००,०००
३८	मध्यककालिन खर्च संरचना तर्जुमा	२५३१५	४,००,०००
३९	अपाङ्ग पुर्नस्थापना कार्यक्रम	२७११२	१,००,०००
४०	त्रिपाल, पाइप डोरी औषधि, स्वास्थ्य सामाग्री लगायतका अस्थायी आवास निर्माणको सामग्री खरिद	२७२१२	५,००,०००
४१	स्थानीय प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२७२१२	४०,००,०००
४२	सुनापति अस्पतालमा फार्मेसी संचालन बीउ पुंजी	२७२१३	१०,००,०००
४३	स्थानीय कला संस्कृति धर्म सम्बन्धी दिवस तथा विपन्न स्वास्थ्य उपचार र संघ संस्था सहायता कोष	२७२१९	३०,००,०००
४४	घरभाडा	२८१४२	७,००,०००
४५	गाल्पा सामुदायिक भवन निर्माण	३१११११	८,००,०००
४६	सिमपानी सामुदायिक भवन निर्माण	३१११११	७,००,०००
४७	राम्चे सामुदायिक भवन	३१११३	६,००,०००
४८	आत्मनिर्भर तथा पशुपंक्षी फर्म	३११३१	३,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
४९	कृषि उत्पादनमा आधारित कार्यक्रम वडा नं २	३११३१	१५,००,०००
५०	सुनापति गाउँपालिकाको दिर्घकालिन कृषि रणनीतिक योजना	३११३५	१२,००,०००
५१	आरान डाँडा डाँडाटोल चाँपबोट सडक ट्रयाक ओपन	३११५१	५,००,०००
५२	कुलमान चोक	३११५१	५,००,०००
५३	खञ्जा पिप्ले सामुदायिक भवन स्तरोन्नति	३११५१	८,००,०००
५४	खनियापानी काभ्रेखोला सडक ट्र्याक ओपन	३११५१	५,००,०००
५५	गुन्सी वडा कार्यालय गराटी धारापानी हुदै भिस्मेचौर सडक स्तरोन्नती	३११५१	६,००,०००
५६	घिसिङटोल सडक मर्मत	३११५१	५,००,०००
५७	चाँपबोट भिमसेन कुलघर ट्रस निर्माण	३११५१	८,००,०००
५८	छाँगाखोला सिरानटोल सडक स्तरोन्नति	३११५१	८,००,०००
५९	छिमिरखोला प्रगतिशील टोलसुधार समिति व्यवस्थापन	३११५१	३,००,०००
६०	टाहार भ्वाँसालीटोल सडक स्तरोन्नति	३११५१	२,००,०००
६१	टाहार मंगेलेटोल सडक ट्रयाक ओपन	३११५१	३,००,०००
६२	तल्लो टोल गुन्सी गाउँले धारो राजेडाडा सडक	३११५१	२,००,०००
६३	दिमी मन्दर खानेपानी संरक्षण तथा सडक सरसफाइ	३११५१	२,००,०००
६४	रुपाकोट भ्वासा लेक वेथान लेक पालिका सडक	३११५१	७,००,०००
६५	रुपाकोट सुनापति सडक स्तरोन्नति	३११५१	१०,००,०००
६६	लुबुखोला रुपाकोट भिरकोट पर्यटन मार्ग	३११५१	५,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
६७	लुभु खनियापानी वाटो मर्मत तथा सरसफाइ	३११५१	५०,०००
६८	वडा न. ५ को सडक सरसफाई दायित्व	३११५१	३,७२,०००
६९	वरबोट कुल मन्दिर बुढाथोकी घर सडक ट्र्याक ओपन	३११५१	२,००,०००
७०	समपुरक कोष	३११५१	१,००,००,०००
७१	साँघुटार सडक सरसफाई	३११५१	१,२१,०००
७२	सिम्पानी धारापानी बोझिनि सडक योजना	३११५१	५,००,०००
७३	सोल्सीङपानी सडक स्तरोन्नति	३११५१	३,००,०००
७४	हिमालटोल कालिभञ्ज्याङ टोल सुधार व्यवस्थापन	३११५१	४,००,०००
७५	सौर्य उर्जा साझेदारी	३११५३	२,००,००,०००
७६	मिजारथोक पहिरो नियन्त्रण वडा न ५	३११५४	३,००,०००
७७	होन्दल पहिरो नियन्त्रण	३११५४	१,४०,०००
७८	डुमडाँडा सिंचाई योजना	३११५५	१,००,०००
७९	बोजेपोखरी बुद्धपोखरी योजना	३११५५	२,००,०००
८०	कामाखोला चौरी खोला लिफ्ट खानेपानी योजना	३११५६	३,००,०००
८१	घारगोठ ढुङ्गेधारा निर्माण	३११५६	४,००,०००
८२	थापाटोल खानेपानी टयाङ्की निर्माण	३११५६	६,००,०००
८३	सुनकोशी सौर्य उर्जा लिफ्ट खानेपानी योजना	३११५६	३,००,०००
८४	वन डढेलो नियन्त्रण तथा डढेलो जोखिममुक्त वन व्यवस्थापन तालिम संचालन	३११५७	२,००,०००
८५	अगौटे केउरानी टोल ट्रस मर्मत	३११५९	८,००,०००
८६	उत्तिसघारि भिरकोट सल्लाघारी पहिरो नियन्त्रण	३११५९	३,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
८७	खनियापानी पल्लो भञ्ज्याङ ट्रस निर्माण	३११५९	३,००,०००
८८	गुन्सी पोखरी निर्माण	३११५९	५०,००,०००
८९	जुगेपानी मन्दिर निर्माण	३११५९	५,००,०००
९०	जलकेनी समाधी स्थल निर्माण	३११५९	४,००,०००
९१	टासी छ्योर्फेलिङ गुम्बा शौचालय निर्माण	३११५९	६,००,०००
९२	देसारगाउँ घट्टेखोला कुलघर मन्दिर निर्माण	३११५९	३,००,०००
९३	धिमनाङटोल गुम्बा मर्मत योजना	३११५९	१,००,०००
९४	प्रहरी चौकी वेथान व्यवस्थापन	३११५९	१,५०,०००
९५	बोटविरुवा खरिद र सुनापति डाडाँ क्षेत्र सहिद आधारभुत अस्पताल वृक्षरोपण	३११५९	५,००,०००
९६	मिजारथोक मानेडाँडा छ्योर्तन निर्माण	३११५९	५,००,०००
९७	मिलिजुली सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	८,००,०००
९८	रुपाकोट तामाङ समाज टोलसुधार व्यवस्थापन	३११५९	३,००,०००
९९	श्री कृष्ण बर्णेश्वर मा.वि. मानपुर ट्रस तथा खेलकुद मैदान निर्माण	३११५९	६,००,०००
१००	सुनापति मन्दिर ट्रस निर्माण तथा वाल निर्माण	३११५९	७,००,०००
१०१	स्वारा स्वास्थ्य इकाइ भवन निर्माण	३११५९	५,००,०००
१०२	सोल्सीङपानी वाखल टोलसुधार व्यवस्थापन	३११५९	३,००,०००
कुल जम्मा			**१०,३३,०३,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सङ्घीय वित्तीय समानीकरण

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	विद्यालय छात्रबास व्यवस्थापन	२२३१९	१८,००,०००
२	डिजिटल प्रोफाइल अध्यावधिकरण	२२४११	१०,००,०००
३	परामर्श सेवा	२२४११	४०,००,०००
४	कृत्रिम गर्भाधान सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन प्राविधकलाई तालिम सहित	२२५११	१,००,०००
५	ड्राईभिङ सीप विकास तालिम	२२५१२	५,००,०००
६	थाङका विकास सम्बन्धी सीप विकास तालिम	२२५१२	१५,००,०००
७	नागरिकता अनलाइन सम्बन्धी अभिमुखिकरण तालिम	२२५१२	१,००,०००
८	ब्युटी पार्लर सीप विकास तालिम	२२५१२	५,००,०००
९	सहकारी व्यस्थापन	२२५१२	५,००,०००
१०	१०८ लहरेमाने सोनाम ल्होसारको अवसरमा कार्यक्रम व्यवस्थापन	२२५२२	४,००,०००
११	पालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२२५२२	१५,००,०००
१२	बाल मा वि व्यवस्थापन	२२५२२	५,००,०००
१३	सुनापति आधारभुत अस्पताल बुद्ध मुर्ति र शिव मुर्ति उद्घाटन	२२५२२	१०,००,०००
१४	सहकारी संस्थाहरुको अनुगमन तथा पृष्ठपोषण	२२६११	१,५०,०००
१५	आगो तथा डढेलो नियन्त्रण सामग्रीहरु विपद् सूचक स्वयं सेवकका लागि पहिचान खुल्ने एप्रोन खरिद	२७२१२	३,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१६	अत्यावश्यकीय औषधि निःशुल्क वितरणको लागि औषधि एवं सर्जिकल सामग्री खरिद	२७२१३	८७,०००
१७	पशु स्वास्थ्य औषधी खरीद कार्यक्रम	२७२१३	१५,००,०००
१८	ल्याब सञ्चालन तथा सर्जिकल सामाग्री	३११३१	३,००,०००
१९	कार्यलय स्वचालित प्रणाली जडान र संचालन	३११३४	१०,००,०००
२०	आर्थिक सर्वेक्षण र आर्थिक योजना निर्माण	३११३५	१२,१५,०००
२१	आदर्शटोल देउराली खानीखोला सडक	३११५१	९,००,०००
२२	उतिस बोट मैरे खानीखोला सडक स्तरोन्नती	३११५१	१०,००,०००
२३	कार्यक्रम साझेदारी कोष	३११५१	५०,००,०००
२४	खानीखोला हुदै गुन्सी जाने बाटो मर्मत तथा स्तरोन्नति योजना	३११५१	२०,००,०००
२५	गराती कौसिनि सडक	३११५१	५,००,०००
२६	च्यानडाँडा मसानघाट निर्माण	३११५१	१०,००,०००
२७	छिमिरखोला होन्दल परिङ्गाल सडक स्तरोन्नति	३११५१	१०,००,०००
२८	थपाली डाँडा स्वामीबोट खोलखेत सडक	३११५१	५,००,०००
२९	देसार गाउँ घट्टेखोला खानिगाउँ सडक ट्र्याक ओपन	३११५१	७,००,०००
३०	धाराखोला पेमधर हुँदै योग बहादुरको घर जाने सडक निर्माण	३११५१	३,००,०००
३१	नाकाटे डाँडा करम डाँडा सडक स्तरोन्नति	३११५१	४,००,०००
३२	भुमिस्थान डाँडाटोल सिरानटोल सडक स्तरोन्नति तथा ट्र्याक ओपन	३११५१	१०,००,०००
३३	भिरकोट छाँगाखोला लोफ्रा सडक स्तरोन्नति	३११५१	१०,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
३४	भिरकोट भूमिस्थान मन्दिर व्यवस्थापन (वडा नं ५)	३११५१	५,००,०००
३५	मगर टोल बाटो स्तरोन्नति	३११५१	५,००,०००
३६	मिलनचौर जाने सडक मर्मत योजना	३११५१	४,००,०००
३७	वडा कार्यालय सडक स्तरोन्नति	३११५१	१०,००,०००
३८	समपुरक कोष	३११५१	५०,००,०००
३९	श्री पशुपति मा.वि. वाल निर्माण	३११५४	१५,००,०००
४०	बोजेपोखरी बुद्धपोखरी योजना	३११५५	५,००,०००
४१	स्वारा तल्लो पोखरी सडक स्तरोन्नति	३११५५	८,००,०००
४२	कृष्णपुरी मा.वि खानेपानी टयाङ्की निर्माण	३११५६	५,००,०००
४३	काफ्लेखोला पारिथोक सिगरडाँडा खानेपानी मर्मत योजना	३११५६	५,००,०००
४४	घाम्ताङ छिमिरखोला खानेपानी योजना	३११५६	५,००,०००
४५	छरिणी छाँगा मानपुर खानेपानी लिफ्ट मर्मत	३११५६	७,००,०००
४६	ताविझाङ खानेपानी	३११५६	२,००,०००
४७	दिमी मन्दर खानेपानी मर्मत	३११५६	५,००,०००
४८	पुर्लुङखोला धारा ओम निर्माण योजना	३११५६	५,००,०००
४९	पोखरी भुमिथान खानेपानी टयाङ्की निर्माण	३११५६	४,००,०००
५०	स्वारा नेवारटोल तामाङटोल खोट्पा खानेपानी योजना	३११५६	६,००,०००
५१	हरसेती पाण्डेटोल नागसिब खानेपानी योजना	३११५६	८,००,०००
५२	आदर्शटोल सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	५,००,०००
५३	आरूखर्क सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	८,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
५४	कटोजे सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	३०,००,०००
५५	कुशेश्वर मा.वि.मञ्च निर्माण	३११५९	५,००,०००
५६	कामाको लागि भवन घेरबार	३११५९	६,००,०००
५७	खिम्ती टोल समूह व्यवस्थापन	३११५९	२,००,०००
५८	गौतम मन्दिर	३११५९	३,००,०००
५९	चाँपस्वरा सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	४,००,०००
६०	जाँते सामुदायिक भवन थप	३११५९	५,००,०००
६१	टासी दर्ग्याङलिङ्ग गुम्बा व्यवस्थापन	३११५९	१०,००,०००
६२	डुक कानिङ छ्योइलिङ गुम्बा	३११५९	८,००,०००
६३	डुङ्गेडाँडा सामुदायिक भवन व्यवस्थापन	३११५९	८,००,०००
६४	डाँसे सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	१०,००,०००
६५	तितुङटोल सामुदायिक भवन	३११५९	१०,००,०००
६६	दिमी मन्दर सुरसुम्मा मसाने पाटी ट्रस	३११५९	८,००,०००
६७	दिमी सक्षम सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	८,००,०००
६८	धिमनाङटोल गुम्बा मर्मत योजना	३११५९	२,००,०००
६९	नरे बा थिङ नरून्बोन मूर्ति घेरबार	३११५९	५,००,०००
७०	नाकाटे डाँडा महिला ट्रस निर्माण	३११५९	८,००,०००
७१	पकुवाल समाज भवन तला थप योजना	३११५९	५,००,०००
७२	प्रतिष्ठान भवन व्यवस्थापन	३११५९	५,००,०००
७३	पर्यटन प्रवधन कार्यक्रम	३११५९	५०,००,०००
७४	पोखरीचौर पुस्तकालय निर्माण	३११५९	१०,००,०००
७५	बाघखोर डाँडा सामुदायिक भवन प्लास्टर, कोरामसिनो रंगरोगन	३११५९	५,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
७६	बाल मा.वि. भिरकोट आवासीय भवन निर्माण	३११५९	१५,००,०००
७७	भक्तपुरको उर्गेन साङगे छ्योलिङ गुम्वा निर्माण सहयोग	३११५९	४,५०,०००
७८	भिरकोट छाँगा डाँडा छ्योर्तेन स्थल निर्माण	३११५९	१०,००,०००
७९	भिरकोट सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	१०,००,०००
८०	मगरभस्मे सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	५,००,०००
८१	माझी मन्दिर	३११५९	३,००,०००
८२	वडा कार्यालय रंगरोगन तथा व्यवस्थापन	३११५९	८,००,०००
८३	श्री अग्लेश्वर मा.वि. स्टेज निर्माण	३११५९	४,००,०००
८४	सतालिङ्गेश्वर स्कुल	३११५९	५,००,०००
८५	सुनापति सहिद क्याम्पस शौचालय निर्माण	३११५९	५,००,०००
८६	ससाखोला सडक तथा समाधि स्थलपाटी निर्माण वडा 5	३११५९	१०,००,०००
८७	स्वारा सुधारिएको घट्ट ट्रस निर्माण योजना	३११५९	२,००,०००
८८	सानातिना निर्माण मर्मत सुधार योजना	३११५९	३०,००,०००
८९	सामुदायिक भवन बोझिनि	३११५९	५,००,०००
		कुल जम्मा	**८,२३,०२,०००**

सुनापति गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प्रदेश समानीकरण

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	अन्तरपालिका न्यायीक समिति समन्वय बैठक	२११३९	१,४९,०००
२	मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थापन र मेलमिलापकर्ता संयोजक सञ्चार खर्च	२११३९	१,००,०००
३	दलित तथा विपन्न स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम(50 प्रतिशत अनुदान)	२२२१४	८,००,०००
४	सडक सोलार वत्ति मर्मत तथा व्यवस्थापन	२२२२१	२,००,०००
५	राजश्व सचेतिकरण अभिमुखिकरण	२२५१२	१,००,०००
६	सहकारी संस्थाका कर्मचारीहरूलाई कोपोमिस सम्बन्धी २ दिने तालिम	२२५१२	२,००,०००
७	जिल्ला स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी	२२५२२	५,००,०००
८	शिक्षक विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रम	२२५२२	३,००,०००
९	पालिका भित्रका सबै जातजातिको संस्कृति संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५२९	५,००,०००
१०	बजार अनुगमन	२२६११	३,००,०००
११	माध्यमिक विद्यालयका खेल शिक्षकलाई प्रशिक्षण कार्यक्रम	२२७११	५,००,०००
१२	माध्यमिक विद्यालयहरूमा ई हाजिरी व्यवस्थापन	२२७११	१,५०,०००
१३	खेलकुदमा सहभागिताका लागि माध्यमिक विद्यालयलाई अनुदान	२५३१५	४,००,०००
१४	अत्यावश्यकीय औषधि निःशुल्क वितरणको लागि औषधि एवं सर्जिकल सामग्री खरिद	२७२१३	२८,००,०००
१५	सुनापति अस्पताल तथा अन्यमा उपकरण तथा फर्निचर व्यवस्थापन	३११२३	४०,००,०००
कुल जम्मा			**१,०९,९९,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनापति गाउँपालिका वडा नं.१

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजित जम्मा
१	गुन्सी स्वास्थ्य चौकी कार्यालय व्यवस्थापन तथा एम्बुलेन्स मर्मत	२२२२१	२,००,०००
२	जागृत आ.वि. कार्यालय व्यवस्थापन	२५३११	२,००,०००
३	शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि कार्यक्रम	२५३११	१,००,०००
४	श्री शतलिङ्गेश्वर मा.वि. व्यवस्थापन, स्काउट तथा खेलकुद विकास कार्यक्रम	२५३११	५,००,०००
५	जुँगेपानी ढुंगेधारा निर्माण	३११५६	३,००,०००
६	जम्बुपधेरो खानेपानी योजना	३११५६	२,५०,०००
७	बाँझोखेत टोल खानेपानी योजना	३११५६	३,००,०००
८	भिरघारी खानेपानी योजना	३११५६	२,००,०००
९	मसानेपाटी खानेपानी तथा थात्रा सिंचाई योजना	३११५६	५,००,०००
१०	बम्जनटोल छ्योर्तेन निर्माण	३११५९	२,५०,०००
११	सानाठुला योजनाहरुला योजनाहरु	३११५९	७,६४,०००
१२	हिर्केटार मन्दिर निर्माण	३११५९	३,००,०००
कुल जम्मा			**३८,६४,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनापति गाउँपालिका वडा नं. २

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजित जम्मा
१	महिला अपांङ्ग जनजाती जेष्ठनागरिक र दलित	२१२१९	३,५०,०००
२	कार्यालय व्यवस्थापन	२२३१९	९७,०००
३	शिक्षा तथा खेलकुद कार्यक्रम	२२५२२	९,००,०००
४	सडक हेरालु	२८९११	१,५०,०००
५	रोजगारी सृजनामा सामग्री साझेदारी	३११४१	५,५०,०००
६	साम्लुङ झाक्रीटोल खानेपानी	३११५६	२,००,०००
७	फोहोरमैला व्यवस्थापन	३११५८	१,५०,०००
८	कालीदेवी मन्दिर मैरे	३११५९	१,००,०००
९	चाँपस्वारा सामुदायिक भवन	३११५९	१,५०,०००
१०	नुनखानी खाप्रेचौर आमबोट मन्दर स्वामीबोट सडक योजना	३११५९	११,५०,०००
११	पोखरी कामाडाँडा छ्योर्तेन मर्मत	३११५९	१,००,०००
कुल जम्मा			**३८,९७,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनापति गाउँपालिका वडा नं. ३

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	
१	महिला वालवालिका तथा जेष्ठनागरिक लक्षित कार्यक्रम	२१२१९	४,००,०००
२	३ न. वडा कार्यालय व्यवस्थापन	२२३१९	३,००,०००
३	वडाको सानाठुला योजना	२२३१९	३,००,०००
४	भलिवल प्रतियोगिता	२२५२९	४,००,०००
५	विद्यालय संचालन अनुदान तथा व्यवस्थापन	२५३११	८,००,०००
६	अर्चले खानेपानी तथा सिंचाई निर्माण योजना	३११५६	३,००,०००
७	केउरानी खानेपानी योजना	३११५६	३,००,०००
८	आरन सुधार कार्यक्रम/ योजना	३११५९	२,००,०००
९	छापडाँडा, स्वाँरा र दमाई (दमै) टोल मसानेपाटी निर्माण योजना	३११५९	६,००,०००
१०	प्रतिक्षालय निर्माण योजना	३११५९	५,२०,०००
कुल जम्मा			**४१,२०,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनापति गाउँपालिकावडा नं. ४

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजित जम्मा
१	साझेदारी तथा सहायता कोष	२२३१९	८,८०,०००
२	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका भ्रमण कार्यक्रम	२२६१२	१,५०,०००
३	आरन सुधार कार्यक्रम/ योजना	३११५९	१,५०,०००
४	कुशेश्वर कृष्ण मन्दिर निर्माण	३११५९	२,५०,०००
५	खान्जा पिप्ले सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	३,००,०००
६	घार गोठ सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	३,००,०००
७	चारचोक ध्यान बहादुरको घर हुदै मटौला सडक मर्मत तथा खत्री पँधेरो सडक स्तरोन्नती	३११५९	४,००,०००
८	टासी छ्योफेलिङ गुम्बा शौचालय निर्माण	३११५९	३,००,०००
९	डहु मा.वि. डहु छात्रावास निर्माण	३११५९	१०,००,०००
१०	नेत्रेश्वर महादेव मन्दिर कम्पाउण्ड वाल निर्माण	३११५९	२,५०,०००
११	पिप्ले समाधीस्थल निर्माण	३११५९	१,५०,०००
१२	भ्वाँसा जनहित सामुदायिक भवन ट्रस निर्माण तथा भ्वाँसा सामुदायिक भवन मर्मत	३११५९	५,५०,०००
१३	माने लुन्दुर छ्योर्तेन निर्माण	३११५९	५,००,०००
१४	लोप्राङ आहाल निर्माण	३११५९	४,००,०००
१५	सागर आमा समुह सामुदायिक भवन निर्माण	३११५९	३,००,०००
कुल जम्मा			**५८,८०,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुनापति गाउँपालिका वडा नं. ५

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	२२३१९	५,००,०००
२	शैक्षिक व्यवस्थापन	२५३११	५,००,०००
३	युवा महिला दलित स्वास्थ्य स्वयम सेविका लक्षित कार्यक्रम	२७१११	३,३७,०००
४	डाँसे कटुञ्जे सिंचाई योजना	३११५५	४,००,०००
५	च्यान्द्रा, भुगारा, भिरडाँडा खानेपानी योजना	३११५६	४,५०,०००
६	छाँगाखोला भिरकोट पिपलबोट खानेपानी योजना	३११५६	१,५०,०००
७	लिङ्गेडाँडा कालिम्राङ्ग खानेपानी योजना	३११५६	१,५०,०००
८	खनियापानी सामुदायीक भवन व्यवस्थापन	३११५९	३,००,०००
९	भुटनदेवी मन्दिर व्यवस्थापन	३११५९	१,००,०००
१०	भिरकोट टासी भ्यालिङ्ग गुम्बा मर्मत योजना	३११५९	१,५०,०००
११	वडा कार्यालय कालिदेवी मन्दिर निमार्ण	३११५९	७,००,०००
१२	वडाको सानो ठुलो योजना	३११५९	६,००,०००
१३	हात्तीखोला कपेश्वरी मन्दिर निमार्ण योजना	३११५९	३,००,०००
कुल जम्मा			**४६,३७,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	स्थानीय न्यायिक सहजकर्ता कार्यक्रम (पारिश्रमिक तथा पोशाक खर्च)	२११११	२,३१,०००
२	कामा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ सञ्चालन अनुदान (जनशक्ति)	२११११	५,००,०००
३	किउरिनि सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ सञ्चालन अनुदान (जनशक्ति)	२११११	५,००,०००
४	विद्यालय नर्सको तलब भत्ता	२११११	४३,६५,०००
५	आधारभूत अस्पताल सुदृढीकरण, सुनापति	२२४१३	१५,००,०००
६	बाबु आमा विहीन बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम	२२५२२	२,१६,०००
७	बाल विवाह अन्त्यका लागि समुदाय परिचालन कार्यक्रम	२२५२२	१,५०,०००
८	सहकारी संस्थासँगको सहकार्यमा कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम, सुनापति गा.पा.-4	२२५२२	२०,००,०००
९	गलैंचा र थान्का उद्योग प्रवर्द्धन, सुनापति गा.पा., रामेछाप	२२७११	२५,००,०००
१०	माध्यमिक तहमा शून्य दरबन्दी भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा अनिवार्य विषय शिक्षकका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान	२६३३२	११,३६,०००
११	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना सहयोग कार्यक्रम	२७२१९	३,००,०००
१२	डुम्टार पुरणटार घारकोट जोरधारा सडक स्तरोन्नती	३११५१	५०,००,०००

क.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१३	सादीडाँडा टोल ग्यापक टोल सडक स्तरोन्नती	३११५१	२५,००,०००
१४	छापडाँडा सिंचाई पोखरी निर्माण, सुनापति ३	३११५५	२५,००,०००
१५	धारापानी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ सुदृढीकरण, सुनापति-१	३११५९	१०,००,०००
१६	चौरी खोला झोलुंगे खानेपानी आयोजना, सुनापति १	३११५९	२५,००,०००
कुल जम्मा			२,६८,९८,०००

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)

क.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	दिमी पोखरी स्वास्थ्य चौकी निर्माण तथा सबलिरण, वडा नं. २	३११५९	६५,००,०००
कुल जम्मा			६५,००,०००

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	पिप्ले खान्जा काठेपिपल खोपपाखा लोप्राङ्ग सडक स्तरोन्नती, सुनापति ४	३११५१	१,३३,००,०००
२	साङ्जा खोला बाल मा.वि. झ्वाँसा पालिका जाने सडक स्तरोन्नती, सुनापति ५	३११५१	१,३३,००,०००
कुल जम्मा			**२,६६,००,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	सुनकोशी वृहत लिफ्ट खानेपानी निर्माण योजना	३११५६	६९,००,०००
कुल जम्मा			**६९,००,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, रामेछाप
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	पिप्ले खान्जा काठे पिपल खोपपाखा लोफ्राङ सडक स्तरोन्नती	३११५१	७१,००,०००
कुल जम्मा			**७१,००,०००**

सुनापति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	शिक्षा	२११११	९,४०,००,०००
२	उद्यम विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक (एकमुष्ट)	उद्योग	२११११	४,४१,०००
३	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	कृषि	२११११	३,७०,०००
४	कृषि स्नातक करार	कृषि	२११११	५,२५,०००
५	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११११	८८,९०,०००
६	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११११	२,२१,०००
७	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	शिक्षा	२११११	३,६३,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
८	रोजगार संयोजकको तलव	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२१११११	५,६८,०००
९	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२१११११	२,५४,०००
१०	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	तथ्यांक प्रणाली	२१११११	२,४९,०००
११	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	तथ्यांक प्रणाली	२१११११	२,३१,०००
१२	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	स्वास्थ्य	२१११११	२,१५,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
१३	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	तथ्यांक प्रणाली	२११२१	२०,०००
१४	रोजगार संयोजकको पोसाक	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११२१	१०,०००
१५	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२११३९	१०,१२,०००
१६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२११३९	२,७०,०००
१७	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	शिक्षा	२११३९	१३,६२,०००
१८	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११३९	१८,०३,०००
१९	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११३९	८,९३,०००
२०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२११३९	५९,७४,०००
२१	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	स्वास्थ्य	२११३९	१७,००,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
२२	रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च (मसलन्द, अनुगमन/ईन्धन, रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण, अन्य विविध खर्च)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३९	१,००,०००
२३	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२११३९	४,०६,०००
२४	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२११३९	२,०१,०००
२५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	शिक्षा	२११३९	१३,४३,०००
२६	स्थानीय तह/रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा समुदायस्तरमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सूचना प्रवाह कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२११३९	४८,०००
२७	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च	स्वास्थ्य	२१२१९	२०,४०,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
	बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम			
२८	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२३१९	१७,४७,०००
२९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२३१९	५,२७,०००
३०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	शिक्षा	२२३१९	२,६१,०००
३१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२३१९	१०,३३,०००
३२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२२३१९	३,१२,०००
३३	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी र स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण तथा क्षयरोग कार्यक्रमको योजना तर्जुमा तथा कोहर्ट विश्लेषण	स्वास्थ्य	२२४१९	९५,०००
३४	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२४१९	३,१८,०००
३५	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२२४१९	४७,०००
३६	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२४१९	८४,०००

क.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
३७	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	उद्योग	२२५१२	५५,०००
३८	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	उद्योग	२२५१२	२,६४,०००
३९	म स्वास्थ्य मेरो सामुदाय स्वास्थ्य घरटोलमा स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५१२	४,६०,०००
४०	मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा आत्माहत्या रोकथाम सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५१२	५०,०००
४१	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप, अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	स्वास्थ्य	२२५१२	१,१३,०००
४२	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	उद्योग	२२५२१	१,४०,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
४३	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण)	स्वास्थ्य	२२५२२	१,००,०००
४४	आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरुलाई उध्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	१,००,०००
४५	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	५०,०००
४६	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	३०,०००
४७	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	स्वास्थ्य	२२५२२	८१,०००
४८	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	२,००,०००
४९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२२	५,०१,०००
५०	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	शिक्षा	२२५२२	३३,५१,०००
५१	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा	स्वास्थ्य	२२५२२	२,००,०००
५२	पशुपन्छिमा महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	५०,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
५३	पोषण कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	४,९२,०००
५४	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	३,००,०००
५५	बाख्रा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	कृषि	२२५२२	४,००,०००
५६	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	२५,०००
५७	वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२५२२	१,८७,०००
५८	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	स्वास्थ्य	२२५२२	६,००,०००
५९	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	स्वास्थ्य	२२५२२	८,००,०००
६०	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, नियमित खोपमा विद्यालय केन्द्रित खोप अभियान सञ्चालन, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरता, खोपबाट बचाउन सकिने	स्वास्थ्य	२२५२२	४,९३,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
	रोगहरूको खोजपड्ताल तथा निगरानी, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दिगोपनाका लागि व्यवस्थापन खर्च			
६१	समुदाय स्तरमा नसर्ने रोग सम्बन्धि स्क्रिनिङ्ग (फागुन महिना) तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	स्वास्थ्य	२२५२२	१,५०,०००
६२	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	७४,०००
६३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	१,५०,०००
६४	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	शिक्षा	२२५२२	४,९७,०००
६५	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम र पि.बि.सि बिरामीका घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परीक्षण	स्वास्थ्य	२२५२९	१,०५,०००
६६	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२६११	२,२२,०००
६७	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२६११	१,१०,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
६८	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	शिक्षा	२२६११	७,३३,०००
६९	मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र सञ्चार खर्च	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२६१२	९०,०००
७०	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२२७११	२५,०००
७१	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा अभियान	स्वास्थ्य	२५३१५	५,००,०००
७२	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	शिक्षा	२५३१५	२६,७२,०००
७३	परिवार योजना सेवा	स्वास्थ्य	२५३१५	५०,०००
७४	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२५३१५	३,७९,०००
७५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२५३१५	१२,५४,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
७६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	शिक्षा	२५३१५	१,८८,०००
७७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२५३१५	२,२४,०००
७८	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	शिक्षा	२६३३२	९६,०००
७९	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२६३३२	१८,०३,०००
८०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	शिक्षा	२६३३२	५,४४,०००
८१	मध्य पहाडी मकै वाली प्रवर्धन कार्यक्रम	कृषि	२६३३२	६,७५,०००
८२	रोजगार आयोजना सञ्चालनको लागि ज्याला रकम (क्रियाकलाप कार्यान्वयनको लागि स्थानीय तहले कम्तीमा शतप्रतिशत रकम साझेदारी गर्नुपर्नेछ।)	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	२७११२	२७,७२,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
८३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	शिक्षा	२७२११	१,५५,०००
८४	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	३३,०००
८५	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	५,०००
८६	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	शिक्षा	२७२११	१०,०००
८७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	६७,०००
८८	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	शिक्षा	२७२११	३३,०००
८९	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	स्वास्थ्य	२७२१३	१२,८७,०००

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	उप क्षेत्र	खर्च शीर्षक	जम्मा
९०	वडा नं. ३ मा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण भुक्तानी	स्वास्थ्य	३११११	३९,००,०००
९१	आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	कृषि	३११३१	६,००,०००
९२	१. कामा खोला दोवान ट्रस्स, २. आपचौर झो.पु ,सुनापति गाउँपालिका, रामेछाप	यातयात पूर्वाधार	३११५१	६,००,०००
९३	मध्यपहाडी लोकमार्ग डुहु मा.वि.- वडा कार्यालय सडक निर्माण, सुनापाती - ४, रामेछाप	भवन, आवास तथा सहरी विकास	३११५१	४०,००,०००
९४	सक्षमचौतारा, पानीट्यांकी, दिमी, मानपुर हुदै दोरम्बा सैलुङ गाउँपालिका केन्द्र कालो पत्रे सडक सुनापति ०२, सुनापति गाउँपालिका-२ रामेछाप	यातयात पूर्वाधार	३११५१	२५,००,०००
कुल जम्मा				२२,०७,००,०००

सुनापति गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यक्षेत्र रहेका गैर सरकारी संस्थाहरुको बजेट तथा कार्यक्रम

Period: May 2025 to Dec 2028

Funding agency: Childaid Network Foundation

Implementing agency: SAHAS Nepal

S.N.	Activity Name	Times/ No.	Project cost	Municipal contribution	Total cost	Remarks
1	Consultation Meeting with education stakeholders	1	26,250	17,500	43,750	
2	Conduct ReAL diagonastic test at the beginning of every academic session	1	60,000	20,000	80,000	
3	Support WASH (playground/drinking water/gender-friendly toilets)	3	3,30,000	1,20,000	4,50,000	including transportation cost
4	Support furniture in 20 schools	1	1,60,000	34,000	1,94,000	Rs. 3000 is transportation cost
5	Support teaching and learning materials in 20 schools every school running month	10	30,000	20,000	50,000	
6	Conduct Science fair (RM level)	1	75,000	75,000	1,50,000	
7	Conduct Math fair (RM level)	1	75,000	75,000	1,50,000	

S.N.	Activity Name	Times/ No.	Project cost	Municipal contribution	Total cost	Remarks
8	Organize RM level extra curricular activity	1	22,500	60,000	82,500	
9	Exam simulation grade 8 and 10	1	3,09,600	-	3,09,600	
10	Leadership workshop to SMC/PTA	1	3,40,000	-	3,40,000	
11	Workshop on school monitoring to municipal level stakeholders (1 day)	1	77,500	-	77,500	
12	Parental Education Campaigns	12	36,000	-	36,000	
13	Review workshop on Education plan (1 day)	1	41,950	-	41,950	
14	Formation and mobilization of SAMVAD groups	12	4,32,000	-	4,32,000	
15	SAMVAD groups commitment plan	12	96,000	48,000	1,44,000	
16	SAMVAD network	1	22,000	-	22,000	
17	SAMVAD network commitment plan	1	50,000	25,000	75,000	
18	Operation of Learning camp at community level using TARL approach	20	7,65,000	-	7,65,000	
19	Training to adolescent youth for facilitating learning camp (5 days)	1	2,50,000	-	2,50,000	

S.N.	Activity Name	Times/ No.	Project cost	Municipal contribution	Total cost	Remarks
20	Training to SAMVAD girls on parental eduation (5 days)	1	1,76,000	-	1,76,000	
21	SAMVAD center animator ToT (7 days)	1	3,30,000	-	3,30,000	
22	Child friendly pedagogy training (5 days, 2 teachers from each 20 schools)	1	5,97,000	-	5,97,000	
23	STEAM training to teachers (4 days, 2 teachers from 12 schools)	1	3,03,870	-	3,03,870	
24	Psychosocial counseling training for teachers (4 days)	10	2,51,500	-	2,51,500	
25	Training on ReAL diagnostic test (3 days, 4 teachers each from 20 schools)	1	2,40,000	-	2,40,000	
26	Joint Monitoring visit	1	60,000	-	60,000	
27	Formation of MPAC and periodic meeting	1	22,500	15,000	37,500	
			51,79,670	**5,09,500**	**56,89,170**	

सामुदायिक विकास समाज
मन्थली रामेछाप
आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा वजेट

प्राविधिक तथा व्यवसायिक सीप र कृषि तालिम मार्फत रोजगारी तथा उद्यमशिलता प्रवर्द्धन परियोजना

क्र.सं.	योजना गरिएका गतिविधीहरु	इकाइ	लक्ष्य	कुल वजेट
१	प्रबिधिक सीप तालिम प्राप्त प्रशिक्षार्थीहरुलाइ (On the job training) मा सहजिकरण	जना	१०	१,००,०००।–
२	प्राविधिक तालिम प्राप्त गरि व्यवसाय गर्न चाहाने उत्कृष्ट र समक्ष यूवाहरुलाई व्यवसाय सुरुवात सहयोग	जना	३	५,६४,०००।–
३	अगुवा कृषक क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन	पटक	१	१,५०,०००।–
४	अगुवा कृषक क्षमता अभिवृद्धिका लागि त्रैमासीक बैठक संचालन	पटक	२	३५९२०।–
५	समूह गठन तथा सहयोग	वटा	५	३७,५००।–
६	समूहको नियमति मासिक वैठक संचालन	पटक	३६	८६४००।–
७	कृषक तथा उद्यमीहरुको पालिकास्तरीय संजालको क्षमता विकास	पटक	१	१,७४,४००।–
८	गाउँपालकि स्तरीय सहकारी व्यवस्थापन तालिम	पटक	१	१,४५,४५०।–
९	गाउँपालकि स्तरीय कृषक उद्यमीहरुका क्षमता विकास श्रोतमा पहुँच का लागि बहस तथा पैरवी कार्यक्रम	पटक	१	१,४५,४५०।–
१०	उद्यम विकास रणनैतिक योजना पुनरावलोकन कार्यशाला	पटक		७००००।–
११	कार्यक्रम समीक्षा तथा अनुगमन	पटक	१	३२,९५०।–
१२	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	पटक	१	१४,५००।–
जम्मा रकम रु.				**१५,५६,५७०**

हिमाली नविन समाज
आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा वजेट

क्र.सं.	कार्यक्रम तथा कृयाकलाप	पटक	विनियोजित बजेट
१	वाल अधिकार संरक्षण प्रणाली सवलिकरणका लागि तीन तहका सरकार विचको अन्तरकृया	१ पटक	८९,६६९
२	बालश्रमुक्त स्थानीय सरकारको लागि घरधुरी सर्वेक्षणमा प्राविधिक सहयोग	१ पटक	३०,०००
३	स्थानीय बाल अधिकार समिति सवलीकरण(गा.पा/वडा)	पालिका स्तरीय- १ पटक वडा स्तरीय- त्रैमासिक	१,८१,२३६
४	बाल अधिकार संरक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण		८१,११८
५	बाल अधिकार समिति स्रोत व्यवस्थापन		३,५०,०००
६	बालबालिका र स्थानीय सरकार केन्द्रित सचेतना कार्यक्रम	मासिक	३,८६,६३४
७	बाल संरक्षणका लागि घटना व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	१ पटक	३५,७९१
८	कार्ययोजना विकास र लक्ष्य प्राथमिकीकरण	१ पटक	९०,२५०
९	अभिवाभवक र शिक्षकसँग अन्तरकृया कार्यक्रम	प्रत्येक वडामा एक पटक	७६,१८०
१०	स्थानीय मानव स्रोत परिचालन		४,८४,०४४
	जम्मा		**१८,०४,९२२**

सुनापति गाउँपालिका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण

क्र.स	नाम थर	पद	सम्पर्क नम्बर
१	श्री ठुलो कान्छा तामाङ	गा.पा .अध्यक्ष	९८५१०७५८०८
२	श्री गिता बिष्ट	गा.पा .उपाध्यक्ष	९८५४०४३५२७
३	श्री ध्रुब प्रसाद चौलागाईं	१ नं वडा अध्यक्ष	९८६९२१९४७७
४	श्री पदम बहादुर थापा	२ नं वडा अध्यक्ष	९८४०९४८१०३
५	श्री कुल बहादुर थिङ	३ नं वडा अध्यक्ष	९८४९१७२४६५
६	श्री डन्डुप लामा	४ नं वडा अध्यक्ष	९८५१३४१५४३
७	श्री चित्र बहादुर मानन्धर	५ नं वडा अध्यक्ष	९८४४३९३५९७
८	श्री रीता कामि धमला	का.पा .सदस्य	९८४७१५९७२१
९	श्री अविना लामा	का.पा .सदस्य	९८४९१४००२६
१०	श्री सुन माया तामाङ	का.पा .सदस्य	९८०३००८२८३
११	श्री हरि माया श्रेष्ठ	का.पा .सदस्य	९७४११५२८८७
१२	श्री टासी लामा	का.पा .सदस्य	९८५११५३८८८
१३	श्री मिन कुमार खाती	का.पा .सदस्य	९८४२५४४१४५
14	श्री डोल कुमारी तिमिल्सिना	गाउँसभा सदस्य	९८६१३७६८४७
15	श्री भीम प्रसाद चौलागाईं	गाउँसभा सदस्य	९८६००४०७५७
16	श्री चन्द्र बहादुर तितुङ	गाउँसभा सदस्य	९८६०७५१८८९
17	श्री कुमारी कामी	गाउँसभा सदस्य	९८४९८७३६६४
18	श्री देव बहादुर मगर	गाउँसभा सदस्य	९८६०८४८६३३
19	श्री लाल बहादुर तामाङ	गाउँसभा सदस्य	९८६००२८६९५
20	श्री तारा खड्का कार्की	गाउँसभा सदस्य	९८४५२६३८४५
21	श्री कमला जैरू	गाउँसभा सदस्य	९७४४३७८७६७
22	श्री टेक बहादुर श्रेष्ठ	गाउँसभा सदस्य	९८५१४०२२९०
23	श्री मैया वि.क.	गाउँसभा सदस्य	९८१६८५८६१७
24	श्री निशान लामा	गाउँसभा सदस्य	९८४३६४७८९२
25	श्री राजेश्वर बोहोरा	गाउँसभा सदस्य	९८६४२३७७७६
26	श्री कमला वि.क .सुनार	गाउँसभा सदस्य	९८०३०९८१२१
27	श्री रामहरी जर्गा	गाउँसभा सदस्य	९८६२७०३३४७

सुनापति गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क तथा शाखाहरुको विवरणः

सि. नं.	कर्मचारीको नाम,थर	पद/दर्जा	शाखा	सम्पर्क नं.
१.	श्री सुरेश कुमार श्रेष्ठ	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	कार्यालय प्रमुख	९८५४०४३८४०
२.	श्री कमल बहादुर बम	शाखा अधिकृत	शिक्षा शाखा	९८५११९२५५५
३.	श्री देव शंकर यादव	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	जिन्सी शाखा	९८६४०५०८००
४.	श्री माधव प्रधान	सि.अ.हे.व. अधिकृत	स्वास्थ्य शाखा	९८४९३४५६४६
५.	श्री प्रविन श्रेष्ठ	इञ्जिनियर	पूर्वाधार शाखा	९८५१२५५३८४
६.	श्री सन्तोष चौलागाई	सूचना प्रविधि अधिकृत	सूचना प्रविधि शाखा	९८५४०६६८४०
७.	श्री कर्ण बहादुर वि.क.	रोजगार संयोजक	रोजगार सेवा केन्द्र	९८४४२८१७६१
८.	श्री समिक्षा गौतम	कृषि स्नातक	कृषि विकास शाखा	९८६११०१४३९
९.	श्री पारिजात श्रेष्ठ	सि.अ.न.मी.	स्वास्थ्य शाखा	९८४१८४५६०८
१०.	श्री विष्णु घर्ति क्षेत्री	प.हे.न.	स्वास्थ्य शाखा	९८६७७८४८७६
११.	श्री राजुमान घिसिङ	प.स्वा.प्रा.	पशु सेवा शाखा	९८५११३९००२
१२.	श्री रितेश नाथ	सब-ईन्जिनियर	प्रर्वाधार विकास शाखा	९८४३४७३६४२
१३.	श्री कृष्ण बहादुर कटुवाल	आ.ले.प.		९७६२२८१८७०
१४.	श्री नविन जैरु	प्रा.स.	रोजगार सेवा केन्द्र	९८६१५५५९६२
१५.	श्री मीरा मगर	रोजगार सहायक	रोजगार सेवा केन्द्र	९८४४४०३५९१
१६.	श्री सर्पलाल कोली	सहायक पाचौं	राजश्व शाखा	९८४८३१८४२९
१७.	श्री रविन्द्र कुरेल	सहायक पाचौं	प्रशासन शाखा	९७६३६३७३६६
१८.	श्री विनोद चौलागाई	स.ले.पा.	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८४३८७२५७४
१९.	श्री राजिब खड्का	खा.पा.स.टे.	पूर्वाधार विकास शाखा	९८४९७१७५८२
२०.	श्री गोकर्ण राज जोशी	प्रा.स.	कृषि विकास शाखा	९८४७५९९१००
२१.	श्री रचना भुजेल	नापी सर्वेक्षक	पूर्वाधार विकास शाखा	९८४१४८२६८३
२२.	श्री श्रीराम ढुंगाना	फिल्ड सहायक	सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण	९८६६०१५३६१
२३.	श्री सृजना गुरुङ	स्थानीय न्यायिक सहजकर्ता	न्यायिक समितिको सचिवालय	९८४०२९१६६६

सि. नं.	कर्मचारीको नाम,थर	पद/दर्जा	शाखा	सम्पर्क नं.
२४.	श्री प्रमिला घिमिरे	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	सामी परियोजना	९८५४०४०७२१
२५.	श्री सिता माया मोक्तान	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	सामी परियोजना	९८६२२५७२०४
२६.	श्री रमेश कठायत	उद्यम विकास सहजकर्ता		९८६६६३३१९०
२७.	श्री सागर तामाङ	सवारी चालक		९८४९४२५५१७
२८.	श्री नवराज श्रेष्ठ	सवारी चालक		९८५११६२५६३
२९.	श्री रेली माया घिसिङ	कार्यालय सहयोगी		९८६५४५६३५०
३०.	श्री शुक्र बहादुर तितुङ	कार्यालय सहयोगी		९८६१७८४६६१
३१.	श्री आशिष ढुंगाना	कार्यालय सहयोगी		९८४९४२७५५९
३२.	श्री कान्छी माया वाईवा	कार्यालय सहयोगी		९८६९५९८६३४
३३.	श्री सर्मिला थिङ	कार्यालय सहयोगी		९८६४११३५१७
३४.	श्री सुर्य ब लामा	सवारी चालक		९८४१९२१०९९
३५	श्री टसी लामा	सवारी चालक		९८६१६४२९९८
३६	श्री सुजन श्रेष्ठ	ब्याक हो लोडर अपरेटर		९८४१७१२३१३

सुनापति गाउँपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरणः

सि. नं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद/दर्जा	शाखा	सम्पर्क नं.
१.	श्री उमेश कुमार यादव	वडा सचिव	१ नं. वडा कार्यालय	९८४४३२९८८४
२.	श्री प्रशान्त श्रेष्ठ	अ.सब-ईन्जिनियर	१ नं. वडा कार्यालय	९७६५९७०५७३
३.	श्री केशव चौलागाई	ना.प.से.प्रा.	१ नं. वडा पशु सेवा केन्द्र	९८४३७१७१३४
४.	श्री सहदेव चौलागाई	कार्यालय सहयोगी	१ नं. वडा कार्यालय	९८४३४०७२७४
५.	श्री भगवती श्रेष्ठ	वडा सचिव	२ नं. वडा कार्यालय	९८४११४०१०३
६.	श्री संजिप कुमार यादव	प.स्वा.प्रा.	२ नं.वडा पशु सेवा केन्द्र	९८६३९५४५९७

सि. नं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद/दर्जा	शाखा	सम्पर्क नं.
७.	श्री देवकी कोजु	ना.प्रा.स.	२ नं. कृषि सेवा केन्द्र	९८६०९६९१८२
८.	श्री सुनिल श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	२ नं. वडा कार्यालय	९८४३५२८५३०
९.	श्री लोकेश पाण्डे	वडा सचिव	३ नं. वडा कार्यालय	९८४८२३९३२४
१०.	श्री लक्ष्मीलाल लामा	रिटर्नी स्वयम्सेवक	३ नं. वडा कार्यालय	९८५१२३७५९०
११.	श्री लक्ष्मी श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	३ नं. वडा कार्यालय	९८६८१९९९२
१२.	श्री घनश्याम थपलिया	वडा सचिव	४ नं. वडा कार्यालय	९८४४०४४४२७
१३.	श्री भुपेन्द्र प्रसाद यादव	सब-ईन्जिनियर	४ नं. वडा कार्यालय	९८६२१८५४०४
१४.	श्री विपना बस्नेत	प.से.प्रा.	४ नं. पशु सेवा केन्द्र	९८४४४४१३२२
१५.	श्री मन्जु घिसिङ	रिटर्नी स्वयम्सेवक	४ नं. वडा कार्यालय	९८०३३६८७५१
१६.	श्री जगत लामा	कार्यालय सहयोगी	४ नं. वडा कार्यालय	९८१३८२४११६
१७.	श्री राम कुमारी जोगी खड्का	कार्यालय सहयोगी	४ नं. पशु सेवा केन्द्र	९८४०००३६४३
१८.	श्री डुप्छेन लामा	सब-ईन्जिनियर	५ नं. वडा कार्यालय	९८४०७४९१८९
१९.	श्री क्षितिज ज्ञवाली	ना.प.से.प्रा.	५ नं. पशु सेवा केन्द्र	९८६४७३२२६८
२०.	श्री कृष्ण मानन्धर	कार्यालय सहयोगी	५ नं. वडा कार्यालय	९८४४२६७४११

गुन्सी स्वास्थ्य चौकी, गुन्सी भदौरे वडा नं .१

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	मनिसंकर प्रसाद शाह	हेल्थ असिष्टेन्स	९८२५८४०४६१
२.	सम्भु नारायण यादव	सि.अ.हे.व.	९८६३३९७९३८
३.	अन्जिता रिमाल	अ.हे.व.	९८६१९९६४१७
४.	लक्ष्मी पाठक	अ.न.मि.	९८४३२३९६४६
५.	शर्मिला तितुङ	का.स.	९८४६४६९७४०

धारापानी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई वडा नं. १

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	सिता वि.क.	अ.न.मि.	९८४९१०२३४९
२.	बिनिता तितुङ	अ.न.मि.	९८१३५६७५५४
३.	सरिता गौतम	का.स.	९८६३३५४६९३

दिमिपोखरी स्वास्थ्य चौकी वडा नं .२

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	प्रवल कुमार योन्जन	सि.अ.हे.व.	९८५११८७०८३
२.	चुनु कुमार यादव	हे.अ.	९७४६५९४९१६
३.	नविन यादव	हे.अ.	९७६९७३०९३७
४.	अनिता के.सि.	अ.न.मि.	९८४११२३१५७
५.	सुस्मिता ग्यापक	क.स.	९८४३६७९७९५

मानपुर सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई वडा नं .२

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	रामविनोद महतो	सि.अ.हे.व.	९८४४२०५९२३
२.	लक्ष्मी थापा मगर	अ.न.मि.	९८६४२३७४०६
३.	रविन्द्र नेपाली	का.स.	९८४३६३६६८७

सुनापति आधारभूत अस्पताल हिलेदेवी वडा नं .३

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	डा. नागेश्वर चौधरी	मेडिकल अधिकृत	९८४३५०७१९५
२.	खड्ग बहादुर बस्नेत	सि.अ.हे.व.	९८६४०७५२४३
३.	सरस्वती घिसिङ	सि.अ.न.मि.	९८६०२५३६७६
४.	सपना परियार	सि.अ.न.मि.	९८६५०३५०७२
५.	कमला रम्तेल	ल्याब टेक्निसियन	९८४५७६९०२८
६.	रमिला ग्यापक	स्टाफ नर्स	९८४५७६९०२८
७.	समिक्षा तामाङ	स्टाफ नर्स	९८०३०७७५३८
८.	माइसल योन्जन	का.स.	९८६०११६०९६
९.	इश्वरी कार्की	का.स.	९७६३६९०३१५

स्वाँरा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई वडा नं .३

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	गीता वि.क.	अ.हे.व.	९८६८१९९६६८
२.	सुमित्रा घिसिङ	अ.न.मि.	९८६६८२२३३९
३.	देव कुमारी श्रेष्ठ	का.स.	९७६१७४०५२७

बेथान स्वास्थ्य चौकी बेथान वडा नं .४

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	सन्तोष कुमार यादव	हे.अ.	९७६५४३३१४६
२.	दुर्गा लक्ष्मी खड्का	सि.अ.न.मि.	९८४३७१२२२७
३.	सरस्वती तामाङ	सि.अ.हे.व.	९८४१८६२३७४
४.	सरिता मोक्तान	सि.अ.न.मि.	९८४३१५१०४८
५.	अरुणा राय	का.स.	९८४०४०१३५४

जोरधारा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई वडा नं .४

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	अरुण कुमार यादव	सि.अ.हे.व.	९८४९४२७३२७
२.	जुना कुमारी ढल्कुटि	सि.अ.न.मि.	९८६१५७२८६०
३.	सर्मिला श्रेष्ठ	का.स.	९८६१३१२९६६

खनियापानी स्वास्थ्य चौकी खनियापानी वडा नं .५

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	बिनोद मण्डल	सि.अ.हे.व.	९८४३५६६८४३
२.	सलिना पौडेल	हे.अ.	९८४४१५०२७२
३.	हिमाली थापा	अ.न.मि.	९८६०९५५८०२
४.	गोमा मानन्धर	अ.न.मि.	९८६०७४९५२७
५.	संगीया के.सि.	अ.न.मि.	९८६०३९९४७९
६.	रेलिमाया मगराती	अ.न.मि.	९८४३७५९२७८
७.	मंजु मानन्धर	का.स.	९८६०९१७५६२

भिरकोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई वडा नं .५

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	चन्द्र मानन्धर	सि.अ.हे.व.	९८४३०७३८९४
२.	सरिता योन्जन	का.स.	९८६३८३९३४१

नागरिक आरोग्य केन्द्र डहु वडा नं .४

सि.नं.	नाम थर	पद	फोन नं.
१.	रोज घिसिङ	कविराज	९८५१३५२८८१
२.	निकुन्तला तामाङ	अभ्याङ्गकर्ता	९८४३२३६५९८

सुनापति गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालय र प्रधानाध्यापकहरूको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को नम्बर
१	श्री शतलिङ्गेश्वर मा.वि. गुन्सी	१	श्री कविन लामा	९८५१०१८७८२
२	श्री पञ्चकन्या आ.वि. सोह्रखुट्टे	१	श्री लानाम दोर्जे बम्जन	९८६२२५७००१
३	श्री जागृत आ.वि. धारापानी	१	श्री दिपकराज चौलागाईं	९८६००३८७६९
४	श्री महाकाली आ.वि. सिरिचौर	१	श्री दुर्ग बहादुर घिसिङ	९८६०२५२०२३
५	श्री धनेश्वरी आ.वि. बोझिनी	१	श्री डम्बर बहादुर लामा	९८५११९५१७५
६	श्री चौलागङ्गा आ.वि. सिम्पानी	१	श्री सुजन नेपाल	९८४३३१६७०७
७	श्री अग्लेश्वर मा.वि. दिमीपोखरी	२	श्री चन्द्र बहादुर घिसिङ	९८५४०४०७८८
८	श्री आ.वि. मन्दर मेलचौर	२	श्री ललित बहादुर थापा	९८४४३१९२३३
९	श्री कृष्ण वर्णेश्वर मा.वि. मानपुर	२	श्री डेमा लामा	९८६०२९४५६५
१०	श्री कालीदेवी आ.वि. पिपलथोक	२	श्री राजुराम राय	९८४३७७६१०४
११	श्री गुसेश्वर आ.वि. भलायखर्क	३	श्री कुमार खड्का	९८४४४२९७०
१२	श्री शेरपालिङ महायान बौद्ध धर्म अध्ययन केन्द्र	३	श्री जीत बहादुर मोक्तान	९८४१६२१९१५
१३	श्री कृष्ण आ. वि. डोग्मा	३	श्री हरिबोल श्रेष्ठ	९८४१०३२४६६
१४	श्री जनजागृत आ.वि. स्वारा	३	श्री उमेश वि.क.	९८६९३४२९१५
१५	श्री पशुपति मा.वि. नागसिवा	३	श्री महेश कुमार मोक्तान	९८४९१७२५७२
१६	श्री डहु मा.वि. डहु	४	श्री दल बहादुर बल	९८०३८५४८४६
१७	श्री सुनापति आ.वि. भ्वाँसा	४	श्री लाल कुमारी घिसिङ	९८१८७२७३१६
१८	श्री बाल आ.वि. भलवाडी	४	श्री रिना कुमारी	९८६९६९६३८९

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को नम्बर
१९	श्री खाँडादेवी आ.वि. पानीघाट	४	श्री शुकदेव चालिसे	९८४८९४८६३६
२०	श्री कुशेश्वर मा.वि. बेथान	४	श्री कमान सिं तामाङ	९८४३७३६७९४
२१	श्री बाल मा.वि. भीरकोट	५	श्री चक्र बहादुर मानन्धर	९८५४०४३१२६
२२	श्री बालकल्याण आ.वि. सिम्पानी	५	श्री समृता मानन्धर	९८०८८०४९८२
२३	श्री पञ्चकन्या आ.वि. छिमिरखोला	५	श्री इन्द्र बहादुर मानन्धर	९७४४२४७२११
२४	श्री कृष्णपुरी मा.वि. रुपाकोट	५	श्री सुमन थिङ	९८६१९२३७३२
२५	श्री जलदेवी मा.वि. खनियापानी	५	श्री सुन्दर कुमार पुलामी	९८४५१८०३८८
२६	श्री भुटनदेवी आ.वि. डाँसे	५	श्री सीता खड्का	९८४७९००३९३
२७	श्री प्रगति आ.वि. कटुन्जे	५	श्री सावित्रा पाण्डे	९८०३०५०१६७
२८	श्री कालीदेवी आ.वि. होन्दल	५	श्री हस्त बहादुर मानन्धर	९८४१२२८९४३
२९	श्री समाज कल्याण आ.वि. लोप्रा	५	श्री बम बहादुर मानन्धर	९८६०५७०६१०

सुनापति गाउँपालिका

गाउँसभाको १८औं अधिवेशनको उपस्थिति प्रस्ताव तथा निर्णय

सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशन
मितिः२०८२/०३/०७ गते शनिबार
बैठक संख्याः१
समयःदिउँसो १:०० बजे
स्थानःसुनापति गाउँपालिका,सभाहल

आज मिति २०८२ साल असार ७ गते शनिबारका दिन यस सुनापति गाउँसभाका सभाध्यक्ष श्री ठुलो कान्छा तामाङ ज्यूको अध्यक्षतामा निम्नानुसार बमोजिमका गाउँसभा सदस्यको उपस्थितिमा सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको प्रथम बैठक बसी तपसिल बमोजिमको निर्णय गरियोः

गाउँसभा सभाध्यक्ष उपस्थितिः

१.श्री ठुलो कान्छा तामाङः सभाध्यक्ष

गाउँसभा सदस्य उपस्थितिः

२.श्री गिता बिष्टः उपाध्यक्ष
३.श्री ध्रुव प्रसाद चौलागाईः सदस्य
४.श्री पदम बहादुर थापाः सदस्य
५.श्री कुल बहादुर थिङः सदस्य
६.श्री डण्डुप लामाः सदस्य
७.श्री चित्र बहादुर मानन्धरः सदस्य
८.श्री रिता कामी धमलाः सदस्य
९.श्री अविना लामाः सदस्य
१०.श्री सुनमाया तामाङः सदस्य
११.श्री हरिमाया श्रेष्ठः सदस्य
१२.श्री टासी लामाः सदस्य

सुनापति गाउँपालिका गाउँ सभाको १८ औं अधिवेशनको प्रथम बैठकको बैठक पुस्तिका बागमती प्रदेश सभाले पास गरेको गाउँ/नगर/जिल्ला सभा सञ्चालन कार्यविधि ऐन,२०७५ को दफा २२ को उपदफा १ बमोजिम सुनापति गाउँसभाको निर्णय हो भनी प्रमाणित गर्दछु ।

(ठुलो कान्छा तामाङ)
सभाध्यक्ष
मितिः२०८२/०३/०७

सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशन
मिति:२०८२/०३/०७ गते शनिबार
बैठक संख्या:१
समय:दिउँसो १:०० बजे
स्थान:सुनापति गाउँपालिका,सभाहल

१३.श्री मिन कुमार खाती:	सदस्य	
१४.श्री डोल कुमारी तिमिल्सिना:	सदस्य	
१५.श्री भिम प्रसाद चौलागाई:	सदस्य	
१६.श्री चन्द्र बहादुर तितुङ:	सदस्य	
१७.श्री कुमारी कामी:	सदस्य	
१८.श्री देव बहादुर मगर:	सदस्य	
१९.श्री लाल बहादुर तामाङ:	सदस्य	
२०. श्री तारा खड्का कार्की:	सदस्य	
२१. श्री कमला जैरु:	सदस्य	
२२. श्री टेक बहादुर श्रेष्ठ:	सदस्य	
२३.श्री मैया वि.क:	सदस्य	
२४.श्री निशान लामा:	सदस्य	
२५.श्री राजेश्वर बोहोरा:	सदस्य	
२६.श्री कमला वि.क सुनार:	सदस्य	
२७.श्री रामहरी जर्गा:	सदस्य	

गाउँसभा सचिवको उपस्थिति:

२८. श्री सुरेश कुमार श्रेष्ठ:	सचिव	

सुनापति गाउँपालिका गाउँ सभाको १८ औं अधिवेशनको प्रथम बैठकको बैठक पुस्तिका बागमती प्रदेश सभाले पास गरेको गाउँ/नगर/जिल्ला सभा सञ्चालन कार्यविधि ऐन,२०७५ को दफा २२ को उपदफा १ बमोजिम सुनापति गाउँसभाको निर्णय हो भनी प्रमाणित गर्दछु।

(ठुलो कान्छा तामाङ)
सभाध्यक्ष
मिति:२०८२/०३/०७

सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशन
मितिः२०८२/०३/१० गते मंगलबार
बैठक संख्याः०२
समयः दिउँसो १:०० बजे
स्थानःसुनापति गाउँपालिका,सभाहल

आज मिति २०८२ साल असार १० गते मंगलबारका दिन यस सुनापति गाउँसभाका सभाध्यक्ष श्री ठुलो कान्छा तामाङ ज्यूको अध्यक्षेतामा निम्नानुसार बमोजिमका गाउँसभा सदस्यको उपस्थितिमा सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठक बसी तपसिल बमोजिमको निर्णय गरियोः

गाउँसभा सभाध्यक्ष उपस्थितिः

१.श्री ठुलो कान्छा तामाङः सभाध्यक्ष

गाउँसभा सदस्य उपस्थितिः

२.श्री गिता बिष्टः उपाध्यक्ष

३.श्री ध्रुव प्रसाद चौलागाईः सदस्य

४.श्री पदम बहादुर थापाः सदस्य

५.श्री कुल बहादुर थिङः सदस्य

६.श्री डण्डुप लामाः सदस्य

७.श्री चित्र बहादुर मानन्धरः सदस्य

८.श्री रिता कामी धमलाः सदस्य

९.श्री अविना लामाः सदस्य

१०.श्री सुनमाया तामाङः सदस्य

११.श्री हरिमाया श्रेष्ठः सदस्य

१२.श्री टासी लामाः सदस्य

सुनापति गाउँपालिका गाउँ सभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठकको बैठक पुस्तिका बागमती प्रदेश सभाले पास गरेको गाउँ/नगर/जिल्ला सभा सञ्चालन कार्यविधि ऐन,२०७५ को दफा २२ को उपदफा १ बमोजिम सुनापति गाउँसभाको निर्णय हो भनी प्रमाणित गर्दछु ।

(ठुलो कान्छा तामाङ)
सभाध्यक्ष
मितिः२०८२/०३/१०

सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशन
मितिः२०८२/०३/१० गते मंगलबार
बैठक संख्याः०२
समयःदिउँसो १:०० बजे
स्थानःसुनापति गाउँपालिका,सभाहल

१३.श्री मिन कुमार खातीः सदस्य
१४.श्री डोल कुमारी तिमिल्सिनाः सदस्य
१५.श्री भिम प्रसाद चौलागाईः सदस्य
१६.श्री चन्द्र बहादुर तितुङः सदस्य
१७.श्री कुमारी कामीः सदस्य
१८.श्री देव बहादुर मगरः सदस्य
१९.श्री लाल बहादुर तामाङः सदस्य
२०. श्री तारा खड्का कार्कीः सदस्य
२१. श्री कमला जैरुः सदस्य
२२. श्री टेक बहादुर श्रेष्ठः सदस्य
२३.श्री मैया वि.कः सदस्य
२४.श्री निशान लामाः सदस्य
२५.श्री राजेश्वर बोहोराः सदस्य
२६.श्री कमला वि.क सुनारः सदस्य
२७.श्री रामहरी जर्गाः सदस्य

गाउँसभा सचिवको उपस्थितिः

२८. श्री सुरेश कुमार श्रेष्ठः सचिव

सुनापति गाउँपालिका गाउँ सभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठकको बैठक पुस्तिका बागमती प्रदेश सभाले पास गरेको गाउँ/नगर/जिल्ला सभा सञ्चालन कार्यविधि ऐन,२०७५ को दफा २२ को उपदफा १ बमोजिम सुनापति गाउँसभाको निर्णय हो भनी प्रमाणित गर्दछु।

(ठुलो कान्छा तामाङ)
सभाध्यक्ष
मितिः२०८२/०३/१०

सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको पहिलो बैठक मितिः २०८२ असार ७ गतेको प्रस्ताव तथा निर्णयहरुः

प्रस्तावहरुः

१. गाउँसभामा पेश भएका विषयगत समिति र अन्य विषयका वार्षिक निर्णय अनुमोदन गरी प्रतिवेदन स्वीकृत गर्ने सम्बन्धमा।
२. आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम अनुमोदन सम्बन्धमा।
३. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को मध्यमकालीन खर्च संरचना प्रस्तुत, स्वीकृत र अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा।
४. हिँउदे गाउँसभा पछिका कार्यापालिकाका निर्णयहरु र निर्मित कानून तथा कार्यविधिहरुको अनुमोदन सम्बन्धमा।

निर्णयहरुः

निर्णय नं. १: प्रस्ताव नं. १ माथि विस्तृत छलफल गर्दा यस सुनापति गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय अन्तर्गतका तपसिलका विषयगत समितिहरुको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बैठकबाट भएका सबै निर्णयहरु अनुमोदन गर्ने र प्रस्तुत तपसिलका चालू आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को प्रतिवेदन स्वीकृत गरी अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिलः

क्र.सं.	विषयगत समितिको नाम	प्रतिवेदन	कैफियत
१	आर्थिक विकास समिति	आर्थिक विकास समितिको चालू आ.व. को प्रतिवेदन, २०८१/०८२।	संयोजक श्री चित्र बहादुर मानन्धरद्वारा प्रस्ताव पेस।
२	सामाजिका विकास समिति	सामाजिका विकास समितिको चालू आर्थिक वर्षको प्रतिवेदन।	संयोजक श्री पदम बहादुर थापद्वारा प्रस्ताव पेस।
३	पूर्वाधार विकास समिति	पूर्वाधार विकास समितिको प्रतिवेदन	संयोजक श्री कुल बहादुर थिङ्ग द्वारा प्रस्ताव पेस।
४	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रतिवेदन, २०८१/०८२	संयोजक श्री ध्रुव प्रसाद चौलागाईंद्वारा प्रस्ताव पेस।

क्र.सं.	विषयगत समितिको नाम	प्रतिवेदन	कैफियत
५	सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति	सुशासन तथा संस्थागत विकास समितिको प्रतिवेदन, २०८१/०८२	संयोजक श्री चित्र बहादुर मानन्धरद्वारा प्रस्ताव पेस।
६	विषयगत समिति बाहेकका अन्य समितिको प्रतिवेदनहरुः क) राजस्वा परामर्श समिति ख) स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति ग) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति घ) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति ङ) न्यायिक समिति च) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समिति	क) राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन ख) स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको प्रतिवेदन ग) बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको प्रतिवेदन- संयोजक श्री गिता विष्टद्वारा प्रस्ताव पेस। घ) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रतिवेदन- अध्यक्ष श्री ठुलोकान्छा तामाङ्गद्वारा प्रस्ताव पेस। ङ) सुनापति गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको प्रतिवेदन, २०८२- संयोजक श्री गिता विष्टद्वारा प्रस्ताव पेश। च) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिको प्रतिवेदन, २०८२- संयोजक श्री गिता विष्टद्वारा प्रस्ताव पेश।	क) उपाध्यक्ष तथा समितिका संयोजक श्री गिता विष्टद्वारा पेस। ख) संयोजक तथा अध्यक्षद्वारा प्रस्ताव पेस।

निर्णय नं. २: प्रस्ताव नं. २ माथि विस्तृत छलफल गर्दा स्थानीय सरकार ऐन, २०७४ बमोजिम सुनापति गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री ठुलोकान्छा तामाङ्गको तर्फबाट उपाध्यक्ष श्री गिता विष्टद्वारा

प्रस्तुत आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम यस सुनापति गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको पहिलो बैठक मितिः २०८२ असार ७ गते गाउँसभामा पूर्ण छलफल भई सभा अध्यक्ष श्री ठुलोकान्छा तामाङ्गद्वारा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पारित गरियोस् भन्ने प्रस्तावमा यस गाउँसभाको ध्वनी मतले सर्वसम्मत रुपमा पारित तथा अनुमोदन गरेको हुनाले प्रमाणीकरणको लागि गाउँसभा अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं. ३: प्रस्ताव नं. ३ माथि विस्तृत छलफल गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४ बमोजिमको खरिद विधि अवलम्बन गरी सेवा परामर्श विधिबाट सुनापति गाउँपालिकाको त्रीवर्षीय खर्च योजना मध्येकालीन खर्च संरचना २०८२/०८३-२०८४/०८५ तर्जुमाको लागि डिजाइन एसोसियट्स नेपाल प्रा.लि. बनस्थली काठमाण्डौसँग सम्झौता भई अन्तिम प्रतिवेदन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा पेश भएकोमा सो मध्येमकालीन खर्च संरचना गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष गिता विष्टद्वारा अनुमोदनको लागि प्रस्ताव पेश भएको र गाउँसभाको बहुमत सहितको ध्वनी मतले स्वीकृत भई पारित समेत भएकोले प्रमाणीकरणको लागि अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं. ४: प्रस्ताव नं. ४ माथि छलफल गर्दा सुनापति गाउँसभाको हिउँदे अधिवेशन २०८१/०९/२९ गते पश्चात गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट भएका निर्णय र ती निर्णयहरु कार्यान्वयनका क्रममा भएका सबै कार्यसम्पादन र वित्तीय कारोबारहरु स्वीकृत गर्ने र अनुमोदन गर्ने साथै हिउँदे अधिवेशन पछिका कार्यपालिका बैठकबाट स्वीकृत भई राजपत्रमा प्रकाशन भएका तपसिलका सबै कार्यविधि र नियम कानुनहरु समेत स्वीकृत गरी अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो।

सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठक मितिः २०८२ असार १० गतेको प्रस्ताव तथा निर्णयहरुः

प्रस्तावहरुः

१. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत र अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा।

२. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी विधेयक स्वीकृत र अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।

३. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को विनियोजन विधेयक स्वीकृत र अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा।

४. ऐन तथा कानून पारित गर्ने सम्बन्धमा।

निर्णयहरुः

निर्णय नं. १: प्रस्ताव नं. १ माथि विस्तृत छलफल गर्दा यस सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठकमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक तथा उपाध्यक्ष श्री गिता विष्टद्वारा सभामा पेश भएको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तथा कार्यक्रम पारित गरियोस् भनी पेश भएको प्रस्ताव उपर छलफल गरी उपाध्यक्ष गिता विष्टद्वारा सभामा राखेको प्रस्ताव सर्व सम्मत रुपमा सभाको बहुमतद्वारा ध्वनी मतले पारित गरेकोले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अनुमानित आय व्ययको विवरण तथा बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत र अनुमोदन भएको निर्णय गरियो। अनुमोदित बजेट तथा कार्यक्रमको वक्तव्य प्रमाणीकरणको लागि अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं. २: प्रस्ताव नं. २ माथि विस्तृत छलफल गर्दा यस सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठकमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक तथा उपाध्यक्ष श्री गिता विष्टद्वारा सभामा पेश गर्नु भएको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी विधेयक, २०८२ वा सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२ पारित गरियोस् भनी सभामा पेस भएको प्रस्ताव उपर छलफल गरी सभाको बहुमतद्वारा ध्वनी मतले उपध्यक्ष गिता विष्टद्वारा राखेको प्रस्ताव स्वीकृत भएकोले सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी विधेयक, २०८२ सर्वसम्मत स्वीकृत र अनुमोदन भएको निर्णय गरियो।

निर्णय नं. ३: प्रस्ताव नं. ३ माथि विस्तृत छलफल गर्दा यस सुनापति गाउँपालिका गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनको दोस्रो बैठकमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक तथा उपाध्यक्ष श्री गिता विष्टद्वारा सभामा पेश गर्नु भएको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को विनियोजन विधेयक, २०८२ वा सुनापति गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२ पारित गरियोस् भनी सभामा पेश भएको प्रस्ताव उपर छलफल गरी सभाको बहुमतद्वारा ध्वनी मतले पारित भएकोले सुनापति गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८२ को विनियोजन विधेयक, २०८२ सर्वसम्मत स्वीकृत तथा अनुमोदन भएको निर्णय गरियो।

निर्णय नं. ४: प्रस्ताव नं. ४ माथि छलफल गर्दा तपसिलको ऐन पारित गरी राजपत्रमा प्रकाशन र कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो।

तपसिलः

१। सुनापति गाउँपालिकाको प्रज्ञा प्रतिष्ठन सम्बन्धी ऐन, २०८२।

तस्बिर खण्ड

सुनापति गाउँपालिका अन्तर्गतका पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थलहरू ।

एक सय आठ लहरे माने ।

सुनापतिडाँडामा नवनिर्मित शिव मन्दिर ।

सुनापति गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित लखपति माने ।

सुनापति गाउँपालिका वडा नं. २ स्थित भिमसेन मन्दिर ।

श्रीकृष्ण बर्णेश्वर मन्दिर, दिमीपोखरी, मानपुर ।

उर्गेन छोइलिङ गुम्बा, हिलेदेबी लामाटोल ।

फुटेको ढुङ्गा र धर्मद्वार निर्माण स्थल, हिलेदेबी ।

डम्फु तथा टुङ्ना पार्क, सुनापति-३, हिलेदेवी ।

१८ औं गाउँसभाका झलकहरू

आ.व. २०८१/०८२ मा सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरू

राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड २०८१

सुनापति गाउँपालिकाको पर्यटन विकासका लागि काठमाडौँस्थित पर्यटन बोर्डमा आयोजित अन्तर्क्रिया कार्यक्रम।

पालिका अन्तर्गतका शिक्षकहरूलाई उत्प्रेरणा कार्यक्रमका लागि आउनु भएका नेपाल सरकारका पूर्व मुख्य सचिव श्री कृष्णहरी बास्कोटाज्यू सँगका केहि झलकहरू ।

कृषकहरूलाई कृषि सामग्री वितरण।

HPV अभियानमा पालिका अध्यक्षज्यूबाट स्वास्थ्य कर्मीलाई खोप हस्तान्तरण।

PNC होम भिजिट वार्षिक समिक्षा कार्यक्रम।

आँखा क्लिनिक स्थापनाका लागि तिलगंगा आँखा प्रतिष्ठान र सुनापति गाउँपालिका समझदारीको झलक।

कुखुरा पालन तालिम वडा नं. ४।

कृषकहरूलाई कृषि सामग्री वितरण।

गाउँपालिका अध्यक्ष श्री ठुलो कान्छा तामाङ थाङका तालिमको निरिक्षण गर्नु हुँदै ।

गलैंचा बुनाई सम्बन्धी २ महिने तालिम समापन वडा नं. १ गुन्सी ।

ग्रमिमण अल्ट्रासाउण्ड क्याम्प संचालन वडा नं. ४ ।

पशु बन्याकरण गर्दै पशु प्राविधिक ।

पालिका स्तरीय खोप समन्वय समितिको HPV खोप सम्बन्धी अिभमुखिकरण कार्यक्रम ।

बाख्रामा पिपिआर विरुद्ध खोप कार्यक्रमको केही झलक ।

महमा अनुदान वितरण ।

व्यावसायिक तरकारी खेति तालिम वडा नं. २ ।

व्यावसायिक बाख्रा पालन तालिम वडा नं. २ ।

स्वास्थ्य संस्थाहरूको अर्धवार्षिक समिक्षा गोष्ठी ।

कुकुरमा रेविज विरुद्ध खोप अभियानमा पशु प्राविधिकहरू ।

व्यावसायिक गोलभेडा खेती अनुगमन ।

कृषि तथा पशु विकास शाखा कार्यालय उद्‌घाटन ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम ।

वृक्षरोपण कार्यक्रम ।

सुनापति गाउँपालिकाको विषयगत समिति र पदाधिकारी सम्बन्धी विवरण

सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति

चित्र बहादुर मानन्धर
संयोजक

सुनमाया तामाङ
सदस्य

टेक बहादुर श्रेष्ठ
सदस्य

लाल बहादुर तामाङ
सदस्य

डोल कुमारी तिमल्सिना
सदस्य

सन्तोष चौलागाई
सदस्य सचिव

आर्थिक विकास समिति

डन्डुप लामा
संयोजक

रामहरि जर्गा मगर
सदस्य

कमला जैरु
सदस्य

अविना लामा
सदस्य

चन्द्र बहादुर तितुङ
सदस्य

समिक्षा गौतम
सदस्य

सामाजिक विकास समिति

पदम बहादुर थापा
संयोजक

निसान लामा
सदस्य

कमला वि.क.
सदस्य

रिता धमला
सदस्य

टासी लामा
सदस्य

कमल बहादुर बम
सदस्य सचिव

पूर्वाधार विकास समिति

कुल बहादुर थिङ
संयोजक

हरिमाया श्रेष्ठ
संयोजक

मिन कुमार खाती
संयोजक

देव बहादुर मगर
संयोजक

भिम प्रसाद चौलागाई
सदस्य

प्रविन श्रेष्ठ
सदस्य सचिव

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति

ध्रुव प्रसाद चौलागाई
संयोजक

कुमारी वि.क.
सदस्य

तारा कार्की खड्का
सदस्य

राजेश्वर बोहरा
सदस्य

मैया वि.क.
सदस्य

कर्ण बहादुर वि.क.
सदस्य

गाउँपालिका अन्तर्गतका अन्य समितिहरू

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

ठुलो कान्छा तामाङ
संयोजक

गिता विष्ट
सदस्य

कुल बहादुर थिङ
सदस्य

हरी माया श्रेष्ठ
सदस्य

रीता कामी धमला
सदस्य

टसी लामा
सदस्य

सुरेश कुमार श्रेष्ठ
सदस्य सचिव

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

गिता विष्ट
संयोजक

सुरेश कुमार श्रेष्ठ
सदस्य (प्र प्र अ)

ध्रुव प्रसाद चौलागाई
सदस्य (संयोजक वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति)

पदम बहादुर थापा
सदस्य (संयोजक सामाजिक विकास समिति)

कुल बहादुर थिङ
सदस्य (संयोजक पूर्वाधार विकास समिति)

डण्डुप लामा
सदस्य (संयोजक आर्थिक विकास समिति)

चित्र बहादुर मानन्धर
(संयोजक सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति)

कमल बहादुर बम
सदस्य (सदस्य सचिव सामाजिक विकास समिति)

प्रविन श्रेष्ठ
सदस्य (सदस्य सचिव पूर्वाधार विकास समिति)

सन्तोष चौलागाई
सदस्य (सदस्य सचिव सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति)

समिक्षा गौतम
सदस्य (सदस्य सचिव आर्थिक विकास समिति)

कर्ण बहादुर बि.क.
सदस्य सचिव योजना शाखा प्रमुख

राजश्व परामर्श समिति

गिता विष्ट
संयोजक

सुरेश कुमार श्रेष्ठ
सदस्य

चित्र बहादुर मानन्धर
सदस्य

सुनमाया तामाङ
सदस्य

राज कुमार श्रेष्ठ
सदस्य
(उद्योग वाणिज्य संघ प्रतिनिधि)

विनोद चौलागाई
सदस्य

सर्प लाल कोली
सदस्य सचिव

न्यायिक समिति

गिता विष्ट
संयोजक

राजेश्वर बोहोरा
सदस्य

चन्द्र बहादुर तितुङ
सदस्य

सृजना गुरुङ
सचिवालय सदस्य